

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

3/2016
Březen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a
knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Ing. Bc. T. Baslová, Mgr. J. Benda,
M. Benda, B.A., Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Mgr. J. Machonský,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrďá, Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 4. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Bc. T. Baslová, M. Benda, B. A.,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrďá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám březnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle informace o nejnovějších odborných člancích, knihách a jiných informačních zdrojích vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první se jmenuje „Odhalování podvodů při dovozu a vývozu: zrcadlová analýza“. Článek se snaží představit v názvu zmíněnou metodu, uvádí příklady jejího konkrétního využití v praxi, popisuje jednotlivé kroky implementace a zmiňuje též omezení, která s sebou dle některých autorů zrcadlová analýza nese. Druhý článek pod názvem „Strategie Energetické unie a bezpečnost v energetické oblasti“ shrnuje aktuální reakce na několik balíčků opatření k strategii Energetické unie pro oblast energetiky, zejména na nejnovější Balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie vydaný v únoru. Pozornost věnuje též ohlasům na záměr rozšířit plynovod Nord Stream.

Rádi bychom Vás upozornili na dvě knihy staršího data vydání, které byly nově pořízené do fondu Odborné knihovny Ministerstva financí. Reedice se dočkala knihy Jana Antonína Baťy z roku 1937 Budujeme stát, která i po téměř osmdesáti letech od vydání zůstává v některých ohledech překvapivě aktuální. Do fondu byla též zařazena kniha amerického politologa George Friedmana Příštích sto let. Práce zakladatele známé konzultační zpravodajské agentury Stratfor může být cenným přiblížením amerického pohledu na mezinárodní geopolitickou situaci.

Za zmínku rovněž stojí tři periodika, která Odborná knihovna nově odebírá – Newsweek, Politologická revue a Politologický časopis.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Vláda v pondělí 14. 3. 2016 projednala novelu zákona proti praní špinavých peněz. Z novely vyplývá, že Finanční analytický úřad by měl od poloviny letošního roku působit jako samostatný správní úřad v podřízenosti Ministerstva financí. Jako organizační složka státu bude součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva financí a samostatnou účetní jednotkou.

Publikováno na webu MF

Zpráva o činnosti Finančního analytického útvaru - rok 2015

<http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/ochrana-financnich-zajmu/boj-proti-prani-penez-a-financovani-tero/vysledky-cinnosti-financniho-analytickeh/2015/zprava-o-cinnosti-financniho-analytickeh-24287>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 29. 2. 2016 – 29. 3. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Záporné úrokové sazby v České republice

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Tématu bezpečnosti v energetické oblasti se tentokrát dotkl monitoring Společnosti strategického významu, který pravidelně zpracovává odd. 3804 – Informační podpora a knihovna. V březnových výstupech najdete mimo jiné rozhovor z Hospodářských novin s Danielem Benešem, ředitelem společnosti ČEZ anebo článek z Lidových novin pod názvem „ČEZ se jistí na krizi, vytváří zásoby paliva“:

http://knihovna.mfcr.cz/autom_res_spolecnosti_strateg_vyznamu.php

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Odhalování podvodů při dovozu a vývozu: zrcadlová analýza.....	5
Strategie energetické unie a bezpečnost v energetické oblasti.....	7
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	10
Daně.....	10
Ekonomické vědy. Ekonomie.....	21
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	23
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	32
Informatika. Počítače.....	36
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace.....	36
Obchod. Cla. Mezinárodní finance.....	38
Podnik a podnikání.....	40
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	41
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství.....	43
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé.....	44
Právo.....	46
Statistika. Demografie. Sociologie.....	49
Účetnictví.....	50
Veřejná správa.....	51
Veřejné finance. Rozpočet.....	52
Zdravotnictví.....	55
Životní prostředí.....	55
Životní úroveň.....	56
Ostatní.....	56
Přehled nových knih.....	61

Odhalování podvodů při dovozu a vývozu: zrcadlová analýza

Ing. Bc. Taťána Baslová

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

V časopise *Global Trade and Customs Journal* vyšel v loňském roce článek, který se zabýval odhalováním podvodů při dovozu a vývozu pomocí tzv. zrcadlové analýzy (*mirror analysis*)¹. V tomto článku proto bude metoda blíže představena, včetně konkrétních příkladů jejího využití v praxi.

Thomas Cantens ve výše zmíněném článku *Mirror analysis: Customs Risk Analysis and Fraud Detection*² nejprve uvádí, k jakým účelům obvykle ekonomové zrcadlovou analýzu využívají a jaká jsou její omezení. Dále se pak podrobněji zabývá jednotlivými kroky při implementaci této metody. Zrcadlová analýza či analýza rizik s využitím zrcadlových dat je kvantitativní metoda, která spočívá v porovnávání dovozů nebo vývozů určité země s údaji o dovozech a vývozech do/ z této země ze zdrojů jiných zemí. Výsledky analýzy lze mimo jiné využít k odhalení nesrovnalostí v množství, hmotnosti či hodnotě zboží, a tím i ke zjištění možných podvodů. Analýza nemá sloužit k nahrazení jiných metod, spíše by je měla doplnit. Metoda dokáže pouze odhadnout míru podvodů, neslouží k určení přesných čísel. Kromě podvodů existuje také řada jiných důvodů, proč údaje nemusí odpovídat. Jde mimo jiné o časové zpoždění, chybné určení země, odkud zboží pochází, či o vliv kurzových rozdílů. Přesnost výsledků závisí také na pečlivé přípravě dat. Jeden z možných postupů zahrnuje stažení údajů o partnerských zemích (např. z databáze UN COMTRADE), následné stažení lokálních dat a zpracování obou stažených souborů statistickým či manažerským programem. Dále autor uvádí a popisuje možné fáze samotné analýzy a dodává, že nejde o jediný možný postup, který by byl aplikovatelný ve všech situacích - k vyhodnocení údajů jsou také potřeba určité zkušenosti z celní praxe. První fází je počáteční obecná analýza dat, která je nezbytná z několika důvodů: identifikace možných chyb, určení možných anomálií, které by měly být analyzovány v dalších fázích, a seznámení se s hlavními znaky obchodních toků (produkty, partnerské země). Další fáze zahrnuje zjištění rozdílů mezi údaji partnerských zemí a místními daty. Poté následuje vytvoření detailních případových studií a zhodnocení potenciálních ztracených příjmů, které jsou odhadovány zvlášť pro každý případ. Tato fáze je podle autora nezbytná, protože velké rozdíly v objemu či hodnotě zboží nemusí zároveň znamenat velkou ztrátu příjmů. Jak již bylo zmíněno, metoda by měla být součástí širšího plánu na odhalování podvodů. Existují různé možnosti, jak její výsledky využít v praxi: například k určení, na co by se měl zaměřit plán na odhalování podvodů nebo k odhadu potenciálních ztracených příjmů před samotným vyšetřováním.

Tématem se zabývají také Céline Carrère a Christopher Grigoriou, kteří v delším článku *Can mirror data help to capture informal international trade?*³ zkoumají, z jakých důvodů se mohou lišit údaje o dovozech a vývozech mezi dvěma zeměmi a zda mohou být zrcadlové údaje využity k zachycení neformálního obchodu mezi dvěma zeměmi. Podle autorů bývají v praxi zrcadlové údaje využívány zejména k doplňování chybějících údajů při analýze mezinárodního obchodu (důvod, který uvádí také Cantens) či k odhadu nákladů na dopravu. Rozdíly v údajích o dovozu a vývozu však mohou být vysvětleny také záměrným nahlašováním nepravdivých údajů za účelem daňových úniků či úniků na clech.

Carrère a Grigoriou využívají k analýze ukazatel „CIF/FOB“ s cílem porovnání hodnoty toku zboží vykázané jak dovozcem, tak vývozcem. Výhodou této metody je překonání problému s chybějícími údaji o nákladech na dopravu. Dovozy jsou vykazovány včetně „CIF“, tedy včetně nákladů, pojištění a přepravného (v angl. cost, insurance and freight). Vývozy jsou vykazovány bez těchto poplatků. V ideálním případě by tedy poměr CIF a FOB měl přibližně odpovídat nákladům na přepravu a pojistnému. Ve skutečnosti se ale ukazatel může odchylovat z mnoha různých důvodů. Mezi nimi

¹ V češtině jsou také používány termíny „zrcadlové údaje“ a „zrcadlová statistika“

² CANTENS, Thomas. *Mirror Analysis: Customs Risk Analysis and Fraud Detection*. *Global Trade and Customs Journal*. 2015, 10(6), 207-216. ISSN 1569-755X.

³ CARRÈRE, Céline a GRIGORIOU, Christopher. *Can mirror data help to capture informal international trade?* [online]. March 2015 [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <https://ideas.repec.org/p/fdi/wpaper/2053.html>

autoři uvádějí rozdíly v metodikách (různé státy mohou určovat různé hranice nutné pro vykazování dovozu a vývozu, obvykle také bývají přesnější údaje o dováženém zboží než o zboží vyváženém), časové zpoždění, kdy vývoz a související dovoz bývá vykázan ve dvou různých obdobích vlivem přepravní doby, kurzové rozdíly a problém při reexportu. Kromě toho může ale také docházet k záměrnému chybnému vykazování dovozu nebo vývozu za účelem podvodu. K poslední z uvedených příčin nesrovnalostí v dovozu a vývozu dochází převážně za účelem daňových úniků. Konkrétně tak dochází v tomto případě k podhodnocení ceny nebo množství dováženého zboží. Dále však může dojít také k nadhodnocení ceny nebo množství dováženého zboží. Příčinou je motivace celních orgánů vybrat vyšší clo. Motivací pro nadhodnocení ceny dovozu může být dále snaha o přesouvání zisku ze strany dovozce. Na straně vývozu může dojít k podhodnocení nebo nadhodnocení objemu zboží. Příčinou podhodnocení může být snaha některých zemí neklasifikovat správně zboží z politických či ekonomických důvodů. Za nadhodnocením vývozu mohou stát karuselové mechanismy. Ve zbývající části článku autoři provádějí empirickou analýzu s použitím údajů z databáze UN COMTRADE a ukazatelů CIF/FOB a tzv. osiřelých dovozů (*orphan imports*), tedy situaci, kdy k údajům o dovozu chybí odpovídající údaje o vývozu.

Jak zrcadlovou analýzu využít v praxi ukazuje článek autora Kubo Koji *Trade Policies and Trade Misreporting in Myanmar*⁴. Autor zkoumá, jak zavedení restriktivních obchodních opatření v Myanmaru vedlo obchodníky (dovozce a vývozce) k podvádění. Restriktivní obchodní opatření spočívala v upřednostňování dovozu nad vývozem, kdy udělení licence na dovoz zboží bylo podmíněno určitou výší příjmů z vývozu (opatření „*export first, import second*“, neboli „*nejprve vývoz, poté dovoz*“). Autor opět používá zrcadlovou analýzu (údaje ze statistiky obchodu Myanmaru a Mezinárodního měnového fondu a celní data obchodních partnerů Myanmaru) a zjišťuje nesrovnalosti. Výsledky analýzy naznačují, že dovozci přizpůsobovali vykazování dovozu v závislosti na tom, zda měli dostatečné příjmy z vývozu. Nedostatek příjmů z vývozu na zahraničním trhu a související nemožnost získat licenci na dovoz nutí obchodníky k záměrně mylnému vykazování dovozu - jsou vykazovány nižší hodnoty dovozu než skutečné (část dovozu je pokryta např. pašováním).

Další využití metody v praxi, konkrétně k odhalování daňových úniků u daně z cigaret, je ukázáno v článku *The Empirical Analysis of Cigarette Tax Avoidance and Illicit Trade in Vietnam, 1998-2010*⁵. Autoři v tomto článku určují míru ilegálního obchodu s cigaretami ve Vietnamu na základě nesrovnalostí mezi údaji o prodeji cigaret a údaji o spotřebě tabáku a dále na základě nesrovnalostí v oblasti zahraničního obchodu. Výsledky studie naznačují, že ve Vietnamu docházelo ve zkoumaném období k pašování. Podle analýzy údajů o zahraničním obchodu se hodnota cigaret pašovaných do Vietnamu v období 2000-2010 pohybovala mezi 100 až 600 miliony amerických dolarů. Cigarety pravděpodobně pocházely ze Singapuru, Hongkongu, Malajsie, Austrálie a Macaa. Ilegální spotřeba cigaret a z toho plynoucí ztráta příjmů do státního rozpočtu v Indonésii je zkoumána na základě zrcadlové analýzy také v článku *Illicit cigarette consumption and government revenue loss in Indonesia*⁶.

Výše zmíněné články naznačují, jakým způsobem je možné využít tzv. zrcadlovou statistiku k odhalování podvodů v dovozu a vývozu. Jak však uvádí první z citovaných autorů, Thomas Cantens, výsledky analýzy pomocí této metody by měly být v praxi vždy porovnávány se zkušenostmi odborníků a měly by být ideálně součástí širšího plánu na odhalování podvodů.

⁴ KUBO, Koji. Trade Policies and Trade Misreporting in Myanmar. *ASEAN Economic Bulletin*. 2012, **29**(2), 146-159. ISSN 0217-4472. Dostupné komerčně ze systému Proquest.

⁵ NGUYEN, Minh Thac, et al. The Empirical Analysis of Cigarette Tax Avoidance and Illicit Trade in Vietnam, 1998-2010. *PLoS ONE* [online]. 2014, **9**(1) [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <http://journals.plos.org/plosone/article/asset?id=10.1371%2Fjournal.pone.0087272.PDF>

⁶ AHSAN, Abdillah, et al. Illicit cigarette consumption and government revenue loss in Indonesia. *Globalization and Health* [online]. 2014, **10**. [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1186/s12992-014-0075-7>

Strategie energetické unie a bezpečnost v energetické oblasti

Ing. Bc. Taťána Baslová

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Na konci února uplynul rok od představení Strategie energetické unie Evropskou unií¹. V průběhu roku bylo vydáno několik balíčků opatření, nejnověji v únoru *Balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie*. Tématu se průběžně věnoval český i zahraniční tisk. Tento článek stručně představí strategii, názory na ni, nový balíček i souvislost s plánem na rozšíření plynovodu Nord Stream (téma, které se energetické bezpečnosti úzce dotýká).

Strategie energetické unie zahrnuje 5 příbuzných a navzájem spolu souvisejících oblastí, kterými jsou bezpečnost nabídky energií, plně integrovaný vnitřní trh s energiemi, energetická efektivita, redukce emisí a výzkum a vývoj v klimatické oblasti². Již od počátku příprav energetické unie se v tisku objevovaly reakce, které plán vítaly i které k němu byly poněkud skeptické. Z těch je možné zmínit například článek Michala Šnobra *Cesta k německé energetické unii*³ z loňského dubna. Autor v něm naznačuje, že stávající plány na vytvoření energetické unie jsou pouhou recyklací nenaplněných plánů z minulosti, ke kterým byly přidány „obecné deklarace reagující na již přítomný technologický pokrok“. Strategie se vyhýbá tématům, která jsou podle autora pro vytvoření energetické unie klíčová, jako např. odstranění volnosti při rozhodování o národním energetickém mixu. Snaha o vytvoření energetické unie tak může skončit u „bezzubých kompromisů“ a dominance politik velkých zemí (energetické politiky Německa a jeho plánu na úplný přechod na obnovitelné zdroje).

Jak již bylo zmíněno v úvodu, nejnověji byl představen tzv. balíček Evropské komise k energetické bezpečnosti. Obsah programu je shrnut v tiskové zprávě Evropské komise *Na cestě k energetické unii: Komise předložila balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie*⁴. Program zahrnuje čtyři opatření: nařízení o bezpečnosti dodávek zemního plynu, rozhodnutí o mezivládních dohodách v oblasti energetiky, strategii pro zkapalněný zemní plyn (LNG) a skladování plynu a strategii pro vytápění a chlazení.

Nový balíček bezprostředně po vydání větší reakce tisku nevyvolal, už dříve ale vycházely komentáře k tématu energetické bezpečnosti v souvislosti s plánovaným rozšířením plynovodu Nord Stream (projekt Nord Stream 2)⁵. Na přelomu prosince a ledna se ve Financial Times k tomuto tématu objevilo několik dopisů, které na sebe vzájemně reagovaly. Mikhail Korchemkin nejprve ve svém dopise *Nord Stream 2 reduces security of EU gas supply*⁶ připomíná, že plánovaný plynovod by rozhodně nevedl k diverzifikaci nabídky energií a energetických cest (diverzifikace je také zmíněna v únorovém balíčku), ale že by naopak zvýšil závislost Evropské unie na stávajících distribučních cestách (výstavbou nové větve Nord Stream by 90 % ruského zemního plynu směřujícího do Evropské

¹ EVROPSKÁ KOMISE. Energy Union: secure, sustainable, competitive, affordable energy for every European. In: *European Commission* [online]. 25 February 2015 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4497_en.htm

² EVROPSKÁ KOMISE. Priority: Energy Union and Climate: Making energy more secure, affordable and sustainable. In: *European Commission* [online]. 2015- [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/priorities/energy-union-and-climate_cs

³ ŠNOBR, Michal. Cesta k německé energetické unii. In: *Hospodářské noviny*. 10. 4. 2015, s. 8. ISSN 1213-7693.

⁴ EVROPSKÁ KOMISE. Na cestě k energetické unii: Komise předložila balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie In: *European Commission* [online]. 16. února 2016 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/priorities/energy-union-and-climate_cs

⁵ Plánovaná nová větev by měla obejít Ukrajinu, což ze strany Ukrajiny i některých dalších zemí (např. Slovensko) vyvolává negativní reakce (také kvůli tomu, že by tyto země přišly o tranzitní poplatky).

⁶ KORCHEMKIN, Mikhail. Nord Stream 2 reduces security of EU gas supply. In: *FT.com* [online]. December 28, 2015 11:18 pm [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/d37eb100-a588-11e5-a91e-162b86790c58.html#axzz41vp1XRri>

unie teklo přes Německo). Jonathan Stern⁷ a Alan Riley⁸ dále vytýkají evropským orgánům nedostatečnou transparentnost při rozhodování o výstavbě plynovodů (různá aplikace pravidel u různých projektů).

Na projekt Nord Stream 2 existují různé názory nejen ze strany evropských politiků⁹, neshodují se ani odborníci. V článku *Rozšíření Nord Streamu: bezpečnostní riziko je pro střední Evropu minimální*¹⁰ je citován názor Filipa Černocho a Jana Osičky z Masarykovy univerzity v Brně, podle kterých by výstavba nové větve přivádějící plyn do Německa znamenala, že se plyn dostane na liberalizovaný trh, kde není technicky možné na odběratele vyvíjet nátlak. Ke snížení energetické bezpečnosti by tak v důsledku projektu Nord Stream 2 podle nich dojít nemělo. Maroš Ševčovič, komisař pro energetickou unii a místopředseda Evropské komise, se ale již vyjádřil, že tranzitní plynovod přes Ukrajinu by měl zůstat zachován¹¹. Toto téma je podle něj již konzultováno i s ruskou stranou, nezbytné bude zejména zhodnotit celkovou spotřebu zemního plynu v Evropě a podle toho zvolit nejefektivnější a ekonomicky nejvýhodnější transportní cestu. Kromě toho Ševčovič během své návštěvy na Ukrajině na počátku března diskutoval s prezidentem Porošenkem integraci Ukrajiny do jednotného energetického trhu¹². Obě strany na schůzce hovořily o spolupráci země s Evropskou unií v oblasti energetiky a o reformách a zákonech v oblasti ukrajinské energetiky.

Trochu jiný pohled na problematiku plynovodu Nord Stream poskytuje Jürgen Trittin z německé strany zelených. Ten v článku *Eine Nummer kleiner!*¹³ pro deník Handelsblatt uvádí, že výstavba nové větve plynovodu ani energetická unie k větší energetické nezávislosti nepovedou. Podle něj je v projektu energetické unie nahrazována závislost na plynu z Ruska závislostí na plynu z autokratických států, jako je Katar nebo Alžírsko, popř. dodávkami drahého plynu z demokratických zemí (USA, Austrálie). K větší nezávislosti by podle něj přispělo, kdyby se Evropa zcela vzdala fosilních paliv ve prospěch obnovitelných zdrojů. Na tento názor zareagoval Garrelt Duin z německé sociálnědemokratické strany v komentáři *Der richtige Energiemix*¹⁴. Duin připomíná, že Německo si přeje přechod k obnovitelným zdrojům, nicméně jde o dlouhodobý projekt. Není možné jeden z cílů energetické politiky – přátelskost vůči životnímu prostředí – předřazovat ostatním cílům „energeticko-politického trojúhelníku“ (bezpečnosti a cenové dostupnosti). Řešením je proto vhodně nastavený energetický mix, jehož součástí by měl být i zemní plyn z více zdrojů.

Pohled na to, jak mohou současné politické problémy ovlivnit projekt energetické unie, přináší Nick Butler v článcích *Russia – the implications of the reset for energy markets*¹⁵ a *Where will the energy business be in 2025?*¹⁶. V prvním z obou zmiňovaných článků Butler spekuluje nad tím, jak by

⁷ STERN, Jonathan. We need transparency over Nord Stream 2. In: *FT.com* [online]. December 30, 2015 11:38 pm [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/0028981c-ae56-11e5-b955-1a1d298b6250.html#axzz41vp1XRri>

⁸ RILEY, Alan. EU's energy objectives include supply security. In: *FT.com* [online]. January 5, 2016 10:02 pm [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/f9e246aa-b3a1-11e5-8358-9a82b43f6b2f.html#axzz3wL0tVeLP>

⁹ K postoji evropských představitelů více viz např.: VLACH, Tomáš. Plynový kozáček s Evropou. *Týden*. 2016, 23(1), 42. ISSN 1210-9940.

¹⁰ DENKOVÁ, Adéla. Rozšíření Nord Streamu: bezpečnostní riziko je pro střední Evropu minimální. In:

Euractiv.cz [online]. 03.12.2015 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z:

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/rozsireni-nord-streamu-bezpecnostni-riziko-je-pro-stredni-evropu-minimalni-0130360>

¹¹ BADALOVA, Aygun. European Commission: Transit route through Ukraine should be maintained (exclusive). *McClatchy - Tribune Business News* [online]. 27 Feb 2016 [cit. 2016-03-08]. Dostupné komerčně ze systému Proquest.

¹² POWER; Poroshenko, Sefcovic discuss Ukraine's integration into EU single energy market. *Interfax : Russia & CIS Energy Daily* [online]. 02 Mar 2016. [cit. 2016-03-08]. Dostupné komerčně ze systému Proquest.

¹³ TRITTIN, Jürgen. Eine Nummer kleiner! In: *Handelsblatt*. 25. 2. 2016, s. 13. ISSN 0017-7296.

¹⁴ DUIN, Garrelt. Der richtige Energiemix. In: *Handelsblatt*. 3. 3. 2016, s. 13. ISSN 0017-7296.

¹⁵ BUTLER, Nick. Russia — the implications of the reset for energy markets. In: *FT.com* [online]. Nov 23 2015 05:30 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://blogs.ft.com/nick-butler/2015/11/23/russia-the-implications-of-the-reset-for-energy-markets/#respond>

¹⁶ BUTLER, Nick. Where will the energy business be in 2025?. In: *FT.com* [online]. Aug 23 2015 10:30 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://blogs.ft.com/nick-butler/2015/08/23/34117/>

energetickou politiku EU mohla ovlivnit potřeba Evropské unie mít Rusko jako spojence proti Islámskému státu. Autor přitom reagoval na události, ke kterým došlo na podzim (útoky v Paříži a pád ruského letadla na Sinaji, za nímž stál také teroristický útok). To, že má nyní EU a Rusko společného nepřítele – Islámský stát – podle něj povede ke zlepšování vztahů mezi oběma stranami. To by kromě jiného mohlo znamenat ukončení vyšetřování společnosti Gazprom ze strany Evropské komise ohledně porušování antimonopolní legislativy, rozšíření plynovodu Nord Stream a smetení ze stolu současných návrhů snažících se omezit závislost Evropy na energetických dodávkách z Ruska. Autor článek uzavírá tím, že Rusko se vrací zpět jako aktivní hráč a ačkoli nemá stejnou moc jako dříve, energetický trh se této skutečnosti bude muset přizpůsobit.

Ve druhém článku¹⁷ Butler uvádí deset poněkud nadsazených scénářů, jak by mohl energetický sektor vypadat v roce 2025. Autor zdůrazňuje, že nejde o prognózy – jde pouze o různé možnosti (představy), jak se může svět změnit oproti obvyklému očekávání. Tyto představy však mohou poskytnout zajímavou alternativu k běžným prognózám, které vycházejí z již známých předpokladů. Podle zmíněných představ by Německo mohlo v roce 2025 dodávat elektřinu z obnovitelných zdrojů do střední a východní Evropy, čímž by se stalo největším evropským vývozcem energií. Druhým největším vývozcem by bylo Skotsko. Ze strany Skotska by se stále objevovaly tlaky na nezávislost na Velké Británii (důsledek toho, že se Velká Británie rozhodla nezapojit se do energetické unie). Dále by mohlo dojít ke snížení cen fosilních paliv (v důsledku zvýšení produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů), což by ale vedlo k tomu, že fosilní paliva začnou více využívat rozvojové země. Problematika klimatických změn tak bude stále řešena i v roce 2025. Výše uvedené scénáře je však třeba brát s nadsázkou, jak také naznačuje sám autor.

V předchozím textu bylo přiblíženo, jak na problematiku energetické bezpečnosti a energetické unie nahlíží autoři vybraných článků z českého i zahraničního tisku. Energetická bezpečnost je nicméně širším tématem, ke kterému průběžně vycházejí také různé knihy (v únoru šlo např. o knihu *Energetická bezpečnost České republiky*¹⁸). Z hlediska energetické unie jsou v plánu i další balíčky týkající se zlepšení energetické efektivity, nové podoby trhu s elektřinou a dekarbonizace dopravy v Evropě. Většina z těchto opatření by měla být představena ještě v letošním roce¹⁹.

¹⁷ BUTLER, Nick, ref. č. 16

¹⁸ Více o knize viz http://cupress.cuni.cz/ink2_stat/index.jsp?include=podrobnosti&id=16050

¹⁹ BADALOVA, Aygun. Maros Sefcovic: Energy Union strategy on track (exclusive). In: *McClatchy - Tribune Business News*. 27 Feb 2016 [cit. 2016-03-09]. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

Daně

Reiner Reichel

"Bauland statt Subventionen!" : Kritiker befürchtet, dass eine Sonderabschreibung für den Wohnungsbau die Preise steigen lässt

"Pozemky namísto subvencí!" : kritik se obává, že zvláštní daňové odpisy pro stavbu bytů poženou ceny vzhůru

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 26 (8.2.2016), S. 32

Německá spolková vláda schválila zvláštní odpisy pro stavebníky nájemních bytů, kteří si tak budou moci v prvních třech letech odepsat z daní až 35 procent stavebních nákladů (tj. bez ceny pozemku). Vláda si od opatření slibuje stimul, který podpoří vznik až 100 tisíc nových bytů. Kritici se však obávají, že možnost odpisů pomůže pouze velkým investorům a zrychlí růst cen za pozemky a stavební práce.

Vasileios Dafnomilis

A comprehensive analysis of ECJ case law on discriminatory treatment of cross-border inheritances. Part 2

Komplexní analýza precedenčního práva ESD týkajícího se diskriminačního zacházení s přeshraničními dědictvími, část 2.

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 12, p. 567-577

Autor se věnuje komplexní analýze třinácti rozhodnutí Evropského soudního dvoru (ESD) týkajících se diskriminačního zacházení s přeshraničními dědictvími a dary. Druhá část dvoudílného článku rozebírá požadavek přímé vazby mezi dluhy a nemovitým majetkem, poskytuje přehled ospravedlnění, na která se odvolávají členské státy, a možností, že taková ospravedlnění budou akceptována ESD v situacích zahrnujících nejen EU a Evropský hospodářský prostor (EHP), ale i třetí země. Zkoumána je také role zásady proporcionality. Precedenční právo ESD vztahující se ke zdanění dědictví je dále porovnáváno s precedenčním právem, jež se týká zdanění korporátních a osobních příjmů. Mezi autorovy závěry mj. patří, že přístup ESD ke zdanění přeshraničního dědictví lze považovat za konzistentní. Zároveň dává autor jistá doporučení ke zlepšení. - Pozn. -- První část tohoto článku vyšla v European Taxation č. 11/2015, s. 498-508.

Marie Prochásková

Celní a daňové příjmy v roce 2015

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 2, s. 8-9

Celní a daňové příjmy na účtech celní správy k 31. 12. 2015. Inkaso spotřebních daní, dělené správy, spotřební daně. Srovnání s rokem 2014.

Susi Hjorth Barentzen

Crowdfunding in Scandinavia

Crowdfunding ve Skandinávii

Bulletin for international taxation, Vol. 69, (2015) No. 10, p. 554-557

Od globální finanční krize v roce 2008 stoupá mezi začínajícími podnikateli v rozvinutých zemích obliba crowdfundingového financování. Dánsko proto v roce 2014 zohlednilo crowdfunding ve svých daňových politikách. Článek představuje tamní regulační rámec a míru daňové povinnosti pro crowdfundingové aktivity a stručně shrnuje reakci zákonodárců v ostatních skandinávských zemích na tento fenomén. - Pozn.

Sebastian Benz, Julian Böhmer

Das Anti Tax Avoidance Package (ATA-Paket) der EU-Kommission zur Umsetzung der BEPS-Maßnahmen in der EU

Balíček Evropské komise proti vyhýbání se daňové povinnosti za účelem prosazení opatření BEPS v EU

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 6, S. 307-314

Článek shrnuje návrh směrnice Evropské komise z 28.1.2016, kterým by měla být implementována do unijního práva opatření proti daňovým únikům (BEPS) schválená členskými státy OECD a G20 v roce 2015. Návrh mimo jiné počítá s omezením odečitatelnosti splácených úroků z daňového základu přesahujících zdanitelné výnosy (do 30%, respektive 1 milionu eur z celkového zisku). Dále upravuje zdanění tichých rezerv při převodu společnosti do zahraničí, reguluje daňové odpisy a úlevy pro hybridní společnosti v rámci EU a omezuje možnost daňového osvobození pro plátce daně z příjmů z dividend a podniků ze třetích zemí (switch-over clause), je-li nominální daňová sazba v této zemi o více než 60 procent nižší než v daném členském státě. V neposlední řadě záměr Evropské komise obsahuje zavedení automatické výměny informací mezi členskými státy o plánech v daňové oblasti a o daňových odvodech koncernů sídlících na jejich území (country-by-country reporting), jakož i stimuly pro třetí země ke spolupráci v EU v daňové oblasti. Podle autorů je návrh směrnice krok správným směrem, který zamezí chaotickému zavádění pravidel ohledně BEPS v jednotlivých státech a svědčí o vyšší akceschopnosti unijních orgánů v této oblasti. - Pozn. -- Tématem se také zabývá komentář v čísle na s. M5.

Jörg Schwenker

Das Gesetz zur Modernisierung des Besteuerungsverfahrens - ein Meilenstein auf dem Weg der weiteren Digitalisierung im Steuerrecht : neue Herausforderungen für Finanzverwaltung, Steuerpflichtige und Unternehmen sowie Steuerberater

Zákon o modernizaci daňového řízení - milník na cestě k další digitalizaci v daňovém právu : nové výzvy pro finanční správu, daňové poplatníky, podniky a daňové poradce

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 7, S. 375-382

Hlavním tématem příspěvku je návrh zákona o modernizaci daňového řízení, který německá spolková vláda schválila 9.12.2015. Navrhovaná norma zpřesňuje nakládání s elektronickými daty poskytnutými třetími subjekty finanční správě. Dále upravuje elektronický přenos informací finančním úřadům o udělení plné moci daňovému poradci, zavádí automatizaci kontroly daňových přiznání a ukládá zaměstnavatelům povinnost poskytnout data o vyplacených mzdách finančním úřadům přes jednotné digitální rozhraní. V úvodu článku jsou rovněž shrnuty dosavadní uskutečněné nebo diskutované projekty finanční správy na elektronizaci daňového řízení (elektronické daňové přiznání, elektronická roční závěrka, elektronická mzdová karta, zásady pro vedení a uchovávání elektronických daňových podkladů, databáze o udělení plné moci třetím osobám). V závěru pak autor stručně představuje problematiku registračních pokladen ve světle judikatury Spolkového finančního dvora a požadavků vlád spolkových zemí. - Pozn.

Ruth Berschens, Jan Hildebrand

Der stille Tod der Börsensteuer : Staaten lassen Ausstiegsmöglichkeit aus dem Projekt prüfen. Kaum jemand glaubt noch an eine Einführung der Finanzabgabe

Tichá smrt burzovní daně : státy zkoumají možnosti vystoupení z projektu. Málokdo ještě věří na zavedení odvodu z finančních transakcí

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 32 (16.2.2016), S. 8-9

Zavedení daně z finančních transakcí se v rámci EU odsouvá na neurčito. Ze skupiny původně jedenácti států prosazujících daň odešlo Estonsko a odchodem hrozí také Belgie. Pokud počet států podporujících záměr klesne pod devět, ztratí projekt status Posílené spolupráce, a tedy i naději na prosazení do společných evropských integračních politik. Podle informací autorů však nyní ani největší zastánci zdanění burzovních obchodů nevěří v realizaci této myšlenky. -- Tématem se také zabývá komentář na s. 15.

Janina Wagner

Derivative Finanzinstrumente nach dem ErbStG

Finanční deriváty podle zákona o dani dědické

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 4, S. 163-168

Problematika vyměňování dědické daně u výnosů z termínovaných obchodů (tj. obchodů s tzv. finančními deriváty) nebyla dosud v Německu soudy ani odbornou literaturou podrobně vyložena. Článek si klade za cíl postihnout možné problémy při aplikaci německého zákona o dani dědické na zisky ze tří základních druhů obchodů s finančními deriváty (opce, futures/forwards a swapy). - Pozn.

Václav Benda

Dodatečné přiznání k DPH a následné kontrolní hlášení

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 2, s. 14-17

Autor nejprve stručně vysvětluje základní pravidla pro podávání kontrolních hlášení (KH), postup zpracování a elektronické podání KH finančnímu úřadu. Následně jsou v návaznosti na zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, shrnuta obecná pravidla pro podávání následných hlášení a dodatečných daňových přiznání, s jejichž podáním může být spojena i povinnost podat následné kontrolní hlášení. Zkoumaná problematika je doplněna praktickými příklady aplikace. -- K tématu dodatečných daňových přiznání a následným KH také zodpovězení dotazů z praxe na s. 18-19. -- Viz také příspěvek v čas. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 1/2016, s. 20-22.

Sven-Eric Bärsch, Christian Engelen

Ermittlung fremdüblicher Zinsen bei konzerninternen Finanzierungen : internationale Rspr. im Fall Chevron und Vergleich zu deutschen Verrechnungspreisgrundsätzen

Stanovení v místě obvyklých úroků při vnitrokoncernovém financování : mezinárodní judikát v případě Chevron a srovnání s německými zásadami pro stanovení převodních cen

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 4, S. 191-196

Převodní (transferové) ceny v transakcích v rámci mezinárodně působících koncernů se stávají stále častěji předmětem zájmu finančních úřadů. V Německu ale zatím neexistuje mnoho judikátů pro určení hladiny v místě obvyklých převodních cen, které by daňovou legislativu, předpisy finančních úřadů a dokumenty OECD aplikovaly na konkrétních případech. Jistou inspiraci ale může podle autorů poskytnout rozhodnutí australského federálního soudu z 23.10.2015 v kauze půjčky americké firmy Chevron Funding své australské matce Chevron Australia, jež je zase ve stoprocentním vlastnictví amerického těžebního holdingu Chevron Corporation. Soud v tomto případě sice dal za pravdu australské daňové správě, že poskytnutý úrok byl příliš vysoký a došlo tak k neoprávněnému snížení daňového základu. Nicméně ještě samotné zakotvení dané firmy v rámci jednoho koncernu nemusí nutně vést k předpokladu vyšší úvěruschopnosti. Více záleží na okolnostech konkrétního sporu a zejména na ochotě třetích subjektů akceptovat zakotvení firmy v koncernu a tedy i její vyšší úvěruschopnost. - Pozn.

Ruth Berschens

Fair ist schwer in der Steuerpolitik : vertrauliche Protokolle zeigen, wie halbherzig die EU gegen Lücken im Unternehmensteuerrecht ankämpft

Férovost je v daňové politice obtížná : důvěrné protokoly ukazují, jak polovičatě bojuje Evropská unie s mezerami v legislativě ohledně zdanění firem

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 29 (11.2.2016), S. 8-9

Poslanci Evropského parlamentu si vymohli přístup k části dokumentace pracovní skupiny při Radě EU, která se zabývá problematikou daňových úniků v unii (tzv. Code of Conduct Group). Z odtajněných zápisů z jednání však vyplývá, že skupina v této oblasti nevyvíjí příliš úsilí a zejména zástupci Nizozemí, Irsko a Švédsko oponují plánu Evropské komise znemožnit daňové osvobození zahraničních zisků ("switch-over clause") či mají výhrady k výměně informací mezi státy v daňové oblasti ("tax rulings").

Romero J.S. Tavares, Jeffrey Owens

Human capital in value creation and post-BEPS tax policy : an outlook

Role lidského kapitálu při tvorbě hodnoty a daňová politika "post BEPS" : úhel pohledu

Bulletin for international taxation, Vol. 69, (2015) No. 10, p. 590-601

Příspěvek kriticky reflektuje strategii OECD a skupiny států G20 proti daňovým únikům a daňovým rájům (Base erosion and profit shifting, BEPS). I přes vysoké ambice návrhů BEPS budou producenti zboží a služeb nejspíše i po plné implementaci strategie schopni akumulovat zisky ze znalostního kapitálu v zemích s nízkým daňovým pásmem. Naopak strategie OECD a G20 se může ukázat jako kontraproduktivní, pokud její naplňování bude účastníkům globálních hodnotových řetězců znemožňovat uplatňování principu obvyklé tržní ceny (arm's length principle). Namísto užívání represivních nástrojů by proto měly vlády států stimulovat nejen nadnárodní korporace, ale i své daňové správy k vzájemné multilaterální kooperaci a uznání důležitosti lidského kapitálu v současné ekonomice. - Pozn. -- Strategii BEPS se zaměřením na opatření č. 6 ohledně zneužitelnosti mezinárodních smluv o dvojím zdanění se zabývá článek na s. 602-608.

Wolfgang Kessler, Christoph Spengel

Checkliste potenziell EU-rechtswidriger Normen des deutschen direkten Steuerrechts : Update 2016

Seznam německých předpisů z oblastí přímých daní, které mohou potenciálně odporovat právu EU : aktualizace k roku 2016

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 5, Beilage Nr. 1, S. 1-45

Přehled německých daňových zákonů, které potenciálně porušují právo EU (zákon o dani z příjmů, zákon o daňových úlevách při pořízování bydlení, zákon o zahraničních investicích, zákon o transformaci podniků, živnostenský zákon atd.) - u konkrétních paragrafů jednotlivých zákonů jsou uvedeny oblasti možné kolize s určitou zaručenou svobodou (volného pohybu kapitálu apod.) či směrnicí EU. Přehled doplňují odkazy na dosavadní judikáty (včetně rozsudků Soudního dvora Evropské unie směrem k jiným členským státům EU), rozhodnutí Evropské komise a na aktuální literaturu. - Pozn.

Dalia Štreimikienė

Impact of environmental taxes on sustainable energy development in Baltic states, Czech Republic and Slovakia

Vliv ekologických daní na udržitelný energetický rozvoj v pobaltských státech, v ČR a na Slovensku

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 18, (2015) No. 4, p. 4-23

Ekologické daně mají přímý vliv na udržitelný rozvoj v oblasti energetiky, jelikož výroba energie a její spotřeba jsou hlavním zdrojem emisí skleníkových plynů i klasických látek znečišťujících životní prostředí. Studie se zaměřuje na posouzení fiskální a cenové politiky usilující o podporu udržitelného energetického rozvoje ve vybraných nových členských zemích EU. Dále provádí srovnávací hodnocení ekologických daní zacílených na udržitelný rozvoj energetiky a dosažených cílů v dané oblasti ve zkoumaných zemích. Dokumentuje dynamiku příjmů ze zelených daní a sazby těchto daní v Estonsku, Litvě, Lotyšsku, České republice a na Slovensku a dokládá značné rozdíly v sazbách energetických a uhlíkových daní a významné rozdíly v poměru výnosů z těchto daní k HDP mezi jednotlivými zeměmi. Zjišťuje také uplatnění energetického ukazatele udržitelného rozvoje (EISD, Energy Indicator for Sustainable Development) v energetické politice a analyzuje a porovnává trendy vývoje těchto ukazatelů ve zkoumaných zemích.

Gabriela Ivanco a Anna Klímová

Jak na daně za rok 2015 : přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2015

Ekonom, Sv. 60, (2016) č. 7, s. 27-67 (mimořádná příl.)

Podrobný návod, jak postupovat při vyplňování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2015. V první části jsou shrnuty obecné informace týkající se daňového přiznání - kdo a za jakých okolností podává, termíny pro podání, papírová a elektronická forma podání, Daňový portál Finanční správy, příslušnost k územnímu pracovišti finančního úřadu, lhůty pro platbu daně, nezdaňované příjmy a další odvody. Druhá část formou praktického průvodce seznamuje s tím, jak vyplnit daňový formulář, a pomáhá při orientaci mezi jednotlivými druhy zdaňovaných příjmů (ze zaměstnání, z podnikání, kapitálové příjmy, z pronájmu, ostatní příjmy). Dále se věnuje nezdanitelné části základu

daně, odčitatelným položkám, výpočtu daně, slevám a daňovým zvýhodněním, zápočtu zahraniční daně a placení daně. -- Viz také příspěvek v čas. Daně a právo v praxi č. 2/2016, s. 7-16.

Ladislav Pítner

Kontrolní hlášení od 1.1.2016

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 2, s. 33-36

Od 1. ledna 2016 mají plátcí DPH povinnost předkládat kontrolní hlášení. Příspěvek charakterizuje cíle kontrolního hlášení (KH) a jeho právní úpravu v § 101c až 101i zákona o DPH. Obsahem jednotlivých paragrafů je povinnost podat KH, náležitosti a způsob podání KH, lhůty pro podání KH, opravné a následné kontrolní hlášení, postup při nesplnění povinnosti související s KH a následky za porušení povinnosti související s KH - sankce. Následně je shrnuta obsahová část kontrolního hlášení. V závěru autor upozorňuje na vládní návrh novely zákona o DPH z ledna 2016, který navrhuje dílčí změny u kontrolního hlášení (možné prominutí pokuty, prodloužení lhůty pro změnu nebo doplnění). -- Tématu vykazování oprav do kontrolního hlášení se věnuje příspěvek v čas. DHK č. 4/2016, s. 2-5. -- K neudělování pokut pro opozdilce v KH viz HN č. 40/2016 (26.2.2016), s. 5.

Donna Yates

Museums, collectors, and value manipulation : tax fraud through donation of antiquities

Muzea, sběratelé a manipulování s hodnotou : daňové podvody při darování starožitností

Journal of financial crime, Vol. 23 (2016), No. 1, p. 173-186

Muzea počítají s dary od soukromých sběratelů prakticky od svého vzniku, mimo jiné tím šetří prostředky, které mohou poté použít k jiným účelům, např. k ochraně sbírek. Dárci (sběratelé) bývají za dary odměňováni nejen uznáním, ale také někdy daňovými výhodami, konkrétně možnostmi odečíst si určitou část daru ze základu daně. Autorka v této souvislosti poukazuje na nedostatečnou transparentnost těchto darů. Dárcům je zajišťována anonymita (kořeny z minulosti, kdy bylo rozprodávání rodinných sbírek považováno za hanbu), exponáty mohou pocházet z trestné činnosti a průhledné není ani oceňování těchto předmětů. V článku jsou předloženy dvě případové studie (případ exponátů Národní galerie australského státu Victoria původem z Latinské Ameriky a starožitností ilegálně dovezené z Thajska a darované muzeím v Kalifornii), kde je ukázáno, jak tyto podvody v oblasti kulturního dědictví probíhají. Předměty byly jednak ze zemí původu vyvezeny ilegálně, dále ale docházelo také k daňovým podvodům (darování předmětů jen "naoko"; stanovování vysoké hodnoty předmětu s cílem odečíst si vysokou částku na dani). U případu z USA byla částečně na vině i muzea (akceptovala dary i přes podezření, že pocházejí z trestné činnosti). - Pozn.

N.S. Milogolov

Nalogoobloženiye kontrolirujemykh inostrannykh kompanij v RF v kontekste rekomendacij OESR

Zdanění ovládaných zahraničních společností v RF v kontextu doporučení OECD

Finansy, Sv. 2015, No. 11, s. 24-28

Ruská pravidla zdanění ovládaných zahraničních společností (CFC) byla formulována a dopracována s ohledem na doporučení OECD vydaná v rámci projektu BEPS OECD/G20. V článku se rozebírají otázky definice CFC, hranice uplatňování pravidel, ověřování existence kontroly, zjišťování příjmů CFC, pravidel výpočtu zisku, pravidel rozdělení zisku a odstranění dvojího zdanění. Také jsou analyzovány některé problémy mezinárodní daňové politiky, spojené se zavedením pravidel pro CFC.

Uma Shankar Prasad

Nepal's excise system and the legal frameworks : agendas for reform [elektronický zdroj]

Systém spotřebních daní v Nepálu a jeho právní rámec : doporučení pro reformu

World customs journal, Vol. 9, No. 2 (2015), p. 51-69

Spotřební daně se v Nepálu až do konce 90. let významně podílely na celkových daňových příjmech. Na přelomu tisíciletí bylo množství výrobků podléhajících dani značně zredukováno. V souvislosti se vstupem Nepálu do Světové obchodní organizace došlo ale k omezování celních sazeb, což vedlo ke snahám o mobilizaci daňových příjmů s cílem nahradit ztrátu v rozpočtu vzniklou rušením sazeb. Autor v článku analyzuje stávající systém správy spotřebních daní v Nepálu a doporučuje nahradit systém fyzické kontroly systémem, který spočívá ve výpočtu daní samotnými plátcí daně (self-removal či self-assessment system) bez přítomnosti úředníků v továrnách. Systém fyzické kontroly je

velmi nákladný, v Nepálu navíc nefunguje efektivně (úředníci nemají dostatečné vzdělání, jeden úředník má na starost kontrolu výroby ve více továrnách). Přechod na nový systém správy daně by měl probíhat postupně. V mezičase by měl být doprovázen vylepšením systému fyzické kontroly (např. zavedení kolků u alkoholu a tabáku).

Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-9-number-2-september-2015/>

Peter Wattel

Non-discrimination a la cour : the ECJ's (lack of) comparability analysis in direct tax cases

Nediskriminace u soudu : srovnávací analýza (či její absence) ESD k případům přímého zdanění

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 12, p. 542-553

Autor ve svém článku dokládá, že analýza diskriminace v oblasti přímého zdanění je v rámci precedenčního práva Evropského soudního dvoru (ESD) nekonzistentní. ESD podle něj občas vytváří diskriminaci, odsuzuje neexistující diskriminaci anebo selhává při identifikaci existující diskriminace. Pouze jediný standard srovnání dává podle autora smysl: zda subjekt podléhá či nikoliv dani. ESD by neměl požadovat od členských států, aby (selektivně) uplatňovaly daňové pravomoci tam, kde se suverénně a symetricky rozhodly tak neučinit. Dále podle autora existuje jediné relevantní ospravedlnění rozdílného daňového zacházení - integrity daňového základu. - Pozn.

Zdeněk Burda

Odečitatelná položka na výzkum a vývoj v judikatuře správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 2, s. 47-56

Zákon o daních z příjmů dovoluje využití odečitatelné položky od základu daně určené na podporu výzkumu a vývoje. Autor přináší přehled komentované judikatury správních soudů a ukazuje, jak dopadly některé sporné případy týkající se pravidel pro uplatnění tohoto odečtu. Judikáty se týkají papírové vs. elektronické podoby projektu výzkumu a vývoje; nutnosti prizvání znalce na posouzení výzkumu a vývoje; nedostatečné kvality a nepropojenosti dokumentů; ústavní stížnosti k předcházejícímu rozsudku; výzkumu a vývoje definovaného v zákoně o daních z příjmů ve vztahu k zákonu o DPH; dopracování projektu výzkumu a vývoje až v odvolacím řízení.

Karel Brychta

Pokuta za opožděné tvrzení daně v judikatuře a vybraných souvislostech

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 25-32

Problematika pokuty za opožděné tvrzení daně dle § 250 daňového řádu ve spojení se stávající judikaturou a souvisejícími ustanoveními daňového řádu. Autor nejprve seznamuje s koncepcí pokuty a stanovením její výše, možností moderace a prominutí pokuty. Dále rozebírá zhodnocení konstrukce pokuty náhledem nálezu Ústavního soudu ČR, judikáty vztahující se k charakteru a podstatě liberační lhůty i k nesprávnému úřednímu postupu správce daně a jeho vlivu na zákonnost rozhodnutí. Zdůrazňuje, že kromě dodržení lhůty je nutné zaměřit se také na dodržení formy a způsobu podání daňového tvrzení. V závěru shrnuje problematiku dodržení lhůty v kontextu aplikace § 136 odst. 2 daňového řádu s ohledem na průlomový rozsudek NSS z 15.5.2015 čj. 4 Afs 68/2015-35 (posouzení podmínky, při jejímž splnění dochází k prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání). - Pozn.

Christoph Wäger

Rechtsprechungsauslese 2015

Výběr z judikatury za rok 2015

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 4, S. 125-166

Soudní dvůr Evropské unie a německý Spolkový finanční dvůr vydaly v roce 2015 řadu rozsudků, které se týkaly daně z přidané hodnoty/daně z obrátu a daně z příjmů a zisků fyzických a právnických osob. Judikatura se mimo jiné zabývala podnikatelskou činností veřejnoprávních korporací, daňovým osvobozením zdravotnických výkonů, daňovou povinností plynoucí z pronájmu pozemků, vnitrouijními dodávkami a daněmi odvedenými na vstupu. Příspěvek cituje a rozebírá rozsudky obou soudních institucí k vybraným tématům (případům). - Pozn.

Donata Riedel

Schäuble sagt nein : Kampf gegen manipulierte Ladenkassen: SPD und Grüne werfen dem Minister Zögerlichkeit vor

Schäuble říká ne : boj proti zmanipulovaným pokladnám: SPD a Zelení obviňují ministra z váhavosti

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 34 (18.2.2016), S. 10

V Německu se podle tamního Spolkového kontrolního úřadu (Bundesrechnungshof) daří od roku 2003 obchodu se softwary pro pokladní systémy, které snižují výši vykazovaných tržeb a napomáhají tak k daňovým únikům. Ročně tak má stát přijít až o 10 miliard eur. Vlády spolkových zemí proto trvají na povinném zavedení systému Insika pro všechny elektronické pokladny. Program Insika byl vyvinut v roce 2012 za podpory ministerstva hospodářství právě za účelem zabránění manipulacím s tržbami. Podle spolkového ministra financí Wolfganga Schäubleho by ovšem taková povinnost vedla jednak k vytvoření monopolu a následnému disciplinárnímu řízení s Evropskou komisí, jednak by tím byly ztíženy podmínky pro rozvoj inovací. Zastánci Insiky naopak argumentují, že stávající výrobci pokladních systémů mohou tento kontrolní software již nyní snadno zakomponovat do svých produktů. -- K tématu viz také komentář na s. 15 a články v Handelsblatt sv. 2016, č. 43 (2.3.2016), s. 8; k prvním návrhům německého ministerstva financí zpřesňujícím provoz registračních pokladen viz také Handelsblatt sv. 2016, č. 55 (18.3.2016), s. 12.

Ivan Macháček

Sleva na dani za umístění dítěte v roce 2016

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 6-12

Uplatnění slevy na dani související s umístěním dítěte v předškolním zařízení vyplývá z § 35ba odst. 1 písm. g) zákona o daních z příjmů. Poprvé bylo možné uplatnit tuto slevu za zdaňovací období r. 2014 na základě zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Autor v příspěvku charakterizuje základní principy poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a základní principy poskytnutí slevy. Věnuje se také prokázání výše uplatněné slevy za umístění dítěte, otázce uplatnění slevy u daňového nerezidenta a daňovému uplatnění výdajů na provoz vlastního předškolního zařízení (firemní školka). V další části problematiku ilustruje mnoha příklady uplatnění slevy v r. 2016. -- K tématu viz také příspěvek v čas. Účetnictví č. 2/2016, s. 26-32.

Ivan Macháček

Solidární zvýšení daně a maximální vyměřovací základ v roce 2016

Účetnictví v praxi, Sv. 16, (2016) č. 2, s. 14-20

Problematika solidárního zvýšení daně dle zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a maximálního vyměřovacího základu u pojistného na sociální a zdravotní pojištění za období 2012-2016. Prostřednictvím různých praktických příkladů autor dokumentuje uplatnění a výpočet solidárního zvýšení daně u OSVČ i u zaměstnance.

Richard Pomahač

Soudní dvůr EU: osvobození finančních operací s bitcoiny od daně z přidané hodnoty

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 8, (2016) č. 2, s. 57-58

Rozbor rozsudků švédského soudu a Evropského soudního dvora k problematice odvádění daně z přidané hodnoty při provozování nákupu a prodeje virtuální měny bitcoin za švédské koruny přes internet. Výklad dle směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.

Zuzana Petková, Xénia Makarová

Špičky Smeru sa ocitli v kauze DPH

Trend, Sv. 26, (2016) č. 4, s. 20-23

Článek informuje o aktuálně vyšetřované kauze rozsáhlých karuselových podvodů na Slovensku, v rámci kterých měli účastníci připravit slovenský stát na daních minimálně o 75 milionů eur prostřednictvím neoprávněných nadměrných odpočtů DPH. Hlavní spolupracující obviněný tvrdí, že z těchto podvodů profitovalo také vládní sdružení Smer a ministři a další státní úředníci intervenovali ve prospěch obviněných firem. Autorky detailněji popisují fungování tohoto kolotočového podvodu a rozebírají okolnosti naznačované korupce ve státní a daňové správě SR. -- Komentář k článku viz Trend

č. 5/2016, s. 6 a reakce na kritiku článku na s. 18-21, další informace o příjmech z podnikání a problematice majetkových příznání politiků viz Trend č. 6/2016, s. 26-29.

By Per Engström ... [et al.]

Tax compliance and loss aversion

Dodržování daňových předpisů a averze ke ztrátě

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 7 (2015), No. 4, p. 132-164

Autoři zkoumají, zda mají daňoví poplatníci averzi ke ztrátě při vyplňování daňového přiznání. Ve Švédsku jsou zaměstnancům odváděny z platů zálohy na daň. Daňový úřad poté jednou ročně zasílá poplatníkům předběžné daňové přiznání, které obsahuje vypočtenou daňovou povinnost a tím i informaci o přeplatku nebo nedoplatku. Poplatníci mají poté možnost předběžné přiznání upravit (přidat další informace). Autoři zkoumají, zda poplatníci, kterým byl v předběžném přiznání vypočten nedoplatek, mají tendenci si daň snižovat (konkrétně uplatňováním "výdajů souvisejících s příjmy ze závislé činnosti"). Je zjištěn silný kauzální efekt mezi existencí předběžného daňového nedoplatku a uplatňováním daňových odpočtů. Nežádoucím jevu by se dalo zabránit, pokud by předběžné daně byly nastaveny tak, aby většině poplatníků vyšel přeplatek. - Pozn.

By Laurence Ales, Musab Kurnaz, and Christopher Sleet

Technical change, wage inequality, and taxes

Technické změny, mzdová nerovnost a daně

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 10, p. 3061-3101

Technické změny (např. rozvoj informačních technologií) jsou spojeny s redistribučními účinky na trhu práce (technologie může nahradit určitou práci). Tímto tématem se podle autorů dosud zabývala převážně literatura z oblasti pozitivní ekonomie, kdy byl zkoumán vliv technických změn na mzdovou distribuci (dopad technických změn na kvalifikované a nekvalifikované zaměstnance, zánik pracovních míst spojených s rutinní prací uprostřed mzdové distribuce). Autoři řeší z pohledu normativní ekonomie vliv technických změn na optimální zdanění. Technické změny vedou ke změně mzdového diferenciálu mezi různě talentovanými zaměstnanci a ke změně zastupitelnosti zaměstnanců z hlediska talentu mezi různými zaměstnáními. Tím dochází ke změně citlivosti mzdového diferenciálu na daně. Optimální daňová politika by měla vést ke snížení mezních daní z příjmu u osob s nízkým až středním příjmem a ke zvýšení daní u osob se středním až vysokým příjmem. Reforma je nejvíce prospěšná pro osoby se středně vysokými příjmy. - Pozn.

James G.S. Yang

The adverse effects of corporate inversions in the United States

Nepříznivé dopady daňové inverze ve Spojených státech

Bulletin for international taxation, Vol. 69, (2015) No. 11, p. 677-685

Článek se věnuje "daňové inverzi" ("corporate inversion"), jež představuje strategii využívající nižších daňových sazeb v zahraničí, a jejím negativním dopadům v USA, které vyplývají z nedostatků v americkém daňovém systému (vysoká sazba korporátní daně, zdanění celosvětových příjmů, odklad daně ze zahraničních příjmů). Autor uvádí šest případů daňové inverze a zkoumá, jakou roli při této strategii sehrávají ovládané zahraniční společnosti (CFC). Článek také obsahuje výpočet částky, o kterou může nadnárodní společnost prostřednictvím daňové inverze snížit svou daňovou povinnost. Ke konci článku autor analyzuje nová daňová pravidla přijatá vládou USA z hlediska jejich potenciálu pro omezení praxe daňové inverze. - Pozn.

The biggest loophole of all : financial transparency

Největší skulina : finanční transparentnost

The Economist, Vol. 418, (2016) No. 8977, p. 49-50

Spojené státy zahájily a vedly boj proti daňovým únikům v mezinárodním měřítku, za což si zasluhují uznání. Ale samy se necítí vázány globálními pravidly, které vznikly z jejich iniciativy. Také se jim nedaří skoncovat s anonymními fiktivními firmami (shell companies), které často slouží jako schránka pro peníze. Lobbistická skupina Tax Justice Network řadí USA mezi tři největší "tajnůstkářské jurisdikce". Amerika podepsala řadu bilaterálních dohod o sdílení dat a necítí nutnost připojit se k iniciativě OECD zvané Common Reporting Standards, která se stává normou pro výměnu dat pro daňové účely.

Fabiola Annacondia

The European Court of Justice - recently decided and pending cases

Evropský soudní dvůr - nové rozsudky a projednávané případy

International VAT monitor, Vol. 26, (2015) No. 5, p. 313-332

Seznam rozsudků Soudního dvora EU (ESD) a posudků generálních advokátů ESD v případech týkajících se DPH v uplynulých 12 měsících; seznam zbývajících případů projednávaných před ESD k 31. srpnu 2015; seznam případů, které byly v minulém roce vyřazeny z rejstříku ESD; souhrny rozsudků, posudků a dalších projednávaných případů, které ještě nebyly zveřejněny. - Pozn.

Harry Koot, Marjan de Rijke

The Netherlands Court of Audit : an audit on tax avoidance

Nizozemský Účetní dvůr : audit vyhýbání se daňovým povinnostem

Bulletin for international taxation, Vol. 69, (2015) No. 11, p. 644-652

Autoři popisují procedury využívané nizozemským Účetním dvorem a zasazují je do mezinárodního kontextu. Tyto postupy se týkají výběru daní a reagují na nedávné iniciativy mezinárodní komunity, jež se snaží zabránit vyhýbání se daňové povinnosti ze strany nadnárodních korporací. Účetní dvůr potvrdil postupy nizozemské daňové správy při posuzování využití předběžných cenových dohod (APA) a předběžných daňových rozhodnutí (ATR) nadnárodními společnostmi. Zároveň vyzývá k mezinárodní spolupráci s ohledem na možné znevýhodnění, které může z nizozemské daňové legislativy plynout pro výši příjmů z výběru korporátní daně a srážkové daně pro ostatní země. Autoři upozorňují, že zpřísnění legislativy na úrovni EU může vést k přesunu firemních struktur vyhýbajících se daňové povinnosti mimo EU, a podporují širší mezinárodní spolupráci. - Pozn.

Dirk M. Broekhuijsen, Koen M. van der Velde

The retroactive effect of changes to the Commentaries on the OECD Model

Retroaktivní účinek změn Komentářů k OECD Modelu

Bulletin for international taxation, Vol. 69, (2015) No. 11, p. 623-632

Autoři se zabývají především otázkou, zda změny Komentářů k OECD Modelu poškozují legitimní očekávání daňových poplatníků. Tyto změny totiž ovlivňují interpretaci podmínek bilaterálních daňových smluv založených na OECD Modelu. Autoři docházejí k závěru, že retroaktivní aplikace Komentářů k OECD Modelu může s sebou nést nežádoucí efekty pro daňové poplatníky pouze v situacích, kdy je nová verze Komentářů v rozporu s dřívější interpretací daňové smlouvy. Naopak změny Komentářů, které vedou k objasnění či vysvětlení příslušných ustanovení smlouvy, nepoškozují legitimní očekávání daňových poplatníků. - Pozn.

Frank Mortier

The Russian permanent establishment : a trap for foreign distributors?

Stálá provozovna v Rusku : past na zahraniční distributory?

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 12, p. 554-565

Článek se věnuje rozhodnutí moskevského soudu příslušného k řešení obchodních a daňových sporů, jenž odmítl přiznat daňové odpočty z licenčních poplatků a vstupní DPH stálé provozovně nadnárodní společnosti Oriflame. Autor případ zasazuje do mezinárodní perspektivy zvažující mj. bod 7 Akčního plánu BEPS - prevence umělého vyhýbání se vzniku stálé provozovny. Společnost Oriflame dodává kosmetiku na ruský trh a využívá svých práv k nehmotným statkům, aby převáděla své zisky z Ruska přes Nizozemsko do Lucemburska. Autor mj. dochází k závěru, že by nadnárodní společnosti měly v Rusku jednat opatrněji na základě faktických okolností v porovnání se "Západem", kde mohou postupovat na základě právní reality. - Pozn.

Fernando Matesanz

Transfer pricing adjustments and VAT

Úpravy převodních cen a DPH

International VAT monitor, Vol. 26, (2015) No. 5, p. 295-299

Článek se zabývá vztahem mezi úpravami převodních cen nadnárodních korporací a odvedené daně z přidané hodnoty. Autor přitom konstatuje, že v rámci EU nebyly články 72 a 80 systémové směrnice k DPH implementovány stejným způsobem ve všech členských státech. To vytváří nejistotu mezi

účastníky tržní výměny v případě dobrovolných úprav převodních cen, které - na rozdíl od úprav učiněných finančními úřady - mají na výši zdaňované částky přímý dopad. Harmonizace dobrovolných úprav převodních cen v rámci EU je proto nezbytná. - Pozn.

Zdeněk Kuneš

Uplatňování DPH u dodání elektřiny nebo plynu obchodníkovi od 1. února 2016

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 5, s. 25-29

V režimu přenesení daňové povinnosti platí, že při uskutečnění zdanitelného plnění s místem plnění v tuzemsku není povinen přiznat DPH plátce, který uskutečnil zdanitelné plnění, jako u běžného režimu uplatnění DPH. Tuto daň je povinen přiznat plátce (příjemce plnění), pro kterého bylo zdanitelné plnění uskutečněno. Příspěvek rozebírá změny, které přináší nařízení vlády č. 11/2016 Sb. novelizující nařízení vlády č. 361/2014 Sb., o stanovení dodání zboží nebo poskytnutí služby pro použití přenesené daňové povinnosti s účinností od 1.2.2016. Podle nového znění se režim přenesení daňové povinnosti použije také při dodání elektřiny nebo zemního plynu soustavami nebo sítěmi obchodníkovi vymezenému v zákoně o DPH.

Tomáš Brandejs

Úroky z nadměrných odpočtů - nový krok SDEU, který se správcům daně líbit jistě nebude

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 2, s. 2-6

Podle § 105 odst. 1 zákona o DPH platí, že pokud vznikne v důsledku vyměření nadměrného odpočtu vratitelný přeplatek vyšší než 100 Kč, vrátí se plátcí bez žádosti do 30 dnů od vyměření nadměrného odpočtu. V posledních letech finanční úřady prodlužují dobu, po kterou čeká daňový subjekt na vrácení nadměrného odpočtu, a úrok z tohoto odpočtu platí správce daně až po uplynutí pěti měsíců od zahájení prověřování daňového přiznání. Autor v příspěvku nahlíží do judikatury Soudního dvora EU, jenž již v několika případech posuzoval povinnost členských států hradit úroky z vráceného nadměrného odpočtu, jestliže k jeho vrácení došlo s určitou prodlevou. Zaměřuje se zejména na případ Kovozber (C-120/15), který přináší přísnější pohled na danou problematiku, i na jeho potenciální dopad. SDEU v něm potvrzuje, že na úroky mají plátcí daně právo ode dne, kdy měl být nadměrný odpočet vrácen. - Pozn.

Matthias Luther, Dominik Sailer

Was sind eigentlich elektronische Dienstleistungen? : Überblick zum aktuellen Stand der Diskussion Co jsou vlastně elektronické služby? : přehled o aktuálním stavu diskuse

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 3, S. 81-85

V rámci implementace dodatků systémové směrnice EU o DPH musí být od 1.1.2015 na účtech za elektronické služby německých firem nepodnikatelským subjektům ze země EU vyfakturována DPH, která je platná v zemi odběratele. Článek shrnuje dosavadní diskuse nad pojmem "elektronickou cestou poskytnutá služba", jak je obsažený v systémové směrnici, výkladových materiálech Evropské komise i judikátech německých soudů a Soudního dvora EU. Autoři konstatují, že nadále existuje značná právní nejistota v přiřazování konkrétních výkonů k definici elektronických služeb. Obzvláště nejasný je výklad definičního kritéria minimální míry účasti lidského faktoru nebo postavení elektronických knih, které na rozdíl od svých neelektronických ekvivalentů nepodléhají snížené sazbě DPH. To podle autorů může porušovat zásadu daňové neutrality. - Pozn.

Heribert M. Anzinger

Wesen, Reformbedürfnis und Reformoptionen des Investmentsteuerrechts Podstata, potřeba reformy a možnosti reform investiční daňové legislativy

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 3, S. 101-111

V Německu již od roku 2012 probíhá debata o reformě zdanění investičních fondů. Autor článku poukazuje na nedostatky současné daňové legislativy, které tkví v tzv. semitransparentnosti při stanovování daňového odpočtu z kapitálových příjmů a ve zdanění přeshraničních zisků investičních fondů a jejich podílníků. V článku jsou proto z hlediska řešení těchto deficitů analyzovány návrhy zájmových organizací a návrh spolkového ministerstva financí z 21.7.2015. - Pozn. -- Debatě o reformě zdanění investičních fondů se také věnují články na s. 111-123; k návrhu spolkové vlády na novelizaci zákona o zdanění investic z 24.2.2016 viz Der Betrieb sv. 69, (2016) č. 9, s. 488-496.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 21, (2016) č. 2**

Úroky z nadměrných odpočtů - nový krok SDEU, který se správcům daně líbit jistě nebude (s. 2-6); Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2015 - s vyplněným tiskopisem daňového priznání (s. 7-16); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2015 - s vyplněným tiskopisem daňového priznání (s. 17-27); Studující vyživované dítě: uplatnit daňové zvýhodnění či nikoli? (s. 28-32); Kontrolní hlášení od 1.1.2016 - cíl kontrolního hlášení a obsah jednotlivých paragrafů zákona o DPH ke KH (s. 33-36); Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2016 (s. 37-39); Ke smlouvě o obchodním zastoupení (s. 40-44); Odečitatelná položka na výzkum a vývoj v judikatuře správních soudů (s. 47-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 17, (2016) č. 2**

Slevy na dani v daňovém priznání fyzických osob za rok 2015 (s. 6-11); Dary a jejich zdanění (s. 16-19); Režim přenesení daňové povinnosti (2. část) (s. 25-27); Vydržení dle NOZ (s. 50-54); Práce z domova - benefit nejen pro zaměstnance (s. 77-78).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 24, (2016) č. 4**

Vykazování oprav do kontrolního hlášení - opravy základu daně a výše daně (s. 2-5); Sleva na dani za umístění dítěte v roce 2016 - na základě zákona č. 247/2014 Sb. a novely 127/2015 Sb. (s. 6-12); DPH při dodání pozemků od 1.1.2016 - nová pravidla pro osvobození od daně při dodání nemovitých věcí dle novely 360/2014 Sb. (s. 13-17); Daňové priznání k DPPO u příspěvkových organizací za rok 2015 (s. 19-24); Pokuta za opožděné tvrzení daně v judikatuře a vybraných souvislostech (s. 25-32); Pokyn GFŘ D-23 o umístění spisu nebo jeho příslušné části na finančních úřadech (s. 32).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 24, (2016) č. 5**

Obsahová část kontrolního hlášení - pohled na plnění, u kterých je plátcе povinen priznat daň, plnění v režimu přenesení daňové povinnosti a přijatá zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku (s. 2-7); Podíly na zisku, zálohy na ně a daň z příjmů (s. 7-10); Optimalizační důvody pro spolupráci osob - dle § 13 zákona o daních z příjmů, změny provedené zákonem č. 267/2014 Sb. (s. 14-22); Návrh zákona o centrální evidenci účtů - seznámení s ustanoveními nového vládního návrhu zákona z února 2016 (s. 23-25); Uplatňování DPH u dodání elektřiny nebo plynu obchodníkovi od 1. února 2016 - pro použití přenesené daňové povinnosti (s. 25-29); Zamezení dvojímu zdanění s Lichtenštejnskem - smlouva č. 8/2016 Sb. m. s. (s. 29-31); Návrh zákona o evidenci tržeb v Senátu (s. 31-34); Bezúročné zápůjčky zaměstnancům (s. 35-37).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 3-4**

Optimalizace daňové povinnosti v daňovém priznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2015 (s. 1-5); Změny zákona o daních z příjmů od roku 2016 - přehled novel z r. 2015 a chystaných novel (s. 6-9); Přiznání k dani z příjmů FO 2015 (s. 9-16).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 29 (11.2.2016)**

Babišovy účtenky přicházejí: Česko čeká velká daňová změna, poslanci schválili e-tržby - 10.2.2016 byla schválena elektronická evidence tržeb v ČR (s. 1); Speciál o kontrole tržeb: E-tržby v kostce: jak to bude fungovat (s. 2); Na kontrole tržeb nejvíc vydělají mobilní operátoři a výrobci softwaru (s. 3); Za bezpečnost dat ručíme, tvrdí ministerstvo - k otázkám kolem technického řešení projektu e-tržeb (s. 3); Hostinští: máme starost navíc - reakce na zavedení nové povinnosti (s. 4); Po Chorvatech zavedli

evidenci tržeb také Slovinci - informace o schválení zákona v r. 2015 a zavedení do praxe v letošním roce (s. 5); Čiňané chtějí do dvou let v Česku investovat pět miliard (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 39 (25.2.2016)

Firmy poprvé posílají přehledy faktur. Chceme víc času, zlobí se - pohled na první kontrolní hlášení, které by měli plátcí DPH podávat do 25.2.2016, a kritické výtky ze strany plátců (s. 6) a Kontrolní hlášení se nesmí stát šikanou firem - problematika KH pohledem Petra Drahoše, specialisty na DPH (s. 6 a komentář D. Klimeše na s. 8).

Účetnictví

Sv. 2016, č. 2

Koordinační výbor k DPH u nájmu nemovitých věcí (s. 2-10); Sleva na dani z příjmů za umístění dítěte počínaje rokem 2016 (s. 26-32); Je penále trest? - usnesení NSS č. 4 Afs 210/2014-57 (s. 36-37); Osвобоzení od daně při dodání nemovitých věcí do konce roku 2015 a po 1. lednu 2016. Vyrovnání odpočtu daně a úprava odpočtu daně (s. 49-53).

Ekonomické vědy. Ekonomie

By Ronel Elul and Piero Gottardi

Bankruptcy : is it enough to forgive or must we also forget?

Bankrot : stačí odpustit, nebo musíme také zapomenout?

American Economic Journal: Microeconomics, Vol. 7 (2015), No. 4, p. 294-338

Autoři zjišťují, jak omezení přístupu k informacím o předchozích úvěrech dlužníka ovlivní jeho přístup k úvěrům a motivy při půjčování. V mnoha zemích jsou po uplynutí určité časové lhůty vymazány informace o předchozích selháních při placení úvěrů. Autoři zkoumají toto opatření v modelu s opakovaným vypůjčováním a půjčováním peněz za předpokladu existence morálního hazardu a nepříznivého výběru a ukazují podmínky, za kterých pozitivní účinky omezení přístupu k informacím převáží negativní. - Pozn.

George Akerlof, Robert Shiller

Die Freiheit zum Betrug : George Akerlof und Robert Shiller über das angeblich optimale Gleichgewicht des freien Markts

Svoboda k podvádění : George Akerlof a Robert Shiller o údajně optimální rovnováze volného trhu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 30 (12.2.2016), S. 72

Laureáti Nobelovy ceny za ekonomii problematizují představu volného trhu vytvářejícího optimální rovnovážné vztahy mezi jeho aktéry. Vzniklé rovnováhy totiž nejsou optimální zdaleka pro každého. Skrze použití manipulativních technik jsou jednotliví účastníci tržní výměny záměrně přiváděni k rozhodnutím, která jim nakonec uškodí. Tento typ manipulace v ekonomice autoři označují termínem "phishing", protože stejně jako u stejnojmenného internetového podvodu se jedná o vyvolání určitého jednání na základě záměrně neúplných či chybných informací. Ve finančním sektoru lze tento druh podvodu pozorovat zejména v machinacích s účetnictvím či ratingem. Proto je také odůvodněné budování dohledových mechanismů nad finančním trhem.

By Giacomo Calzolari and Vincenzo Denicolo

Exclusive contracts and market dominance

Exkluzivní smlouvy a dominance na trhu

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 11, p. 3321-3351

Autoři v článku vyvíjejí novou teorii smluv založenou na dvou předpokladech: neschopnost firem získat celý přebytek spotřebitele z důvodu nedostatku informací o poptávce a existence konkurenční výhody dominantní firmy (v oblasti nákladů nebo kvality). Firmy, vyrábějící substituty, brání zákazníkům v přechodu ke konkurenci uzavíráním smluv. Teorie autorů je podpořena aplikací na reálný případ (zneužití postavení na trhu firmou Intel). - Pozn.

By Jesús Fernández-Villaverde ... [et al.]

Fiscal volatility shocks and economic activity

Šoky fiskální nestability a hospodářská aktivita

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 11, p. 3352-3384

Autoři zjišťují, jak dočasná nejistota ohledně budoucího vývoje fiskální politiky může ovlivnit hospodářskou aktivitu v případě nulových úrokových sazeb. K této situaci došlo ve Spojených státech, kdy v období finanční krize nebylo jisté, jaký mix opatření v oblasti fiskální politiky zvolit a jak tato opatření načasovat. Analýza je provedena pomocí vektorové autoregrese s využitím údajů z USA a pomocí novokeynesovského modelu, do kterého jsou zakomponovány výsledky vektorové autoregrese (časově proměnlivá volatilita). Šoky fiskální nestability mohou vést podle autorů za podmínek nulové hranice úrokových sazeb ke snížení výstupu nejméně o 1,5 p. b. - Pozn.

By Piero Gottardi, Atsushi Kajii, and Tomoyuki Nakajima

Optimal taxation and debt with uninsurable risks to human capital accumulation

Optimální zdanění a zadlužení za předpokladu nepojistitelných rizik ovlivňujících akumulaci lidského kapitálu

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 11, p. 3443-3470

Autoři analyzují optimální míru lineárního zdanění práce a kapitálu a optimální úroveň veřejného zadlužení v ekonomice, kde mohou jedinci investovat do tří typů aktiv: do vládních dluhopisů, kapitálu a lidského kapitálu. Investice do vládních dluhopisů a kapitálu je bezriziková, zatímco investice do lidského kapitálu je spojena s rizikem, proti kterému není možné se pojistit. Za těchto podmínek je prospěšné zdanění práce i kapitálu i existence veřejného zadlužení. Dále autoři testují závěry modelu na datech z USA. - Pozn.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : Silvio Gesell

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 23, (2015) č. 5, s. 81-88

Článek se věnuje osobnosti a dílu německého obchodníka, ekonoma-samouka a sociálního reformátora Johanna Silvia Gesella a netradičním konceptům bezúročné měny a pokusům odstranit úrok. Autor shrnuje Gesellův životní příběh a reformátorské snahy, podrobněji se věnuje jeho koncepci bezúročné měny a také úsilí jeho pokračovatelů (zejména D. Suhr, M. Kennedyová, B. Lietaer). Ukazuje, že dílo i pokračovatelé odkazu S. Gesella přinášejí nekonvenční kritické pohledy na podstatu finančního systému a vybízejí k zamyšlení nad řadou závažných otázek, např. o předluženosti. Text je doplněn výběrem z Gesellových prací. - Pozn.

Saurabh Bhargava and Dayanand Manoli

Psychological frictions and incomplete take-up of social benefits : evidence from an IRS field experiment

Psychologické příčiny nedostatečné míry využívání sociálních výhod důkazy z experimentu provedeného ve spolupráci s IRS

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 11, p. 3489-3529

Autoři provedli ve spolupráci s americkým daňovým úřadem (IRS) experiment, ve kterém se snažili zjistit vliv psychologických příčin na nedostatečné využívání sociálních výhod (program EITC). Konkrétně jde o hodnocení vlivu tří faktorů: nedostatečného či mylného povědomí o programu ("zmatenost"), informační náročnost programu a stigma, které může být s účastí spojené. Cca 35 000 osobám, které měly na EITC (daňový úvěr) nárok, ale v daném roce o něj nepožádaly, byly zaslány dopisy s informacemi o programu a s formuláři, na základě kterých bylo o EITC možné požádat. Díky dopisům se podařilo zvýšit informovanost o programu a tím i účast, společenské stigma a vnímané náklady spojené s účastí se ale snížit nepodařilo. Experiment byl poté doplněn dotazníkovými šetřeními, ze kterých vyplynuly obdobné závěry. - Pozn.

Nuket Kirci Cevik, Sel Dibooglu, Ali M. Kutan

Real and financial sector studies in Central and Eastern Europe : a review

Výzkumy reálného a finančního sektoru v zemích střední a východní Evropy : přehled

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 1, p. 2-31

Studie shrnuje a analyzuje empirickou literaturu věnovanou reálnému a finančnímu sektoru v bývalých tranzitivních ekonomikách střední a východní Evropy. Zaměřuje se zejména na nové státy eurozóny, kandidátské země eurozóny a státy čekající na vstup do EU. Z oblasti reálné ekonomiky autoři mapují oblast produktivity a liberalizace obchodu, hospodářského růstu, přímých zahraničních investic, sbližování hospodářských cyklů a Balassův-Samuelsonův efekt. Zkoumají také, zda zkušenosti ze zemí střední a východní Evropy podporují Krugmanovu teorii, že integrace vede ke větší míře specializace a k nižší synchronizaci hospodářských cyklů. Přehled literatury o finančním sektoru zahrnuje zejména problematiku finančních trhů s ohledem na výkonnost bankovníctví, spojení mezi finančními trhy a přenos volatility ve zkoumaném regionu. Dalšími mapovanými tématy jsou komunikace centrálních bank a vzájemné působení fiskální a měnové politiky. Na závěr autoři shrnují zjištění získaná analýzou literatury. - Pozn.

Aleš Melecký, Martin Melecký, Monika Šulganová

Úvěry v selhání a makroekonomika : modelování systémového kreditního rizika v České republice

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 8, s. 921-947

Studie zkoumá, jak agregátní úvěry v selhání jakožto hlavní ukazatel agregátního úvěrového rizika reagují na makroekonomický vývoj v české ekonomice s využitím dat za období 1993-2014. Zkoumanou závislou proměnnou je poměr úvěrů v selhání k celkovým úvěrům bank (NPLR). Vysvětlující proměnné zahrnují růst HDP, inflaci, zápůjční sazby, nezaměstnanost a dvě proměnné pro identifikaci důchodového a bilančního efektu měnového kurzu. Pro účely odhadu modelového vztahu autoři používají bayesovský odhad s využitím instrumentálních proměnných. Seznamují s výsledky provedeného odhadu základního scénáře a rozebírají také výsledky alternativních scénářů se zdůrazněním jejich odlišnosti od scénáře základního. Výsledky naznačují, že úvěry v selhání vykazují silnou perzistenci, která převyšuje hodnoty obdobné perzistence v zahraničních studiích. Růst úvěrů v selhání může z tohoto důvodu indikovat zvýšení agregátního rizika s větším zpožděním než v případě jiných zemí a představovat určitou překážku pro efektivní a včasné monitorování dynamiky kreditního rizika v českém bankovním systému. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

José Vinals ; [rozhovor vedl] Moritz Koch

"Der Ölpreis wird zum Existenzproblem" : der Kapitalmarkt-Direktor des IWF warnt vor einer Pleitewelle in Schwellenländern und mahnt Reformen in Europa an

"Cena ropy se stává existenčním problémem" : ředitel oddělení pro kapitálové trhy MMF varuje před vlnou bankrotů v rozvíjejících se zemích a tlačí na reformy v Evropě

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 24 (4.2.2016), S. 30-31

Ředitel finančního oddělení Mezinárodního měnového fondu, které se zabývá expertizou globálních kapitálových trhů, očekává vlnu bankrotů v rozvíjejících se zemích kvůli nízké ceně ropy. Nízké úroky a solidní hospodářský růst podnítily tamní podniky ke značné akumulaci úvěrů. Nižší příjmy rozvíjejících se ekonomik z vývozu ropy ale zhorší schopnost firem úvěry splácet a sníží také ochotu bank úvěry poskytovat. Ekonomika USA by přitom na nízkou cenu ropy doplácet neměla, protože investice do těžby ropy a plynu tvoří jen minoritní část úvěrového portfolia amerických bank. Strategie Evropské centrální banky v boji s deflací jde správným směrem, měla by ovšem mít ze strany vlád EU vyšší podporu a být doprovázena strukturálními reformami a fiskálními impulsy. Zároveň by mělo dojít k založení "bad banks" na evropské úrovni, kam by bylo možné deponovat nedobytné úvěry, jejichž objem představuje zátěž zejména pro jihoevropský bankovní systém.

By Laura Noonan and Ben McLannahan

A rout for rationality

Pohroma pro racionálnost

Financial Times, Vol. 2016, No. 39086 (13.2.2016), p. 5

I když únorový propad cen akcií velkých bankovních domů jako Deutsche Bank a Credit Suisse neměl žádný jednoznačný katalyzátor, jeho dravost připomínala krizi z roku 2008. Mezi důvody se uváděla čínská stagnace, slabý hospodářský růst, nízké ceny ropy, záporné úrokové sazby, obavy ohledně bankovního kapitálu a další. Banky tvrdí, že jsou v dobrém stavu, ale k obnovení důvěry investorů budou zapotřebí lepší ekonomické zprávy. -- Viz i článek na s. 1. -- K problematice viz i články v The Economist ze dne 13.2.2016 č. 8976 na s. 8-9 a 68-70.

Frank M. Drost, Jan Mallien

Angriff aufs Bargeld : Berlin will Cash-Zahlungen begrenzen, um die Terrorfinanzierung zu bekämpfen. Kritiker sehen bereits Grundwerte in Gefahr

Útok na peněžní hotovost : Berlín chce omezit hotovostní platby za účelem boje proti financování terorismu. Kritici již spatřují základní hodnoty v ohrožení

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 24 (4.2.2016), S. 1, 4

Německá vláda plánuje zavést horní hranici pro hotovostní platby ve výši 5000 eur. Záměr však vyvolává u veřejnosti i v rámci bankovních sdružení diskuse, zda tak nedojde k omezení občanských svobod. Článek navrhovanou regulací srovnává se situací v ostatních zemích. Autoři upozorňují, že omezení pro hotovostní platby existují v řadě států Evropské unie a v USA vládne povinnost hlásit všechny transakce v hotovosti nad 10 000 dolarů federálnímu úřadu pro boj s finanční kriminalitou Financial Crimes Enforcement Network. -- K tématu viz také rozhovor na s. 5, problematikou existence peněžní hotovosti se rovněž zabývají články na s. 6-7.

Par Céline Choulet et Yelena Shulyatyeva

Aux origines de la désintermédiation bancaire américaine

K příčinám poklesu bankovního zprostředkování v USA

Conjoncture, No. 1 (2016), p. 3-25

Autorky zkoumají faktory, které přispěly k poklesu bankovního zprostředkování v USA. Americký finanční systém je na rozdíl od evropského vysoce orientován na trh. Nebylo tomu tak ale vždy - ještě v 80. letech se banky podílely na celkovém počtu dluhových nástrojů 60 % (dnes jde o přibližně 35 %, v Evropě o 70 %). Za posledních 35 let se finanční trh v USA razantně proměnil. Přispěla k tomu změna regulatorního a právního rámce s kořeny ve 30. a 40. letech 20. století, politika bydlení prosazovaná v 60. - 80. letech spojená s rozmachem sekuritizace půjček, garancemi hypoték a se vznikem vládou podporovaných hypotečních agentur (GSE). V neposlední řadě bylo příčinou poklesu bankovního zprostředkování v USA také chování domácností a zahraničních investorů (potřeba dlouhodobých úspor ze strany domácností a zájem investorů o dluhové cenné papíry). - Pozn. -- Anglická verze článku je dostupná na webu BNP Paribas.

Y. Osman, V. Votsmeier

Bafin prüft krumme Aktien-Deals : aus Furcht vor weiteren Schieflagen befragt die Aufsicht alle Geldhäuser über ihre Verwicklung in Dividendengeschäfte

Bafin prověřuje podvodné obchody s akciemi : ze strachu z dalších krizových situací zjišťuje bankovní dozor u všech bank, zda byly zapojeny do obchodů s dividendami

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 40 (26.2.2016), S. 34-35

V reakci na skandál s tzv. cum-ex-obchody, na nichž se podle vyšetřovatelů mohlo podílet na 129 bank a úvěrových společností, prověřuje německý bankovní dozor (Bafin) všech 1800 jemu podléhajících finančních institucí. Kvůli machinacím s akciemi krátce před dnem výplaty dividend došlo během deseti let k daňovým únikům ve výši až 12 miliard eur. Kanadská Maple Bank, které tak nyní hrozí doplatek na daních ve výši 450 milionů eur, už ohlásila insolvenční. Celou aférou s cum-ex-obchody se také zabývá německý Spolkový sněm, který hodlá před nově zřízenou parlamentní vyšetřovací komisí vyslechnout všechny bývalé ředitele Bafinu, exprezidenty německého svazu bank a spolkové ministry financí, kteří byli ve funkci od roku 1999.

Bankenkrise in Italien**Bankovní krize v Itálii**

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2016, Nr. 3, S. 9-10

Rok 2016 začíná pro italské banky silnými turbulencemi. Dramaticky klesající kurzy na burze se projeví v nedůvěře vkladatelů k nevyřešené otázce špatných úvěrů a špatně vedených regionálních bank. Článek rozebírá situaci italského bankovního sektoru. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., z 20. ledna 2016.

Malte Fischer, Sebastian Kirsch, Mark Fehr

Bar jeder Vernunft**Zcela bez rozumu**

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 7, S. 20-25

Vlády a centrální banky vyhlásily válku hotovým penězům. To ohrožuje svobodu obyvatel a blahobyt Německa. Ekonomové, politici a manažeři vyzývají k odporu a záchraně hotových peněz. 26 z nich se vyjadřuje k otázkám finanční kriminality, negativních úroků, vyvlastnění, alternativních virtuálních měn jako je bitcoin atd.

Luboslav Kačalka

Daňová podpora může ztráknout indexové podílové fondy : ETF fondy

Trend, Sv. 26, (2016) č. 4, s. 50-51

Autor zvažuje účinnost zavedení daňové podpory fondů obchodovaných na burze (ETF, exchange-traded fund) na Slovensku ve vztahu k zájmu, který o ně investoři projevují. Podrobněji charakterizuje zaměření, principy a výhody i nevýhody tohoto druhu investičních fondů a relativizuje význam daňového zvýhodnění ETF pro chování slovenských investorů a finančních zprostředkovatelů.

Cornelius Welp ... [et al.]

Der Lehman Moment**Připomínka banky Lehman Brothers**

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 8, S. 22-29

Evropské banky jsou pod tlakem, zisky se propadají, akcie padají volným pádem. Situace připomíná světovou krizi v roce 2008. Stojí finanční svět znovu nad propastí? Předsedové bank, orgány dohledu a politici ujišťují, že mají vše pod kontrolou. Události ve světě však na peněžní domy doléhají. Narůstají obavy z velkého zhroutilí.

Heike Anger

Die Gutscheine-Falle : elektronische Karten könnten künftig schärfer reguliert werden**Poukázková past : elektronické karty by mohly být v budoucnu přísněji regulovány**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 27 (9.2.2016), S. 13

Začátkem roku 2016 vstoupila v platnost nová směrnice Evropské unie o platebních službách na vnitřním trhu (tzv. PSD II nebo směrnice č. 2015/2366/EU). Členské státy EU sice mají čas na její implementaci až do 13. ledna 2018, norma ale vyvolala již nyní kritiku z řad obchodníků. Podle nich dojde k ohrožení elektronických dárkových poukázek na zboží, kterých se bude týkat regulace pohybu elektronických peněz za účelem boje proti praní peněz a vyvádění majetku v případě insolvence. Obchodníci budou nově smět poskytovat určité elektronické dárkové poukázky pouze jako držitelé licence emitenta elektronických peněz, nebo ve spolupráci s jiným poskytovatelem elektronických platebních služeb. Německý svaz obchodníků HDE se obává, že restriktivní implementace směrnice povede k výraznému prodražení a ztrátě atraktivity tohoto obchodního produktu.

Discomforting brew : Deutsche Bank's unappetising cocos**Znepokojivý produkt : nevábné kokosy Deutsche Bank**

The Economist, Vol. 418, (2016) No. 8976, p. 70

Zvláštní cenné papíry contingent convertible bonds, známé jako "cocos", poskytují investorům roční úrok kolem 6-7 %. Jestliže se však banka dostane do potíží, pak pozastaví výplatu úroků, převede dluhopisy na akcie nebo je úplně odepíše. Článek se zaměřuje na otázku, zda především Deutsche Bank dokáže vzhledem ke svým ztrátám "kokosy" splácat.

Andrea Cünnen, Jan Mallien

Draghis Dilemma : Europa im Zinstief

Draghiho dilema : Evropa na úrokovém dně

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 42 (1.3.2016), S. 1, 4-5

Podle statistik za únor 2016 došlo v eurozóně k meziměsíčnímu poklesu spotřebitelských cen o 0,2 procenta. Proinflační účinky masivního nákupu státních dluhopisů a dalších cenných papírů ze strany Evropské centrální banky tak zatím na sebe nechají čekat. To oživuje debaty o dalším snížení již nyní záporné úrokové sazby na vklady bank u ECB na 0,3 procenta. O prospěšnosti prohloubení negativních úroků ale pochybují všichni v článku citovaní němečtí ekonomové a zástupci bank a pojišťoven. -- K principu hlasování a názorovým různicím v radě guvernérů ECB viz článek na s. 5.

Daniel Schäfer ... [et al.]

Ein Mann will nach oben : der Traum von der Super-Börse

Jeden muž chce vysoko : sen o superburze

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 38 (24.2.2016), S. 1, 26-27

Předseda představenstva německé burzy Deutsche Börse Carsten Kengeter oznámil, že připravuje fúzi s britskou burzou London Stock Exchange (LSE). V případě úspěšného spojení by tak došlo ke vzniku největší evropské burzy, jejíž tržní hodnota by mohla konkurovat největším světovým hráčům na burzovním trhu, americkým společnostem CME Group a Intercontinental Exchange. Autoři článku nicméně upozorňují, že k fúzi musí dát souhlas národní a unijní regulátoři. A právě Evropská komise již v roce 2012 zabránila spojení Deutsche Börse a newyorské burzy NYSE kvůli riziku vzniku kvazimonopolu. Nejnovější německo-britský záměr by navíc mohl ještě zkomplikovat případný odchod Velké Británie z Evropské unie. -- K minulým neúspěšným fúzím Deutsche Börse viz také článek na s. 26-27; k plánované fúzi viz také články a komentář v Handelsblatt, sv. 2016, č. 39 (25.2.2016), s. 26, 28-29.

Tim Rahmann

Eine Blase der Angst

Bublina strachu

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 8, S. 30-32

Předsedkyně centrální banky USA (Fed) Janet Yellenová si dělá starosti o americké hospodářství a protahuje změnu úroků. Mnoho podnikatelů to rozčiluje.

Daniel Schäfer

Eine neue globale Finanzarchitektur

Nová globální finanční architektura

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 28 (10.2.2016), S. 26

Měnová politika většiny centrálních bank se podle autora dostala snižováním úroků a masivním nákupem dluhopisů do slepé uličky. Důvodem neúspěchu bankovních intervencí je všeobecná bezradnost nad otázkou, jak po globální krizi z roku 2008 dosáhnout udržitelného globálního růstu. Obavy z opakování globální recese tedy nezmizely a investoři odmítají podstupovat obchodní rizika. Proto je také tak vysoký zájem o státní dluhopisy vyspělých zemí, třebaže mnohé z nich jsou úročeny i mírně negativně. Nedůvěru v budoucí vývoj navíc posiluje vysoká míra zadlužení a v případě rozvíjejících se zemí a USA rovněž i nízká cena ropy. Východiskem z této situace ale není pokračování politiky kvantitativního uvolňování, jako spíše zajištění primátu politiky nad ekonomikou. Zejména nejvýznamnější průmyslové státy světa z neformální skupiny G20 by měly dle autora mínění napnout své aktivity podobným směrem jako jejich předchůdci v polovině čtyřicátých let minulého století na konferenci v Bretton Woods.

Evropská komise: projednávání zákona o hazardních hrách může pokračovat

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 3, s. 28

Krátce k ukončení notifikačního procesu vládního návrhu zákona o hazardních hrách Evropskou komisí dne 4.2.2016. EK tak potvrdila, že u našeho zákona o hazardních hrách nespátňuje prakticky žádný rozpor s právem EU. Druhé čtení zákona v Poslanecké sněmovně by mohlo pokračovat již v březnu a

MF plánuje předložit i pozměňovací návrhy vyhovující stanoviskům EK vzniklým z notifikace. Účinnost zákonů regulujících hazard očekává MF k 1.1.2017.

Jan Mallien, Daniel Schäfer

EZB legt Geheimabkommen offen : Dokument zeigt die Regeln für Wertpapierkäufe der nationalen Notenbanken

ECB zveřejňuje utajovanou dohodu : dokument obsahuje pravidla pro nákupy cenných papírů národními centrálními bankami

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 26 (8.2.2016), S. 30

Evropská centrální banka zveřejnila dohodu "Anfa" (Agreement on Net Financial Assets), která reguluje samostatný nákup cenných papírů centrálními bankami států eurozóny. Tento nástroj představuje vedle refinancování bank jednu z možností, jak udržovat objem likvidity v bankovním systému. Zveřejněním "Anfy" reaguje ECB na kritiku nízké transparentnosti a podezření, že skrze nákupy státních dluhopisů ze strany jednotlivých centrálních bank docházelo ke skrytému financování států. Autoři ale poznamenávají, že v samotné dohodě jsou sice uvedena pravidla pro výpočet roční horní hranice vlastního nákupu dluhopisů, konkrétní číselný údaj o její výši ale neobsahuje. Výpočet také komplikuje velké množství výjimek. Rovněž některé centrální banky dluhopisy ve vlastní režii téměř nenakupují, čímž ostatním rozšiřují prostor pro aktivity na tomto poli. Více světla do těchto operací snad přinese ohlášené zveřejňování objemu státních papírů v držení národních bank měnové unie. -- K tématu uveřejňování doposud tajných dokumentů ECB viz také komentář na s. 13.

Katharina Schneider

Gleiche Regeln für alle

Stejná pravidla pro všechny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 43 (2.3.2016), S. 28

Komentář k záměru Rady pro finanční stabilitu (Financial Stability Board, FSB) při skupině G20 prověřit možná rizika činnosti fintechových společností pro bankovní sektor. Podle autorky by však z tohoto prověřování neměl být vyvozen závěr, že klasické bankovní domy je nutné jednostranně chránit proti nově vznikajícím start-upům. Naopak by měl být kladen důraz na stejnou míru regulace jak pro banky, tak pro fintechové společnosti, které by měly být považovány nikoliv za nebezpečí, ale za nositele inovativních řešení pro oblast finančních služeb.

Zbyněk Kalabis

Historie centrálních bank Švédska a Rakouska

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 2, s. 28-29

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrální banky ve Švédsku a v Rakousku-Uhersku (a pozdějším Rakousku). Informace o vzniku a cílech předchůdkyň Sveriges Riksbank, o emitování papírových peněz v habsburském mocnářství, vzniku Privilegované rakouské národní banky a její měnové politice, o transformaci banky v souvislosti s rakousko-uherským vyrovnáním i o vývoji po první světové válce.

Rainer Frank, Pavla Veselková

K současným výkladovým otázkám právní regulace RPSN

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 62-67

Při poskytování spotřebitelských úvěrů jsou bankovní i nebankovní instituce povinny informovat své klienty o výši tzv. roční procentní sazby nákladů ("RPSN"). Autoři analyzují několik nálezů finančního arbitra z jara r. 2015, které se otázkami spojenými s RPSN zabývají. Nejprve shrnují vývoj zákonné úpravy RPSN, působnost zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, definici RPSN dle tohoto zákona i smysl zavedení RPSN. Poté se prostřednictvím nálezů finančního arbitra věnují současným výkladovým otázkám a nejasnostem. - Pozn.

Adam Geršl, Zlatuše Komárková, Luboš Komárek

Liquidity stress testing with second-round effects : application to the Czech banking sector

Zátěžové testy likvidity se sekundárními dopady : využití v českém bankovníctví

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 1, p. 32-49

Autoři představují makrozátěžový model bank pro testování rizika tržní a bilanční likvidity (funding liquidity risk) s testovací periodou zátěže jeden měsíc. Model bere v úvahu jak dopad negativního scénáře specifického pro každou jednotlivou banku, tak dopad negativního tržního scénáře a zahrnuje sekundární vlivy šoků díky zpětné reakci bank (prodej cenných papírů na finančních trzích je reakcí na původní šok, to vytvoří další vlnu likviditního šoku prostřednictvím snížení tržní likvidity v druhém kole). Model má tři fáze: vytvoření nedostatku bilanční likvidity bank, reakce bank ve snaze tento nedostatek odstranit a zpětná vazba dopadu šoku. V průběhu každé fáze je proveden přepočítání likviditního polštáře tvořeného bankami a testováno, zda banky drží dostatečně velký objem likvidních aktiv, aby byly schopny přestát likviditní napětí ve svých bilancích. V další části autoři aplikují svůj model na všech 23 českých bank, používají data z konce r. 2013. Testují dva základní scénáře a výsledky naznačují, že český bankovní sektor je jako celek odolný vůči likviditním šokům. - Pozn.

Eva Benešová

Návrh zákona o centrální evidenci účtů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 5, s. 23-25

Návrh zákona o centrální evidenci účtů (CEÚ), který zřizuje centrální databázi základních informací o účtech fyzických a právnických osob vedených úvěrovými institucemi, schválila vláda ČR dne 3.2.2016. Zákon má zvýšit efektivitu veřejné moci tím, že bude vybraným subjektům, které mají v definovaných případech oprávnění získávat informace podléhající bankovnímu tajemství podle zákona o bankách, umožněno jediným dotazem ke správci centrální evidence účtů (ČNB) během velmi krátké doby zjistit, která konkrétní úvěrová instituce vede subjektu (bankovní) účet. Článek rozebírá jednotlivá ustanovení nového zákona - zřízení CEÚ, vymezení pojmů, údaje v CEÚ, zápis údajů do evidence, poskytování a uchovávání údajů.

By Robin Wigglesworth, Leo Lewis and Dan McCrum

Negative thinking

Negativní myšlení

Financial Times, Vol. 2016, No. 39090 (18.2.2016), p. 7

Příspěvek se zaměřuje na problematiku záporných úrokových sazeb, které kdysi byly pro ekonomy jen okrajovým tématem. Dnes jsou však uplatňovány v zemích (Dánsko, Švédsko, eurozóna, Švýcarsko, Japonsko), které dohromady představují téměř čtvrtinu světového výstupu. Podle kritiků je to znamením, že národohospodáři si už nevědí rady, jak podnitit hospodářský růst.

Not dead, just resting : hedge funds

Nezemřely, jen odpočívají : hedgeové fondy

The Economist, Vol. 418, (2016) No. 8977, p. 63

V souvislosti s nedávnou vlnou ukončení činnosti řady hedgeových fondů se v článku rozebírají příčiny tohoto vývoje a konstatuje se, že odvětví zřejmě již dosáhlo svého vrcholu.

Anke Rezmer, Elisabeth Atzler

Null Komma null Prozent : immer mehr Geldinstitute zahlen keine Zinsen auf Tagesgeld mehr

Nula celá nula procent : stále více finančních institucí už nevyplácí úroky na denní peníze

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 33 (17.2.2016), S. 36-37

Z důvodů pokračující fáze nízkých úroků škrtá mnoho německých bank a spořitelen vyplácení úroků na netermínované bankovní účty. Zejména vklady nad 100 tisíc eur již nejsou v mnoha bankách úročeny vůbec. Lepší podmínky pro netermínované i termínované účty v současnosti nabízejí banky z jiných evropských zemí, zejména z Francie, Malty nebo Chorvatska. Nicméně tyto peněžní domy garantují jen minimální povinné pojištění vkladů v rámci EU do výše 100 tisíc eur. -- K dopadům nízkých úroků na výnosnost obchodů bank s evropskými státními dluhopisy viz článek na týchž stránkách.

von Mark Schrörs

Ölpreis macht EZB das Leben schwer

Cena ropy ztěžuje Evropské centrální bance život

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2016, Nr. 1, S. 7

Neustávající pokles cen ropy vede ke změně ročního inflačního výhledu pro eurozónu a k možné reakci evropských centrálních bank. Prognóza ekonomů Evropské centrální banky ze začátku prosince 2015, podle které by se měla průměrná inflace v roce 2016 pohybovat kolem 1 %, se jeví čím dál více jako pochybná. K tomu ještě inflační očekávání měřená na finančních trzích, která hrají pro ECB hlavní roli, opět klesla. Obojí se většinou evropských centrálních bank nebude líbit. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., z 29. prosince 2015.

Zheng Liu, Mark M. Spiegel

Optimal monetary policy and capital account restrictions in a small open economy

Optimální měnová politika a restrikce kapitálového účtu v malé otevřené ekonomice

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 2, p. 298-324

Článek hodnotí pomocí modelu DSGE efektivitu sterilizačních (devizových) intervencí a kapitálových kontrol při stabilizaci fluktuace kapitálu v malých otevřených ekonomikách. Autoři dochází k závěru, že tyto politiky mohou po vyčerpání konvenčních nástrojů měnové politiky zabránit ekonomickým ztrátám způsobeným náhlými externími či domácími šoky. Sterilizační intervence a kapitálové kontroly by ale měly být užívány komplementárně, nikoliv jako vůči sobě navzájem alternativní řešení. - Pozn.

Eva Šulcová

Regulace bankovníctví v USA

Daně a finance, Sv. 2015, č. 4, s. 23-30

Příspěvek přináší seznámení s podobou institucionální regulace bankovních a depozitních finančních institucí v USA a objasnění jednotlivých historických skutečností potřebných k pochopení rozdělení působnosti a funkcí mezi americkými regulátory. Autorka upozorňuje na skutečnost, že uspořádání regulace finančního trhu v USA je nezvykle komplikovanou záležitostí. Nejprve charakterizuje typy depozitních finančních institucí (komerční banky, thrifts, credit unions) a letmo se věnuje historickému pohledu na vývoj bankovníctví v USA, se zaměřením na problematiku dual banking, unit banking a 1913 Federal Reserve Act. Dále rozebírá systém dohledu nad bankovními institucemi a informuje o úkolech a činnosti jednotlivých regulátorů: Office of the Comptroller of the Currency (OCC), Federal Reserve System (Fed), Bureau of Consumer Financial Protection (CFBP) a Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC). - Pozn.

Adéla Kučerová

Regulace prodejů na krátko v EU a USA

Daně a finance, Sv. 2015, č. 4, s. 18-22

Autorka nejprve definuje krátký prodej (short selling, technika využívaná investory na kapitálových trzích, spekulace na pokles cen akcií), seznamuje s jeho využitím a rozebírá pozitivní i negativní vlivy, jež prodeje na krátko mají na kapitálové trhy. Následně pak pojednává o vývoji a aktuální regulaci prodeje na krátko v Evropské unii a v USA a vzájemně tyto regulační režimy porovnává. Blíže seznamuje s Nařízením EP a Rady č. 236/2012 o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání z března 2012 a s opatřeními, které zavedlo (požadavky na transparentnost, omezení nekrytých krátkých prodejů - "požadavek lokalizace", zmocnění příslušných orgánů). Věnuje se také americkému Nařízení SHO - Regulation of Short Sales a jeho novelizacím. - Pozn.

Jane E. Ihrig, Ellen E. Meade, and Gretchen C. Weinbach

Rewriting monetary policy 101 : what's the Fed's preferred post-crisis approach to raising interest rates?

Změna měnové politiky : jaký přístup ke zvýšení úrokových sazeb preferuje Fed v pokrizovém období?

The journal of economic perspectives, Vol. 29 (2015), No. 4, p. 177-198

Měnové nástroje používané americkou centrální bankou před vypuknutím finanční krize již nejsou účinné. V článku je popsán mechanismus, kterým Fed prováděl měnovou politiku v době před finanční

krizí, jak se situace změnila od roku 2007 a jaké nástroje má Fed k dispozici k plánovanému zvýšení úrokových sazeb. Preferovaným nástrojem Fed ke zvýšení úrokových sazeb (krok je nazývaný také "liftoff") je změna úrokové sazby z nadměrných rezerv, která by měla být doplněna tzv. jednodenními reverzními repo operacemi (overnight reverse repurchase facility). - Pozn.

V. Mironov

**Rossijskaja deval'vacija 2014-2015 gg.: padenije v propast' ili okno vozmožnostej?
Devalvace ruského rublu v letech 2014-2015: pád do propasti nebo okno příležitostí?**

Voprosy ekonomiki, Sv. 2015, No. 12, s. 5-31

Propad cen ropy vede k omezení vnitřní poptávky a prudce snižuje směnný kurz rublu, což přispívá k růstu cenové konkurenceschopnosti ruských výrobců, stimuluje nabídku (zvláště na zahraničních trzích, kde není recese) a do určité míry umožňuje kompenzovat pokles vnitřní poptávky nárůstem čistého vývozu. Z analýzy provedené v článku nicméně vyplývá, že devalvace rublu může s ohledem na všechny strukturální problémy ruské ekonomiky vést k ještě těžší recesi, než očekávala většina expertů ve svých prognózách vycházejících ze stavu v září 2015. - Pozn.

Vít Kropjok

Řešení selhání specifických subjektů finančního trhu v Evropské unii

Daně a finance, Sv. 2015, č. 4, s. 4-8

Autor popisuje nově přijatý akt Evropské unie upravující krizové řízení na finančním trhu (směrnice č. 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků, BRRD) a porovnává ho se současným stavem dohledu. Následně se zabývá regulací krizového řízení českého bankovního sektoru, požadavky směrnice s ohledem na bankovníctví v ČR a upozorňuje na otázky či okruhy, které se mohou jevit jako problematické. Podrobněji charakterizuje předmět úpravy BRRD, základní cíle a principy krizového řízení i preventivní a alternativní opatření dle BRRD. Věnuje se také iniciaci krizového řízení a nástrojům řešení krize - překlenovací instituce (bridge bank), odpis a konverze závazků, osoba pro správu aktiv (asset separation tool) a převod činností (special management). - Pozn.

Shake your money makers : reshaping banks

Zbavte se svých peněžníků : nová podoba bank

The Economist, Vol. 418, (2016) No. 8978, p. 61-62

V řadě bohatých zemí vznikají kampaně za to, aby soukromé banky nemohly vytvářet peníze. Ve Švýcarsku existuje "Vollgeld Initiative", která již shromáždila dostatek podpisů, aby se k této otázce mohlo konat referendum. Argumentují tím, že bankovní vklady představují kolem 87 % pohotově dostupných peněz ve Švýcarsku a protože tvorba peněz je hlavním motorem inflace i růstu, neměla by zůstat v soukromých rukou. Výše rezerv by měla být sto procentní a z bank by se staly jen trezory na peníze, přičemž právo vytvářet nové peníze by zůstalo jen centrální bance. Švýcarská vláda podle svého vyjádření tuto iniciativu nepodporuje.

Tomáš Klinger, Petr Teplý

The nexus between systemic risk and sovereign crises

Spojitosť systémového rizika s dluhovou krizí státu

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 1, p. 50-69

Nedávná globální finanční krize zdůraznila význam spojení mezi finančním a státním sektorem. Autoři v příspěvku zkoumají úlohu státu jako poskytovatele pomoci bankám a zároveň jako účastníka finančního trhu. Prostřednictvím agent-based síťového modelu umělého finančního systému ilustrují vzájemné spojení mezi systémovým rizikem a krizí státního zadlužení. Zjišťují, jak je stabilita finančního systému ovlivněna jednotlivými parametry propojení mezi bankami a státem, kdy a v jakém případě může napětí přerůst v dluhovou krizi státu, a prozkoumávají také možnou zpětnou vazbu vzrůstajícího napětí v případě, kdy státní pomoc finančnímu sektoru může stát oslabit. - Pozn.

Alberto Cavallo, Brent Neiman, Roberto Rigobon

The price impact of joining a currency union : evidence from Latvia

Cenový dopad připojení se k měnové unii : fakta z Lotyšska

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 2, p. 281-297

Analýza dopadů vstupu Lotyšska do eurozóny v lednu 2014 na tamní cenovou hladinu. Jako měřítko si autoři zvolili sortiment nadnárodního maloobchodního řetězce Zara, jehož ceny v lotyšských pobočkách firmy porovnávali s cenami ve vybraných zemích eurozóny před a po vstupu Lotyšska do měnové unie. Závěr zní, že zatímco v listopadu 2013 mělo 6 procent prodávaných výrobků v lotyšských obchodech společnosti Zara stejnou cenu jako v Německu, Francii a Itálii, na konci února 2014 to bylo již 90 procent. Medián cenového rozdílu tak klesl ze sedmi procent na nulu. Tento cenový pohyb a existence takových cenových rozdílů jsou podle autorů překvapivé s ohledem na skutečnost, že kurz lotyšské měny byl již před vstupem do eurozóny pevně navázán na kurz eura. Příkladnějším na tomto příkladu lze tak demonstrovat, že prudká a dramatická cenová konvergence nemusí být způsobena odstraněním nominální kurzové volatility, ale až vlastním vstupem do měnové unie. - Pozn.

Ingo Narat

Vom Geld ins Gold : die anhaltende Diskussion ums Bargeld macht die Alternativwährung Gold attraktiver

Od peněz ke zlatu : pokračující diskuse o hotových penězích ztráknivňuje zlato jako alternativní měnu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 41 (29.2.2016), S. 34-35

Uvažované omezení peněžní hotovosti a uvolněné měnové politiky centrálních bank mohou zvýšit přitažlivost zlata jako anonymního prostředku uchování jmění. Odklon americké centrální banky od navyšování úroků a čím dál hlasitější plány na zavedení negativních úrokových sazeb v mnoha rozvinutých zemích přispěly podle mnohých ekonomů již během prvních dvou měsíců roku 2016 ke zvýšení světové ceny zlaté unce o téměř 200 dolarů. Současně za stejné období klesla hodnota eurových bankovek v oběhu o 20 miliard. Pokud by se tedy měly negativní úrokové sazby projevit na kontech klientů bank či pokud současná křehkost bankovního systému vyústí v novou krizi, stane se zlato ještě žádanějším investičním prostředkem.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 2

Účastníci finančního trhu se novely zákona o spotřebitelském úvěru nebojí (s. 10-12) a Novela zákona o spotřebitelském úvěru z pohledu nebankovních poskytovatelů (s. 13-15); Regulace únor: co nás čeká a nemine - k centrální evidenci účtů a k ochraně spotřebitele (s. 20); Vícečetné exekuce jako spouštěč úvah o nových pravidlech vymáhacího procesu? (s. 22-23); Historie centrálních bank Švédska a Rakouska (s. 28-29); Junckerův plán - nepromarněte příležitost - EFSI a příklady realizovaných projektů v jeho rámci (s. 30-32); Základní platební účet. Má v Česku význam? - povinnosti vyplývající ze směrnice 2014/92/EU (s. 33); Každá koncepce musí vycházet ze současného stavu a mít jasnou vizi - nové koncepci kapitálového trhu v ČR se v rozhovoru věnuje J. Brodani, výkonná ředitelka AKAT (s. 36-39); Pojištění kybernetických rizik: výzva pro pojišťovny (s. 46-47); Fintech změní banky rychle a bez ptání - pohled na očekávané technologické inovace uplatnitelné také v bankovníctví (s. 48-49).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 10

Bankovní brexit: nevraživost Londýna vůči bankovní unii lze snadno vysvětlit odlišností britského finančního sektoru - pohled H. Daviese, předsedy představenstva Royal Bank of Scotland (s. 23) a reakce M. Zámečnicka Banky - zdroj všelikého ekonomického nemravu (s. 24-25); Lahůdkářství pana ministra - rozhovor s ministrem průmyslu a obchodu J. Mládkem (s. 28-32); Horší než hotovost: počet anonymních platebních karet se loni v Česku ztrojnásobil. Brusel je chce zakázat - problematika novely zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (s. 38-39); Konec utajených miliard: úřady získají seznam majitelů kont krytých bankovním tajemstvím - srážková daň (s. 42);

Čekání na třetí zázrak: subsaharská Afrika se zvedá a v některých zemích to už jde i bez Číňanů - minulost i současnost ekonomického rozvoje regionu (s. 50-52); Rub a líc hromadných žalob - k použití institutu hromadných žalob v USA a EU, class actions (s. 66-67).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 8

Klub záporných sazeb: centrální bankéři věřitelských zemí musejí přestat manipulovat se svými ekonomikami (s. 15) a reakce funguje to jenom někde: nástroje nekonvenční měnové politiky se v zemích s dlouhodobými přebytky běžného účtu míjejí účinkem - komentář M. Zámečnicka (s. 16-17); Série článků ke kandidátům amerických prezidentských voleb (s. 24-29); Euro za patnáct: drsné praktiky směnárů pokračují. Centrální banka rozdávala rekordní pokuty (s. 36-37); Sebezničení nemusí být podmínkou: Australané ukazují cestu, jak zpomalit imigrační vlnu a sebrat pašerákům uprchlíků byznys (s. 46-47); Bojíme se kokosů: obavy z čínských úvěrů, zvláštních dluhopisů a vlivu kvantitativního uvolňování prudce srazily hodnotu světových bank - propad cen akcií významných bank, contingent convertible bonds v Deutsche Bank (s. 48).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 43 (2.3.2016)

Záporné sazby v Česku se blíží: banky se připravují na to, že jim vklady klientů nebudou vydělávat (s. 1) a komentář E. Zamrazilové Virová nákaza záporných sazeb (s. 8); Poslanci navrhuji nižší daně z hazardu než ministr financí - ke druhému čtení připravovaného zákona o hazardu a otázce sazby daně (s. 3); Evropští lídři hledají dohodu: obětovat, nebo zachránit Řecko? - urchlická krize a řešení situace ze strany Řecka (s. 7); Speciální příloha věnovaná Evropskému investičnímu plánu (Junckerovu plánu), EFSI a tomu, jak využít finanční nástroje investičního plánu v ČR (s. I-IV).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Stephan Scheuer

Der chinesische Kraftakt : das alte Wachstumsmodell greift nicht mehr. Peking kündigt harte Reformen an, die Millionen Jobs kosten könnten

Čínské napínání sil : starý model hospodářského růstu už nefunguje. Peking oznamuje tvrdé reformy, které by mohly stát miliony pracovních míst

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 46 (7.3.2016), S. 10-11

Čínská vláda chystá masivní restrukturalizaci hospodářství země. Počítá s možností krachu neefektivních státních podniků zejména v hutním a těžebním průmyslu, kde má dojít k úbytku až 1,8 milionu pracovních míst. Do roku 2019 má také ukončit provoz 1000 uhelných elektráren. Namísto sázky na těžký průmysl počítá nový pětiletý plán Komunistické strany Číny s podporou inovativních průmyslových odvětví, internetových služeb, vědy a výzkumu a sektoru služeb jako takového. Čínské vedení hodlá rovněž umožnit start-upům ve jmenovaných oblastech crowdfundingový způsob financování. -- K dopadům plánovaných reforem na čínský státní rozpočet a akciové trhy viz také článek na s. 10 a články v Handelsblatt č. 47/2016 (8.3.2016), s. 30.

Dirk Heilmann

Die leeren Hände der Wirtschaftspolitik : weder Geld- noch Fiskalpolitik wirken gegen eine Rezession

Prázdné ruce hospodářské politiky : ani měnová, ani fiskální politika nezapůsobí proti recesi

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 46 (7.3.2016), S. 16

Podle autora je hospodářská situace v rozvinutých zemích stále velmi křehká. V případě potíží v USA také dosud není žádný stát či region schopn výpadek amerického růstu ve světové ekonomice kompenzovat. Ještě vážnější ale je, že již nyní uvolněná měnová politika centrálních bank vyspělých zemí nebude s to eventuálnímu novému kolu globální recese účinně čelit. Na expanzivní fiskální politiku přitom také není možné příliš spoléhat, neboť jen málo států má pro ni vzhledem ke svému zadlužení výrazný prostor. V případě nástupu hospodářské recese bude proto obtížná obrana vůči protekcionistickým vizím, k nimž se začínají hlásit někteří evropští a američtí politici. -- K vývoji inflace a možnostem měnové politiky v eurozóně viz také články na s. 30-31.

By Gary Silverman

Help wanted

Přijmeme zaměstnance

Financial Times, Vol. 2016, No. 39082 (9.2.2016), p.7

Američtí prezidentští kandidáti sice vyvolávají protiimigrační nálady, ale stavební sektor má zcela rozdílný postoj. Stavebnictví, které přispívá k americkému HDP čtyřmi procenty, pociťuje po celé zemi chronický nedostatek pracovníků. Proto láká hispánské pracovníky na programy pomoci se získáním amerického občanství, vzdělávací programy aj.

Bundesministerium der Finanzen

Konjunkturentwicklung aus finanzpolitischer Sicht

Vývoj hospodářského růstu z pohledu finanční politiky

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 1, S. 40-48

Hrubý domácí produkt Německa vzrostl v roce 2015 o 1,7 procenta, přičemž i přes pokračující růst exportů se nejvýznamnějším činitelem hospodářského růstu stala zvýšená domácí poptávka. Článek přináší podrobnější shrnutí dat ohledně růstu zahraničního obchodu, výroby, obratu v maloobchodě, vývoje počtu nezaměstnaných a nálady mezi podnikateli. Mírné meziroční zhoršení lze pozorovat v podzimních měsících jen u průmyslové výroby a menší nárůst oproti předcházejícím měsícům zaznamenal na přelomu roku 2015 a 2016 také index Ifo-institutu pozitivního obchodního očekávání. -- K dopadu hospodářského růstu na německé rozpočtové příjmy za rok 2015 viz článek na s. 20-24.

Sylvain Humbertclaude et Fabienne Monteil

Le patrimoine économique national en 2014

Národní jmění v roce 2014

Problemes économiques, No. 3127 (2016), p. 46-51

Národní jmění Francie (jmění domácností, podniků a veřejných institucí) dosáhlo v roce 2014 úroveň 13 064 miliard eur (více než sedminásobek čistého národního produktu za stejný rok). Toto číslo značí pokles oproti předchozím letům, který autoři vysvětlují poklesem cen nemovitostí a čistého finančního jmění.

Par Anna Dorbec

Matieres premieres : combien de temps durera le blues ?

Komodity : jak dlouho ještě bude hrát "blues"?

Conjoncture, No. 1 (2016), p. 27-44

Autorka se zabývá tzv. supercykly na trzích s komoditami. K těmto supercyklům dochází, pokud se ceny různých komodit vyvíjejí stejným směrem v období delším než 20 let (velmi dlouhé období). Téměř u každého supercyklu lze identifikovat významný faktor, který vznik cyklu způsobil. Zatím poslední supercyklus, který stále probíhá, byl způsoben růstem poptávky v Číně. Čína však v poslední době zpomalila, což způsobilo pokles cen komodit. V článku je analyzován vliv situace v Číně na vývoj na trzích s různými komoditami (ropa, kovy, zemědělské produkty), dále je charakterizována situace na straně nabídky surovin a dopad situace na komoditních trzích na finanční trhy. Podle autorky budou ceny komodit dále klesat, dokud se neobjeví další významný faktor, který by způsobil jejich růst. - Pozn. -- Anglická verze článku je dostupná na webu BNP Paribas.

Daniel Delhaes

Milliardenloch ante portas : Gericht prüft Vergabe der Lkw-Maut für Bundesstraßen an Toll Collect

Miliardový výpadek před branami : soud zkoumá zadání veřejné zakázky firmě Toll Collect na mýto pro nákladní vozy na rychlostních silnicích

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 31 (15.2.2016), S. 10

Po pozastavení příprav na zavedení silničního mýta pro cizince chce německá vláda od roku 2018 rozšířit mýtnou povinnost pro nákladní vozy i na rychlostní silnice (Bundesstraßen). Vládní plán předpokládal, že zakázku na výběr mýtného převezme stávající výběrčí dálničního mýta, firma Toll Collect. Proti tomuto záměru však podává stížnost firma Kapsch u úřadu na ochranu hospodářské soutěže, který celou věc nejspíš postoupí soudu. Pokud dojde ve věci mýtného ke zdržení, hrozí v roce 2018 veřejným rozpočtům ztráta až dvou miliard eur. Článek též upozorňuje, že také smlouva s Toll Collect na dálniční mýtné vyprší koncem srpna 2018, spolkové ministerstvo dopravy ale ještě nezačalo

novou soutěž ani připravovat. V sousedním Rakousku se přitom o provozovateli mýta na období od roku 2019 rozhodne již v polovině roku 2016. -- K dalšímu vývoji sporu o rozšíření mýtné povinnosti viz Handelsblatt sv. 2016, č. 44 (3.3.2016), s. 8.

Dana Heide, Christof Kerkmann

Monopolisten im Visier : das Bundeskartellamt knöpft sich Facebook vor. Wirtschaftsminister Gabriel will auch die anderen Netzgiganten bremsen

Monopolisté v hledáčku : Spolkový úřad pro potírání kartelů se utkává s Facebookem. Ministr hospodářství Gabriel chce přibrzdit také další internetové giganty

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 44 (3.3.2016), S. 6-7

Německý antimonopolní úřad (Bundeskartellamt) zahájil řízení proti společnosti Facebook kvůli podezření ze zneužití tržní síly s tím, že firma dostatečně nerespektuje práva spotřebitelů na ochranu jejich dat. Facebook byl také krátce před zahájením oficiálního šetření odsouzen zemským soudem v Berlíně k pokutě za nezměnění protiprávních ustanovení ve svých všeobecných obchodních podmínkách. V souvislosti s rozvojem podnikání v oblasti sociálních sítí plánuje ministr hospodářství Sigmar Gabriel rozšířit pravomoci antimonopolního úřadu. V budoucnu tak nebude pouze obrat, ale také kupní cena daného podniku kritériem pro zahájení prověřování plánované fúze. Právě provozovatelé sociálních sítí totiž podle ministra často vykazují vzhledem ke svému obratu vysokou tržní hodnotu, jež ale mohla vzniknout kumulací dat jejich uživatelů a pochybného nakládání s nimi. -- K tématu viz také rozhovor s předsedou německé vládní komise pro monopoly Danielem Zimmerem na týchž stranách.

von Daniel Eckert

Nächste Euro-Krise ist programmiert

Další krize eurozóny je naprogramována

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2016, Nr. 5, S. 24-25

Zatímco diskuse v Německu ovládá uprchlická otázka, v měnové unii se objevilo další ohnisko konfliktu. Tentokrát to není Řecko, kdo vyvolává evropskou záchrannou politiku, nýbrž Portugalsko. Tato malá země dlouho platila za příklad zdařilého obratu díky reformám, které stály velké úsilí. Nová levicová vláda pod vedením socialistů a premiéra Antónia Costy chce velkou část reforem zrušit. - Přetištěno z Die Welt, Berlín, z 23. ledna 2016.

Karel Zeman

Národohospodářské efekty privatizačního procesu v České republice

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 8, s. 1006-1031

Autor analyzuje a hodnotí kladné i záporné národohospodářské efekty privatizačního procesu v ČR s odstupem 25 let od zahájení celého transformačního procesu. Zpracování koncipuje i z pohledu dotčených ekonomických teorií včetně testování jejich praktické aplikovatelnosti na tento privatizační proces. Nejprve shrnuje teoretická východiska ekonomických teorií (teorie vlastnických práv, teorie transakčních nákladů, teorie zájmových skupin, teorie dobývání renty, teorie vládních selhání), které se zásadním způsobem dotýkají privatizačního procesu v ČR. Dále stručně charakterizuje a zkoumá privatizační procesy realizované Ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci, Fondem národního majetku a Pozemkovým fondem ČR. Uvádí počty převodů a objem příjmů, resp. kupních cen, z privatizovaného majetku za celé zkoumané období a následně přináší makroekonomickou analýzu využití příjmů z malé a velké privatizace i dle jednotlivých fondů. Na závěr přehledně formuluje a shrnuje efekty privatizačního procesu z hlediska národního hospodářství i občanů ČR.

Roger Fouquet and Stephen Broadberry

Seven centuries of European economic growth and decline

Sedm století hospodářského růstu a útlumu v Evropě

The journal of economic perspectives, Vol. 29 (2015), No. 4, p. 227-244

Řada ekonomů je toho názoru, že delší období hospodářského růstu spojené s významnými změnami životní úrovně obyvatel je výsadou až posledních 200 let. V předchozích staletích spíše převažovala stagnace, která byla občas narušena kratším či delším obdobím růstu či poklesu (např. v důsledku války, hladomoru nebo morových epidemií). Autoři s pomocí velmi dlouhých časových řad (období

pozdního středověku až do současnosti) poskytují alternativní vysvětlení k hospodářskému vývoji v Evropě v dlouhém období. Zkoumáno je šest zemí – Velká Británie, Nizozemsko, Itálie, Španělsko, Švédsko a Portugalsko. Podle autorů není pravda, že by před průmyslovou revolucí probíhala stagnace - v některých zemích lze zřetelně identifikovat období hospodářského růstu, která trvala i několik desetiletí. Ačkoli nešlo o trvalý růst, během těchto období se významně zvýšila úroveň HDP na obyvatele. Některé ekonomiky naopak procházely obdobím dlouhotrvajícího poklesu. Během 19. a 20. století se však zvýšila pravděpodobnost hospodářského růstu a snížila se pravděpodobnost poklesu. Lze také identifikovat známky konvergence a divergence mezi jednotlivými zeměmi. Výsledky analýzy naznačují, že průmyslová revoluce s kořeny ve Velké Británii nebyla osamocenou událostí, ale že byla spíše součástí dlouhodobějšího procesu hospodářské transformace v Evropě. - Pozn.

Unfamiliar ways forward : fighting the next recession

Neznámé cesty vpřed : jak bojovat s příští recesí

The Economist, Vol. 418, (2016) No. 8977, p. 14-17

V posledních deseti letech se na počátku každého roku objevuje seznam obav z dalšího vývoje světové ekonomiky, který je delší než seznam důvodů k optimismu. Rok 2016 tento trend potvrdil. Řada rozvíjejících se ekonomik zápasí s nadměrnými dluhy, pomalým růstem, propadem svým měn a rostoucí inflací. Zdrojem tísně je i obtížně řešitelná situace v Číně. Problémy eurozóny již nejsou akutní, ale zůstávají chronické s nejistou prognózou. Některé hospodářské ukazatele v USA zůstávají silné, ale i zde se začínají objevovat známky blížící se recese. Pesimismus mezi investory zrcadlí nejen blízkost recese, ale i obavy z toho, že až přijde, národohospodářští budou mít jen velmi málo možností jejího řešení. V článku se rozebírá, jaké kroky měnové a fiskální politiky spolu se strukturálními změnami by mohly přispět ke stimulaci světové ekonomiky. -- K problematice viz i článek na s. 7.

Ingo Narat

Verrückte Verhältnisse: Wenn das Öl so billig bleibt wie Trinkwasser, hat die Welt Probleme

Bláznivé poměry: jestliže ropa zůstane stejně levná jako pitná voda, má svět problémy

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 47 (8.3.2016), S. 40-41

Cena barelu ropy se během dvou let propadla o téměř 70 dolarů. Litr ropy tak zhruba odpovídá ceně za litr balené vody prodávané v německých supermarketech. Pokud nízká cenová hladina dále potrvá, budou majitelé ropných rezerv již existenčně ohroženi. Jejich celková ztráta se pohybuje již nyní na 110 bilionech eur, což je více než hodnota všech na světě obchodovaných akcií dohromady. Za největší riziko autor považuje destabilizaci Saúdské Arábie, které by při stávajících nízkých cenách ropy došly veškeré rozpočtové rezervy do pěti let. -- K tématu nízkých cen a těžby ropy viz také článek na s. 34-35.

Veronika Doležalová

Vývoj českého průmyslu za posledních 10 let

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 1, s. 16-17

Statistický pohled na vývoj průmyslové produkce v posledním desetiletí a na aktuální růstovou tendenci v České republice. Bližší údaje o zpracovatelském průmyslu a jeho klíčových odvětvích a o odvětví těžby a dobývání. Dále k dynamice nových průmyslových zakázek v r. 2015. Grafy znázorňují přehled výroby osobních automobilů v letech 2009-2014 a dynamiku vývoje těžby černého a hnědého uhlí za období 2004-2014.

Deutsche Bundesbank

Zur Investitionstätigkeit im Euro-Raum = Investment in the euro area

K investiční činnosti v eurozóně

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 1, S. 33-52

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 1, p. 31-49

Analýza míry investic v eurozóně od roku 1999 do roku 2015. Ve studii je konstatováno, že od začátku roku 2013 lze v zemích měnové unie pozorovat hospodářské oživení a zlepšení investičního prostředí. Úrovně před vypuknutím globální finanční krize v roce 2008 však ještě zdaleka dosaženo nebylo. Zatímco v předkrizových letech tvořily investice v průměru 22 procent hrubého domácího produktu, v následném období do roku 2014 to bylo méně než 20 procent. Autoři příspěvku ale

současné zdůrazňují, že mnohé oblasti investic z doby před rokem 2008 (zejména stavebnictví) vykazovaly značné makroekonomické nerovnováhy, jejichž korekce se nadále negativně projevuje na objemu poptávky zejména v zemích jižní Evropy. Součástí analýzy jsou podkapitoly věnované měření dopadů makroekonomické nejistoty na investiční činnost a identifikaci strukturálních ekonomických šoků (skrze aplikování tzv. modelů SVAR) na investice do zbrojení ve státech eurozóny. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Informatika. Počítače

Ulrich Grillo

Neue Regeln für Big Data : Ulrich Grillo sieht offene Fragen bei den Eigentumsrechten an Maschinendaten

Nová pravidla pro velká data : Ulrich Grillo vidí otevřené otázky u vlastnických práv na data obsažená v průmyslových strojích

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 19 (28.1.2016), S. 56

Prezident Svazu německého průmyslu (BDI) považuje celosvětový nárůst dat a obchodu s nimi za výzvu pro podnikatele i zákonodárce. Do roku 2020 má být pomocí výměny dat propojeno 6,5 miliardy lidí s 20 miliardami objektů. Objem dat by se měl do té doby přitom alespoň zdesetinásobit. Prostor pro tuto expanzi zde je, neboť v současné době lidstvo využívá jen asi 12 procent dostupné datové kapacity. Díky rostoucímu sdílení dat a novým technologiím ale je čím dál palčivější otázka, kdo a jak smí s danými daty nakládat. Uvádí k tomu příklad hypotetického výrobce průmyslových strojů, který s pomocí pěti dodavatelů produkuje technologicky náročné přístroje uchováající data kupujícího subjektu. Zde již nyní vládne nejasnost ohledně přístupu k datům v případě údržby nebo případné insolvence majitele, jestliže úvěr na koupi daného stroje ještě nebyl splacený. -- K trendům na trhu s daty a ve vývoji cloudových softwarů viz také články na s. 48-52; dopady nárůstu datových kapacit na bankovní trh se zabývá Handelsblatt roč. 2016, č. 36 (22.2.2016), s. 34.

Norbert Häring

Was darf Zugang zu Wissen kosten? : Bibliotheken rebellieren gegen Zeitschriftenpreise - aber erst eine Kasachin sorgt für Bewegung

Co smí stát přístup k vědění? : knihovny se bouří proti cenám za časopisy - ale teprve jedna Kazaška dává věci do pohybu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 36 (22.2.2016), S. 12

Vydavatelství odborných časopisů Elsevier vzbuzuje svou cenovou politikou již více než jednu dekádu nevoli vědců, sponzorů výzkumu a knihoven v mnoha zemích světa. Zatím největší bojkot služeb tohoto vydavatele ale uskutečnila mladá kazašská vědkyně Alexandra Elbakyan založením pirátské webové stránky SciHub, která je určena ke sdílení vědeckých článků z časopisů licencovaných Elsevierem. Elsevier zatím provozovatele SciHubu zažaloval u newyorského soudu a vymohl si na konci roku 2015 předběžnou blokadu této stránky. Podle žaloby mělo na stránce docházet k neoprávněnému stahování až 3000 článků denně. Článek ale upozorňuje, že databáze je již opět přístupná přes alternativní adresy, přičemž se dle propracovaného uživatelského rozhraní nezdá, že za jejím vývojem stojí pouze Alexandra Elbakyan.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Michal Parížek

Communication and credibility in multilateral negotiations

Komunikace a důvěryhodnost v multilaterálních vyjednáváních

Politologický časopis = Czech Journal of Political Science, Vol. 23, (2016) No. 1, s. 44-64

Záměrem článku je identifikace možných důvodů, proč multilaterální vyjednávání čelí obtížím plynoucím zejména z nefunkční komunikace mezi jednotlivými zúčastněnými státy. Jako empirický podklad pro svou analýzu si autor zvolil 8 ministerských konferencí mezi lety 1996 a 2011 uskutečněných v rámci Světové obchodní organizace (WTO). V závěru konstatuje potvrzení své hypotézy kladoucí přímou úměru mezi počtem, respektive rozptylem sledovaných zájmů, a schopností

zaujmout ve vícestranných jednáních jednoznačný postoj. Navzdory stoupajícímu významu mezinárodní kooperace tak politické reprezentace národních států zatím nejsou schopny nacházet věcná řešení globálních problémů. - Pozn.

Chris Giles

How the EU changed Britain's economy

Jak EU změnila britskou ekonomiku

Financial Times, Vol. 2016, No. 39096 (25.2.2016), p. 5

V článku se rozebírá dopad 43 let členství Velké Británie v Evropské unii na její ekonomiku. Většina aspektů je hodnocena příznivě, jako růstový efekt či podpora obchodu, který vedl k větší produktivitě a investicím. Mezi negativa patří nedobytné zahraniční pohledávky britských bank a sporné přínosy spojené s imigrací. V textu jsou také vyvráceny některé mýty týkající se brexitu, např. že odchod Británie z EU ji připraví o 3 miliony pracovních míst. -- K problematice viz i články v The Economist ze dne 27.2.2016, č. 8978 na s. 7 a 16-18.

Martin Wolf

The battle over Brexit matters to the world

Bitva o brexit je pro svět důležitá

Financial Times, Vol. 2016, No. 39083 (10.2.2016), p. 9

V článku se rozebírá otázka případného odchodu Velké Británie z Evropské unie. Britové si nemyslí, že potřebují unii k posílení legitimity svých politických institucí. Nemají zájem o přijetí jednotné měny. Přitom ale 44 % britských vývozu jde do EU oproti pouhým 17 % do USA. Politická stabilita a prosperita kontinentu je rovněž v britském zájmu. Ani unii by neprospěl odchod druhé největší ekonomiky a země s dlouhou historií demokratické stability, blízkými vazbami na anglicky mluvící demokratické země a liberálním postojem k obchodu. Vztah mezi Británií a EU není příliš šikovný, ale až dosud fungoval. -- Problematikou se zabývá i článek Three futures for a Britain outside the EU ve Financial Times ze dne 23.2.2016 na s. 3.

by Simon Nixon

The big risks of a British exit from the EU

Velká rizika britského vystoupení z EU

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2016, Nr. 2, S. 16

Referendum o tom, zda Velká Británie zůstane členem Evropské unie, je velkou neznámou pro evropskou ekonomiku. Premiér David Cameron doufá, že na únorovém summitu vyjedná změny ve vztazích k EU, což by podle něj posílilo zastávce setrvání země v Unii. Případný brexit by měl největší vliv na samotnou Velkou Británii, především na její politickou stabilitu. Dále by zde bylo riziko destabilizace mírového procesu v Severním Irsku a v neposlední řadě by volba pro vystoupení měla vliv na budoucí vztahy mezi Velkou Británií a Evropskou unií. - Přetištěno z The Wall Street Journal Europe, Brusel, z 11. ledna 2016.

Serdar Baskin, Juni Vermulst

The EU and Turkey : privileged partner or more?

EU a Turecko : výsadní partner nebo něco více?

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 1, p. 15-22

Autoři popisují historii vztahů Turecka s Evropskou unií a uvádějí aktuální stav jednání o přistoupení Turecka do EU včetně možných výhod a rizik, které jsou se vstupem země do EU spojené. Prvním krokem učiněným mezi EU a Tureckem bylo uzavření Ankarské dohody v roce 1963. V roce 1987 následovala první žádost Turecka o přistoupení, která byla ale o dva roky později zamítnuta, mimo jiné z důvodu špatných vztahů Turecka s Řeckem a Kypr. V roce 1995 byla uzavřena mezi Tureckem a EU celní unie, která je ale v poslední době pro zemi spíše přítěží. Evropská unie vyjedná řadu smluv o volném obchodu (mj. také TTIP s USA nebo CETA s Kanadou). Povinnosti vyplývající z těchto smluv se vztahují i na Turecko, ačkoli země nemá možnost do vyjednávání jakkoli zasáhnout. V roce 2005 byla započata jednání o přistoupení, která byla v roce 2012 doplněna tzv. Pozitivní agendou. Vyjednávání však probíhá velmi pomalu, mimo jiné jej brzdí stále napjaté vztahy s Kypr. Z hospodářského hlediska by přistoupení bylo výhodné jak pro EU, tak pro Turecko.

Turecko má také strategickou polohu a může sloužit jako alternativní zdroj energií, což by mohlo být výhodné kvůli situaci v Rusku. S přistoupením jsou spojeny ale také mnohé nevýhody a rizika, jako např. vysoká zátěž pro rozpočet EU, riziko imigrace z Turecka do zbytku EU i náboženské problémy. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

By Shawn Donnan

A structural shift?

Strukturální posun?

Financial Times, Vol. 2016, No. 39102 (3.3.2016), p. 7

V loňském roce došlo k největšímu poklesu globálního obchodu od r. 2009, kdy se nejvíce projevil dopad finanční krize. Mezi příčinami se uvádí ekonomické zpomalení v Číně a chabé oživení v eurozóně. Stále více ekonomů však tvrdí, že zpomalení obchodu není jen cyklické, ale že je známkou toho, že dochází ke změně sil, které poháněly globalizaci. Současně s poklesem obchodu se zbožím a kapitálem lze pozorovat nárůst přílivu dat. Přeshraniční výměna digitálních informací se v letech 2013 - 2015 více než zdvojnásobila, což je podle některých ekonomů důkazem toho, že digitální ekonomika 21. století začíná měnit starý řád.

Catherine Truel and Emmanuel Maganaris

Breaking the code : the impact of the Union Customs Code on international transactions **[elektronický zdroj]**

Rozbor kodexu : dopad Celního kodexu Evropské unie na mezinárodní transakce

World customs journal, Vol. 9, No. 2 (2015), p. 12-23

V článku je rozebrán nový Celní kodex EU včetně jeho dopadů na podniky působící v zahraničním obchodu. Kodex byl přijat v říjnu 2013, plně vstoupit v platnost by měl od 1. května 2016. Kodex reaguje na změny v zahraničním obchodu. Za posledních několik desetiletí výrazně vzrostla rychlost a množství odbavovaného zboží, stávající celní kodex, který pracoval s odbavováním na základě dokumentů v papírové podobě, se proto ukázal jako již nevyhovující. Kodex obsahuje některé nové definice ("hospodářský subjekt", "zástupce v celním řízení") a jasněji je také definováno posílání celních úřadů. Dále dokument přichází s celou řadou změn (např. umožnění elektronické výměny informací mezi hospodářským subjektem a celním orgánem, snížení počtu a změna struktury celních režimů, povinnost být oprávněným hospodářským subjektem při využívání opatření zjednodušujících celní odbavení, aj.). Dopad na podniky lze posuzovat ze strategického a finančního hlediska. Ze strategického hlediska by kodex mohl ovlivnit rozhodování podniků o sídle podnikání v rámci EU (různá aplikace práva v různých zemích) a ačkoli v některých oblastech dochází ke sjednocení celních postupů, jinde jsou alternativní postupy umožněny. Povinnost být oprávněným hospodářským subjektem může být za určitých okolností pro podniky i riskantní. Z finančního hlediska by mělo dojít ke snížení nákladů na celní odbavení. Určité komplikace by mohlo způsobit přechodné období před plným přechodem na elektronickou komunikaci (nutnost vést dokumentaci v papírové i elektronické podobě). Mezi další opatření, která by mohla ovlivnit podniky z finančního hlediska, patří povinné garance a změna právní úpravy určování převodní hodnoty. Celkově nový celní kodex zjednodušuje a racionalizuje postupy, je ale také spojen s novými výzvami, které pravděpodobně bude muset vyřešit návazná legislativa. - Pozn.

Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-9-number-2-september-2015/>

Torsten Riecke

Der Welthandel wird digital : Studie: Datenaustausch trägt mehr zum globalen Wachstum bei als Güterverkehr

Světový obchod se digitalizuje : studie: výměna dat přispívá ke globálnímu růstu více než přeprava zboží

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 39 (25.2.2016), S. 7

Podle analýzy McKinsey Global Institute svědčí současná stagnace světového obchodu spíše o změně charakteru globalizace než o jejím zastavení. Stoupá totiž význam přeshraniční výměny dat pomocí

internetových obchodů a sociálních sítí, která se v roce 2014 podílela na vyšším růstu světového HDP 2,8 biliony dolarů, což je více než podíl samotného mezinárodního pohybu zboží na růstu světové ekonomiky. A i přeshraniční transport zboží jako takový je z 12 procent své celkové kapacity organizován pomocí výměny dat přes internet (e-commerce), přičemž u poskytování služeb je to již 50 procent. Z procesu digitalizace ale vyplývají také nemalá rizika pro pracovní trh, zejména pro uplatnění vysokoškoláků vykonávajících často činnosti, které bude možné automatizovat. Součástí článku je také žebříček 10 zemí, jejichž ekonomiky jsou výměnou zboží, kapitálu, služeb a migrací osob nejvíce propojeny s globálním hospodářstvím. -- K dopadům digitalizace na německé živnostníky a středněpříjmové vrstvy viz články a rozhovor v Handelsblatt, sv. 2016, č. 40 (26.2.2016), s. 54-61.

Luboš Smutka ... [et al.]

Foreign trade in agricultural products in the Czech Republic

Zahraniční obchod se zemědělskými výrobky v České republice

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 62, (2016) No. 1, p. 9-25

Analýza trendů teritoriální a komoditní struktury českého zemědělského zahraničního obchodu a identifikace jejich změn za poslední desetiletí. Autoři se zaměřují zejména na změny, ke kterým došlo v období po vstupu ČR do Evropské unie, ve vztahu k ostatním členským státům EU a ke třetím zemím. Zkoumané časové řady pokrývají období 2005-2013, data jsou získána z Eurostatu, ČSÚ a z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. V příspěvku jsou shrnuty a rozebírány vývojové trendy českého agrárního zahraničního obchodu s ohledem na jeho hodnotu a teritoriální strukturu, komoditní skladbu i konkurenceschopnost.

By James Kynge, Tom Mitchell and Arash Massoudi

China's world of debt

Čínský svět dluhů

Financial Times, Vol. 2016, No. 39085 (12.2.2016), p. 7

Velké čínské státní firmy hodně investují v zahraničí, v čemž je podporují politické kruhy. Některé jsou však tak silně zadlužené, že to vyvolává obavy ze stability těchto miliardových nákupů. Odhaduje se, že v r. 2015 čínské společnosti investovaly v zahraničí 110 mld. USD, čímž se zvyšuje prestiž státu i samotných firem. Ty však nedokážou přežít bez státních peněz a je sporné, zda dokážou prospět svým akvizicím.

Eukeria Mashiri and Favourate Y Sebele-Mpofu

Illicit trade, economic growth and the role of Customs : a literature review [elektronický zdroj]

Ilegální obchod, hospodářský růst a role celní správy : přehled literatury

World customs journal, Vol. 9 (2015), No. 2, p. 38-50

Shrnutí dosavadních poznatků z literatury na téma ilegálního obchodu a jeho dopadu na hospodářský růst rozvojových zemí. V závěru autorky vyčíslují finanční toky plynoucí z ilegálního obchodu mezi rozvojovými zeměmi mezi lety 2000 a 2009.

Plný text dostupný z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-9-number-2-september-2015/>

Robert Ireland ; [rozhovor vedl] John B. Brew

Robert Ireland, WCO research unit

Robert Ireland, Oddělení výzkumu Světové celní organizace

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 1, p. 31-33

Robert Ireland, vedoucí oddělení výzkumu u WCO, se v rozhovoru vyjadřuje k činnosti oddělení a jeho roli v rámci Světové celní organizace, ke konferenci PICARD, která proběhla v roce 2015, a k prioritám oddělení a jeho dalším plánům a výzvám do budoucna. Oddělení, které bylo založeno v roce 2009, provádí výzkum v celní oblasti a oblasti zahraničního obchodu. V roce 2013 vydalo knihu "Reform by Numbers" o využití analýzy dat v celní oblasti. Hlavními tématy konference PICARD byla problematika globálních hodnotových řetězců, zdanění a dalších zdrojů příjmů a pašování. Za největší výzvu do budoucna považuje Ireland zajišťování přístupu k datům, která slouží jako podklad pro výzkumy prováděné oddělením.

Jana Šimáková, Daniel Stavárek

The effect of the exchange rate on industry-level trade flows in Czechia

Vliv devizových kurzů na obchodní toky Česka na odvětvové úrovni

E+M *Ekonomie a Management* = *Economics and Management*, Vol. 18, (2015) No. 4, p. 150-165

Studie zkoumá podstatu vztahu mezi devizovým kurzem a mezinárodním obchodem v ČR. Autoři odhalují působení vývoje směnného kurzu na obchodní toky na odvětvové úrovni v rámci české ekonomiky a ukazují odlišnosti tohoto vztahu v jednotlivých průmyslových odvětvích malé otevřené ekonomiky se silnými obchodními vazbami na Evropskou unii a eurozónu. Nejprve seznamují s přehledem literatury k danému tématu, dále s použitým empirickým modelem dlouhodobého vztahu mezi devizovým kurzem a obchodní bilancí a se zpracovávanými disagregovanými daty za období 1993-2013. Následně přináší zjištění empirické analýzy vlivu hladiny devizového kurzu na obchodní bilanci a dopadu volatility směnného kurzu na obrat zahraničního obchodu ČR se šesti hlavními obchodními partnery (Rakousko, Německo, Francie, Itálie, Polsko a Slovensko).

Podnik a podnikání

Céline Bazard

Access to financing for French VSEs [elektronický zdroj]

Přístup velmi malých podniků ve Francii k financování

Tresor-economics, No. 159 (2015), p. 1-12

Článek podává přehled o situaci velmi malých podniků (very small enterprises, VSE) ve Francii - o jejich roli na trhu práce a o přístupu ke zdrojům financování. Velmi malý podnik je v článku definován jako samostatná hospodářská jednotka, která zaměstnává 0-9 osob a jejíž roční obrat nepřekračuje 2 miliony eur. Velmi malé podniky představují ve Francii 96 % všech podniků. Přibližně třetinu z nich tvoří samozaměstnavatelé a mikropodniky. Význam velmi malých podniků pro francouzskou ekonomiku se projevuje zejména ve vybraných sektorech (osobní služby, ubytovací a stravovací služby, stavebnictví). Tři čtvrtiny velmi malých podniků zaměstnávají více než jednoho zaměstnance. Rozhodnutí přijímat zaměstnance závisí na řadě finančních i nefinančních faktorů (např. také na administrativní náročnosti). Z hlediska financování jsou velmi malé podniky ve Francii závislé na bankovním sektoru. Podniky nejvíce investují při svém vzniku. U podniků starších 4 let se průměrná míra investic pohybuje okolo 11 %. Frekvence investování je obvykle nízká (zejména u podniků, které nemají žádné zaměstnance). Mnohé podniky se také potýkají s problémy s cash-flow. Francouzská investiční banka (Bpifrance) nabízí pro velmi malé podniky tři hlavní zdroje financování - faktoring, předfinancování navázané na CICE (daňová sleva na podporu konkurenceschopnosti a zaměstnanosti) a garance. Mnoho manažerů má ale i přes dostupnost různých školení nedostatečné povědomí o zdrojích financování a řízení podniku. - Pozn.

Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/10916_tresor-economics-2015

By Gabriel Wildau

The zombie economy

Zombie ekonomika

Financial Times, Vol. 2016, No. 39100 (1.3.2016), p. 7

S tím, jak hospodářský růst v Číně zpomaluje, se pro vedení země stává prioritou reforma neefektivních a zadlužených státních podniků. Málokdo však věří tomu, že favorizovaný postup - slučování velkých podniků do ještě větších - je tou správnou cestou. Peking se snaží zbavit ekonomiku přílišné závislosti na těžkém průmyslu a stavebnictví, ale právě státní podniky jsou soustředěny v odvětvích jako výroba oceli, uhelný průmysl, stavba lodí a těžké strojírenství, která jsou všechna spojena se starým růstovým modelem. -- Problematikou se zabývá i článek v *The Economist* ze dne 27.2.2016, č. 8978 na s. 51-52.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Kateřina Lhotská

Čeká pojišťovnictví "kulturní" změna?

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 1, s. 18-20

Po analýze výsledků celkové ziskovosti českých pojišťoven za r. 2014 a vývoje v oblasti životního a neživotního pojištění od r. 2000 se zaměřením na strukturu těchto zisků se autorka zamýšlí nad možnými způsoby, jak snižovat ztrátu hospodaření pojišťoven. Rozebírá možnosti zajištění čisté ziskovosti kmene, řešení spatřuje v úpravě struktury kmene směrem k preferenci kvality kmene před jeho velikostí. Proto argumentuje nutností zavést v pojišťovně řízenou distribuci. Připojené grafy dokumentují dynamiku hospodářských výsledků pojišťoven v ČR, vývoj výsledků neživotního pojištění a vývoj výsledků životního pojištění v období 2000-2014.

Čekání na finiš další provizní etapy

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 1, s. 12-13

Krátce k aktuálním peripetiím legislativního procesu u novely zákona o pojišťovnictví a novely zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích.

By Hamish Low and Luigi Pistaferrri

Disability insurance and the dynamics of the incentive insurance trade-off

Invalidní pojištění a dynamika kompromisu mezi náklady na pobídky k účasti v programu a pokrytím programu

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 10, p. 2986-3029

Autoři hodnotí na údajích z programu invalidního pojištění ve Spojených státech a z údajů o mzdách, spotřebě a zdraví, jak změna parametrů pojištění ovlivní účast na programu a blaho domácností (měřené ekvivalentem spotřeby, kdy je očekávaný užitek i v průběhu změn parametrů programu konstantní). Velká část žadatelů, kteří na účast v programu mají nárok, je chybně odmítnuta (autoři odhadují, že jde až o 37 % u první žádosti; u mladších uchazečů je procento odmítnutí ještě vyšší). Dopady do nákladů jsou podle autorů vyšší, než jsou náklady způsobené přihláškami uchazečů, kteří nárok na účast v programu nemají. Autoři proto modelují změny různých parametrů pojištění s cílem zvýšit pokrytí programu a snížit náklady. Simulace ukazují, že účast jedinců s mírným postižením je citlivá na změny parametrů programu, na rozdíl od účasti jedinců s těžkým postižením. Snížení štedrosti programu proto vede ke snížení počtu přihlášek osob, které na účast nemají nárok, a zároveň nevede k omezení účasti osob s těžkým postižením. Dojde však k poklesu veřejného blaha (omezení štedrosti programu povede ke snížení výhod plynoucích z pojištění). Zpřísnění procesu prověřování uchazečů povede také ke snížení blaha (procento odmítnutých uchazečů, kteří na účast mají nárok, je vysoké i za stávajících podmínek). Ke snížení blaha vede také častější přehodnocování uchazečů. Větší výhody alternativních programů sociálního zabezpečení (např. potravinové známky) vedou ke snížení počtu uchazečů, kteří nárok na účast nemají, a ke zvýšení veřejného blaha (i přes zvýšené náklady alternativních programů). - Pozn.

By Lukas Inderbitzin, Stefan Staubli, and Josef Zweimüller

Extended unemployment benefits and early retirement : program complementarity and program substitution

Prodloužená doba vyplácení dávek v nezaměstnanosti a předčasný odchod do důchodu : komplementarita a vzájemná nahraditelnost programů

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 1, p. 253-288

Autoři se zabývají programem, který byl na přelomu 80. a 90. let zaveden v Rakousku a jehož cílem bylo zlepšit situaci nezaměstnaných osob v předdůchodovém věku, kterých se dotkla restrukturalizace rakouského průmyslu. Program spočíval v prodloužení doby vyplácení dávek v nezaměstnanosti z 52 až na 209 týdnů u osob starších 50 let z vybraných regionů (při splnění několika dalších podmínek, které se v průběhu času měnily). Osoby, které měly nárok na účast v programu, však mohly využívat i další veřejné transfery (důchody, invalidní pojištění). Podle autorů prodloužení doby vyplácení dávek v nezaměstnanosti způsobilo zvýšení předčasných odchodů do důchodu o 15,6 p.b. u věkové skupiny 50-54 let a o 14,5 p.b. u osob ve věku 55-57 let, přičemž došlo také ke změnám ve využívání dávek

invalidního pojištění. Dále autoři zkoumají, zda byl program optimálně nastaven, a docházejí k závěru, že výhody z něj plynoucí byly příliš štědré a že při snahách o změnu věkové hranice odchodu do důchodu by měl být brán ohled na všechna opatření, která ovlivňují rozhodnutí o předčasném odchodu do důchodu. - Pozn. -- Článek týkající se daného programu vyšel také v časopise American Economic Review ("Market Externalities of Large Unemployment Insurance Extension Programs"), č. 12/2015, s. 3564-3596.

By Maria Donovan Fitzpatrick

How much are public school teachers willing to pay for their retirement benefits?

Kolik jsou ochotni učitelé na veřejných školách přispívat na své penzijní připojištění?

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 7 (2015), No. 4, p. 165-188

Příspěvky zaměstnavatelů v americkém veřejném sektoru na penze jsou téměř třikrát vyšší než v soukromém sektoru. Zatímco v soukromém sektoru převažuje v posledních 25 letech model definovaných příspěvků (defined contributions), ve veřejném sektoru převládá model definovaných dávek (defined benefits). Autorka zkoumá, jakou část současného příjmu jsou zaměstnanci ve veřejném sektoru ochotni obětovat ve prospěch vyšší penze v budoucnu. K analýze jsou využita data z programu pro zaměstnance veřejných škol v Illinois. Zaměstnanci byli ochotni obětovat ze svého příjmu pouze 20 centů na každé zvýšení současné hodnoty budoucí dávky o dolar. Respondenti přisuzují výhodám menší hodnotu, než jaké jsou náklady na jejich poskytování, což podle autorky poukazuje na neefektivitu systému. - Pozn.

Lucie Jandová

Pojistná legislativa dva roky po účinnosti nového občanského zákoníku - nejasnosti přetrvávají...

Pojistné rozpravy, Sv. 2015, č. 33, s. 70-82

S blížícím se završením dvouleté účinnosti nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) autorka rekapituluje, jaké změny do fungování oblasti pojištění tento zákon přinesl a do jaké míry přetrvává nejistota nad jeho dopady. Zaměřuje se na oblast náhrady újmy (§ 3079 obč. zákoníku), povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře (§ 2779- § 2781 obč. zákoníku) a dále shrnuje dvě rozhodnutí Soudního dvora EU týkající se povinného pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. V souvislosti s tím pak seznamuje s připravovanými změnami zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, jejichž cílem je zejména odstranění rozporu s výkladem evropské motorové směrnice podle rozsudku SD EU v kauze Vnuk.

Petr Brabec, Karina Kubelková

Predikované dopady realizace chilské penzijní reformy v České republice

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 8, s. 967-989

Penzijní reforma v Chile z r. 1981 zavedla tzv. úplný opt-out, tedy plné vyvázání prostředků příspěvkatelů ze soudobého průběžného penzijního systému (PAYG) ve prospěch kapitálových účtů (fully-funded systém, FF). Autoři provádějí výpočty, které umožňují rámcově analyzovat výhodnost přechodu z průběžného systému financování penzí fungujícího v ČR na plně fondový systém financování penzí po chilském vzoru. V první části se věnují definování základních předpokladů a postupu výpočtů. Dále propočítávají dopady zmiňovaného přechodu na budoucí důchody pro jedince, kteří budou platit čistě jen do FF i pro ty, kteří část svého života budou přispívat do PAYG a část do FF (ve třech zvolených variantách). Výsledky pak porovnávají se situací, kdy k přechodu nedojde, a to se stávajícím deficitním PAYG po malé důchodové reformě i s hypotetickým PAYG s vyrovnaným rozpočtem. Věnují se také kalkulaci dopadů přechodu na státní rozpočet, konkrétně na výdaje na systém penzí, za hypotetické období 2012-2085. Tyto náklady na přechod z PAYG na FF z pohledu státního rozpočtu porovnávají s náklady na PAYG bez uskutečnění přechodu. Z dat vyplývá, že zkoumaný přechod by vytvářel vysoké deficity, které by byly až do r. 2073 výrazně vyšší, než deficity, které by vytvářel beze změn PAYG (se základním rokem 2010). - Pozn.

Marie Dohnalová, Gabriela Korimová

Sociální ekonomika a sociální podnikání v České republice

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 1, s. 2-5

Pohled na koncepci sociální a solidární ekonomiky a rozvoj jejich subjektů v podmínkách ČR. Autorky se věnují vymezení sociální ekonomiky a sociálního podnikání v rámci třetího sektoru v ČR i jejím hodnotovým východiskům a funkcím. Charakterizují české sociální podniky (občanská sdružení, družstva, obecně prospěšné společnosti a nadace), které jsou soukromými subjekty nezávislými na státu vykonávajícími ekonomické činnosti, ale odlišují se od tržních ziskových společností tím, že sledují sociální nebo environmentální cíle v daném místě, a rozebírají jejich ekonomické a sociální charakteristiky. Poté analyzují silné a slabé stránky konceptu sociálního podniku v ČR. V další části pak seznamují s výsledky výzkumu sociální ekonomiky a sociálních podniků prováděného FHS UK, identifikují hlavní faktory ovlivňující přijetí koncepce sociálního podnikání a shrnují situaci a prostředí sociálních podniků v ČR v r. 2014. - Pozn. -- Shodné téma zaměřené na Slovenskou republiku zpracovává článek na s. 6-10.

Juraj Puobiš

Výplata důchodů přiznaných ČSSZ do zahraničí : (současný stav a prognóza možného vývoje).

2. část

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 1, s. 10-15

První část článku přinesla výčet pěti způsobů výplat důchodu příjemcům s bydlištěm v zahraničí a podrobněji rozebrala tři způsoby - na bankovní účet do zahraničí ve volně směnitelné měně, na účet v ČR v české měně a bankovním šekem na adresu důchodce v zahraničí ve volně směnitelné měně. Tato část se zaměřuje na další dva způsoby výplat, věnuje se historickému pohledu na vzájemné výplaty důchodů po rozdělení ČSFR a nastiňuje také možné prognózy dalšího vývoje v oblasti výplat důchodů do zahraničí. Podrobněji k výplatě důchodu mezinárodní poštovní poukázkou do Polska v polské měně v pravidelných měsíčních lhůtách a k výplatě důchodu na účet příjemce u peněžního ústavu ve Slovenské republice v eurech v pravidelných měsíčních platbách. Tabulka přináší přehled počtu důchodů vyplácených do jednotlivých cizích států (celkově 86 635). -- Příspěvek zakončuje cyklus článků věnovaných tematice důchodů s mezinárodním prvkem.

Šárka Gregorová

Změny v placení pojistného na důchodové pojištění OSVČ v roce 2016

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 2, s. 18-21

Autorka upozorňuje, že po přijetí zákona o ukončení důchodového spoření došlo s účinností od 1.1.2016 u účastníků důchodového spoření k vypuštění zvláštních sazeb pojistného ze zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. V příspěvku rozebírá problematiku placení pojistného na důchodové pojištění osobami samostatně výdělečně činnými - rozhodné částky a vyměřovací základy, placení záloh na pojistné i situaci v oblasti nemocenského pojištění. Problematika je ilustrována několika příklady.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Kristine Gevorgyan

Analýza cenových bublin na českém trhu s nemovitostmi

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 23, (2015) č. 5, s. 45-63

Zprostředkování teoretického i empirického pohledu na cenové bubliny se zaměřením na cenové bubliny na trhu s nemovitostmi. Autorka nejprve vysvětluje cenovou bublinu z pohledu behaviorálních financí, které se zaměřují na jiné než fundamentální faktory tvořící cenu aktiv. Dále se věnuje výkladu teorie vztahu mezi monetární politikou a cenou aktiv z pohledu rakouské školy a představitelů tradiční ekonomie. Popisuje nejznámější novodobé bubliny, které jsou v souladu s uvedenými teoriemi: cenovou bublinu na japonském trhu s nemovitostmi na konci 80. let 20. století a americkou hypoteční krizi. V další, empirické části uvádí způsoby identifikace bublin na trhu s nemovitostmi pomocí poměrových ukazatelů (price-to-rent, price-to-income) a ekonometrických modelů. Analyzuje nabídkové a poptávkové faktory, které mají vliv na vývoj cen bytů v ČR. Větší důraz klade na vliv

úrokové míry na ceny aktiv, neboť v prostředí nízké inflace a expanzivní měnové politiky se mohou vytvořit podmínky pro vznik cenové bubliny. Autorka konstatuje, že na základě analýzy poměrových ukazatelů nebyla patrná existence cenové bubliny na aktuálním realitním trhu v ČR. - Pozn.

Simon Book, Jens Münchrath, Reiner Reichel

Diagnose: Betonfieber : Immobilienboom in Deutschland

Diagnóza: betonová horečka : boom na trhu s nemovitostmi v Německu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 45 (4.3.2016), S. 46-48

Ceny rodinných domů vzrostly v sedmi největších německých městech za posledních deset let v průměru o 28 procent. V roce 2015 se výrazný nárůst cen za metr čtvereční týkal ale také menších měst. Objem prostředků vydaných za bydlení odhadují realitní makléři na více než 200 miliard eur, což je nejvíce v historii země. Také výnosnost investic do nemovitostí dosáhla svými 13,3 procenty nejvyšší hodnoty od sjednocení Německa. Podle některých ekonomů však s sebou tento vývoj nese četná rizika, neboť většina investorů financuje koupi nemovitostí a stavební práce z bankovních úvěrů v celkové výši 1,1 bilionu eur, která odpovídá více než třetině hrubého domácího produktu země. Pokud budou ceny nemovitostí dále prudce růst, může dojít ke vzniku cenové bubliny. Jiní analytici však namítají, že na rozdíl od USA či Španělska před rokem 2008 se struktura německých hypoték skládá především z dlouhodobých půjček se stálým úrokem, čímž se neotevírá velký prostor pro vznik bublin. Další zase poukazují na demografické trendy, z nichž lze dovodit očekávání, že za deset let se vlivem odchodu silných populačních ročníků do penze zájem o koupi nemovitostí sníží. -- K dopadům rozvoje trhu s nemovitostmi na jeho jednotlivé účastníky viz články na s. 49-53; k vývoji cen obytných nemovitostí v Německu za rok 2015 viz také Deutsche Bundesbank - Monatsbericht sv. 68, (2016) č. 2, s. 53-56.

Niklas Hoyer, Martin Gerth, Max Härder

Durch die Decke : Immobilien

Přes cenový strop : nemovitosti

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 6, S. 18-26

Německo zažívá obrovský rozmach trhu s nemovitostmi. Jejich ceny nadále stoupají. Článek přináší atlas cen domů a bytů v 50 největších německých městech. Ukazuje, zda se vyplatí pronájem či koupě, a které městské části zůstaly cenově dostupné.

Albert Bradáč, Vlasta Scholzová

Změny předpisů pro oceňování věcí nemovitých od 1. ledna 2016

Soudní inženýrství, Sv. 26, (2015) č. 4, s. 147-160

V článku jsou uvedeny změny oceňování nemovitostí, které přináší novela č. 345/2015 Sb. oceňovací vyhlášky č. 441/2013 Sb. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Markus Baumanns

Der verwirrte Mitarbeiter

Zmatený zaměstnanec

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 42 (1.3.2016), S. 27

Polemický komentář vůči způsobu odměňování zaměstnanců založeném na systému remunerace, tj. na podrobném výčtu výkonů, splněných úkolů a prokázaných kompetencí. Podle autora se tento způsob hodnocení zaměstnanců svou detailností a snahou o zdánlivou objektivitu zvrhl ve velmi svévolně užívaný nástroj. Více než spoléhání se na sofistikované výpočty platů a benefitů by proto bylo prospěšnější dát větší důvěru vedoucím pracovníkům při hodnocení svých podřízených.

Richard W. Fetter

Exekuční srážky ze mzdy nově v roce 2016

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 2, s. 8-14

K problematice exekucí srážkami ze mzdy a ke změnám v nezabavitelných částkách na povinného dlužníka a vyživovanou osobu pro r. 2016. Autor informuje, na koho lze uplatnit částku na

vyživovanou osobu, dále o řešení situace, kdy na srážky výše mzdy nestačí, a dokládá je praktickými příklady. Rozebírá také téma přednostních pohledávek a pořadí pohledávek ve smyslu ustanovení § 280 odst. 3 občanského soudního řádu.

Je. Vakulenko, Je. Gurvič

Modelirovanije mehanizmov rossijskogo rynka truda

Modelování mechanismů ruského trhu práce

Voprosy ekonomiki, Sv. 2015, No. 11, s. 5-29

V příspěvku je modelována souvislost mezi hlavními ukazateli ruského trhu práce: produktivitou práce, reálnou mzdou a nezaměstnaností. Analýza se prováděla na základě čtvrtletních údajů za období od počátku r. 1995 do III. čtvrtletí 2013. Všechny modely se sestavovaly také pro "nekrizové" období, což umožňuje nepřímo hodnotit efekt krizových šoků. Jako nástroj ekonometrické analýzy byl využit vektorový model korekce chyb. Z provedených testů nevyplynuly významné asymetrie v reakci ruského trhu práce na kladné a záporné odchylky od dlouhodobé rovnováhy. Sestavený model umožňuje změřit příspěvek různých faktorů k růstu mezd: ukazuje se, že růst produktivity a pokles nezaměstnanosti měly podobný dopad na mzdové změny v celém sledovaném období. - Pozn.

Eva Dandová

Nová výše cestovních náhrad

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 2, s. 3-7

K problematice náhrady cestovních výdajů v obecné rovině a také k výši cestovních náhrad pro r. 2016. Blíže k druhům cestovních náhrad, k náhradě jízdních výdajů, k použití silničního motorového vozidla zaměstnance, k sazbě základní náhrady za používání motorového vozidla a k prokázání ceny pohonné hmoty. Dále ke stravnému pro r. 2016 dle vyhlášky č. 385/2015 Sb. a k důvodům pro neposkytnutí stravného. Zvláštní pozornost je věnována cestovním náhradám při zahraniční pracovní cestě, zahraničnímu stravnému stanovenému paušální částkou a základní sazbě zahraničního stravného dle vyhlášky č. 309/2015 Sb. -- K tématu náhrady cestovních výdajů také zodpovězení dotazů z praxe na s. 8-13. -- Viz také příspěvek v čas. Práce a mzda č. 2/2016, s. 30-32.

Slobodan Djajić, Alexandra Vinogradova

Overstaying guest workers and the incentives for return

Gastarbeiteři s překročenou lhůtou pobytu a stimuly pro jejich návrat do země původu

CESifo Economic studies, Vol. 61, (2015) No. 3-4, p. 764-796

Záměrem článku je na základě teorie racionální volby doložit podmínky, za kterých jsou smluvní zahraniční pracovníci (tzv. gastarbeiteři) po vypršení pracovního povolení ochotni k dobrovolnému návratu do země svého původu. Ztráta nároku na řádný plat není podle výpočtů autorů efektivní, neboť nepředstavuje pro gastarbeiteři s neplatným pracovním povolením dostatečný stimul pro opuštění hostitelského státu a jen podpoří vznik stínové ekonomiky. Atraktivitu nelegálního pracovního pobytu naopak sníží redukce nákladů spojených s předchozí migrací pracovníka. Opatření jako vrácení prostředků vynaložených za vstupní víza a agenturní poplatky, případně další subvence pak budou obzvláště účinná při uspíšení odchodu těch pracovníků, jejichž země původu vykazuje relativně štedřejší penzijní systém nebo nižší cenovou hladinu. - Pozn. -- Problematice nelegální migrace a migračních politik jsou věnovány také všechny ostatní články v tematickém čísle Migration policies.

Aleš Kroupa

Pohyblivé - flexibilní formy odměňování v letech 2009 až 2014

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 1, s. 20-21

Vedle tradiční formy mzdy vázané na odpracovanou dobu nebo splněný úkol se stále častěji zavádí praxe, kdy je část mzdy pohyblivá. Příspěvek se věnuje možnostem statistického zkoumání údajů o výši a struktuře pohyblivých forem mzdy zaměstnanců v České republice. Data je možno zjistit ze dvou nezávislých zdrojů - statistiky úplných nákladů práce vedených ČSÚ (jsou uváděna jako podíl nákladů na sociální požitky a nadstandardní programy sociálního zabezpečení na celkových nákladech práce) a ze strukturální statistiky s názvem Struktura mezd zaměstnanců (podíl prémie a odměn na celkové hrubé mzdě, a to i pro jednotlivé profesní skupiny). Autor analyzuje náklady na pohyblivé mzdové formy a jejich dynamiku za období 2010-2014 z hlediska jejich podílu, velikosti organizace,

odvětví, územního hlediska a profesní skupiny. Ze zjištění vyplývá, že se náklady na pohyblivé formy mzdy prozatím nedostaly na předkrizové hodnoty. - Pozn.

By David H. Autor, Alan Manning, and Christopher L. Smith

The contribution of the minimum wage to US wage inequality over three decades : a reassessment
Vliv minimální mzdy v USA na mzdovou nerovnost během tří desetiletí : znovuposouzení

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 1, p. 58-99

Autoři znovu posuzují vliv minimální mzdy v USA na mzdovou nerovnost. Do analýzy zahrnují data z dalších let a používají metody, které pomáhají odhalit možné zkreslení předchozích výzkumů. V období 1979-1989 vedl pokles reálné hodnoty minimální mzdy k nárůstu nerovností na spodním konci distribuce mezd o 30-55 %. V období 1979-2012 přispěla klesající minimální mzda k nárůstu nerovností zejména u mezd žen. Výsledky naznačují, že nárůst nerovností byl ovlivněn minimální mzdou méně, než naznačují předchozí výzkumy. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 64, (2016) č. 2

Tradiční chyby v přiznávání, snižování a odebrání osobních příplatků (s. 8-13); Ukončení důchodového spoření (s. 26-29); Zdravotní pojištění - dohody a minimální vyměřovací základ zaměstnance v roce 2016 (s. 40-43); Problematické otázky u § 78 zákona o zaměstnanosti (s. 47-51); Změna pracovního poměru z doby určité na neurčitou (s. 52-55).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 11, (2016) č. 2

Cestovní náhrady zaměstnanců v roce 2016 (s. 7-12); Kontrolní hlášení od 1.1.2016 (2.díl) (s. 16-18); Nová výše náhrad za ztrátu na výdělků (s. 36-40); Zálohy a daňové zvýhodnění za zdaňovací období 2015 - roční zúčtování (2.) (s. 45-51); Nezabavitelné částky a srážky ze mzdy - nově od 1.1.2016 (s. 62-65).

Právo

Veronika Bílková

Antonín Hobza - naivní snilek, nebo opatrný realista?

Právník, Sv. 155, (2016) č. 1, s. 93-104

Článek se zaměřuje na dílo profesora A. Hobzy, československého odborníka na mezinárodní právo první poloviny 20. století. První část představuje a hodnotí jeho chápání mezinárodního práva s ohledem na změny, k nimž od Hobzovy doby došlo v oblasti subjektů, pramenů a základních zásad tohoto práva. Druhá část uvádí a analyzuje Hobzovy odhady budoucího vývoje v oblasti mezinárodního práva týkající se přirozenoprávního a pozitivistického přístupu, vzniku mezinárodních institucí včetně stálých soudních orgánů, změn v oblasti kontroly dodržování a vynucování mezinárodního práva i vztahu mezinárodního práva a vnitrostátních právních řádů. Autorka vyvozuje, že Hobza správně identifikoval hlavní vývojové trendy mezinárodního práva, podcenil ale rychlost a rozsah změn, jimiž tento obor v posledních desetiletích prošel. - Pozn. -- Příspěvek je součástí tematického čísla věnovaného osobnosti prof. Antonína Hobzy (1876-1954), zakladatele české nauky mezinárodního práva a Kabinetu mezinárodního práva ČSAV.

Donata Riedel

Aufruf zur Vertragsuntreue : Steuerrechtler erwarten nach einem Urteil aus Karlsruhe neue Rechtsunsicherheit

Výzva k porušení smlouvy : experti na daňové právo očekávají po rozsudku z Karlsruhe novou právní nejistotu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 37 (23.2.2016), S. 11

Rozsudek německého Spolkového ústavního soudu z konce roku 2015 ve věci mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění vyvolává diskuse mezi právníky. Podle soudu mají totiž tyto mezinárodní smlouvy stejnou právní sílu jako běžné zákony. Závazky plynoucí z konkrétní smlouvy je tedy možné revidovat přijetím obecného zákona. Podle odborníků na daňové právo tak nyní ztratí vyhlídky na úspěch mnoho soudních sporů zahraničních podnikatelů, kteří se na základě smluv o zamezení dvojího zdanění soudí o daňové osvobození dividend ze svých podílů v německých podnicích. Značná nejistota ovšem může v budoucnu vzniknout v těch případech, kdy vyjednaná mezinárodní smlouva o zamezení dvojího zdanění byla ratifikována až po přijetí zákona jdoucího proti některým jejím ustanovením.

Vítězslav Němčák

Dobrovolná odpovědnost státu za škodu způsobenou notářským zápisem o právním jednání

Právník, Sv. 155, (2016) č. 2, s. 171-182

Autor se zabývá otázkou, zda je stát povinně odpovědný za sepisování notářského zápisu o právním jednání a z toho důvodu také odpovídá za škodu způsobenou chybným notářským zápisem o právním jednání. Nejprve krátce glosuje notářskou činnost a odpovědnost za škodu v minulosti, dále rozebírá právní podstatu (sepisování) notářského zápisu o právním jednání a vyhodnocuje, zda je v současnosti zastáváný názor o veřejnoprávnosti jeho sepisování neochvějný. V návaznosti na to se snaží odpovědět, zda je současný přístup k odpovědnosti za notářský zápis akceptovatelný. Věnuje se také sepisování notářského zápisu pro zápis do veřejného rejstříku nebo seznamu. V závěru identifikuje důsledky přijetí soukromoprávního pohledu na notářský zápis. - Pozn.

Pavel Mates

Dotváření práva v judikatuře Nejvyššího správního soudu

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 82-86

K vyplnění mezer v právu slouží celá řada metod, jednou z nich je i tzv. dotváření práva soudy. Příspěvek nejprve přináší teoretický pohled na mezery v právu, jejich členění, povahu a na problematiku vyplňování mezer v právu i dotváření práva s použitím analogie. Dále pojednává o tom, kde dotváření práva není použitelné nebo dovolené. Těžištěm příspěvku je pak rozbor teleologické mezery a jejího řešení s ohledem na rozhodování Nejvyššího správního soudu a řešení nevědomé mezery. V závěru autor krátce pojednává o odlišnostech výkladu práva, kdy soud objasňuje obsah a smysl určitého institutu, od dotváření práva. - Pozn.

Vojtěch Blažek

Chystá se zákon proti insolvenčním mafiím : vláda bude měnit zákon o bankrotech

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 46 (7.3.2016), s. 1

Informace o připravované vládní novele insolvenčního zákona, která by měla přinést především zprůhlednění insolvencí, důslednou ochranu práv účastníků insolvenčního řízení, posílení dohledu nad insolvenčními správci ze strany soudů a zavedení brzdy na tzv. šikanózní insolvenční návrhy prostřednictvím předběžného projednání insolvenčního návrhu soudem. Další změnu čeká i způsob přidělování insolvenčních případů, ze kterého v současné době těží velké společnosti s více provozovny, a posílení dohledu a regulace tzv. oddlužovacích společností prostřednictvím licencí.

Jana Pecková Hodečková

Je vyloučen správní řád při rozhodování o žádosti o dotaci podle rozpočtových pravidel?

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 67-69

Rozbor právní úpravy rozhodování o žádosti o dotaci podle rozpočtových pravidel a následné upozornění na nejasnosti dosavadní praxe. Autorka zjišťuje, zda je v rámci rozhodování vyloučeno použití správního řádu jako obecného subsidiárního právního předpisu upravujícího postup správních

orgánů. Na příkladech ukazuje, že judikatura správních soudů se k použití správního řádu na rozhodování o žádosti o dotaci staví rozporně. - Pozn.

Josef Mrázek

Mezinárodněprávní rámec sankcí a jejich uplatnění v praxi

Právník, Sv. 155, (2016) č. 1, s. 29-50

Příspěvek se věnuje problematice mezinárodněprávních sankcí, které zahrnují jak kolektivní sankce mezinárodních organizací, tak unilaterální sankce jednotlivých států. Rozumí se jimi donucovací opatření, jejichž hlavním cílem je zabránit protiprávnímu chování druhé strany a obnovit předešlý bezvadný stav. Autor provádí porovnání pojmů "sankce" a "protiopatření" a přináší jejich charakteristiku a rozlišení. Dále rozebírá protiopatření v pojetí Komise pro mezinárodní právo (ILC) a definuje problematiku mezinárodněprávních sankcí z obecného pohledu. Následně se podrobně zaměřuje na sankce Rady bezpečnosti OSN - sankce bez použití ozbrojené síly, předmět donucení, sankční režimy, cílené sankce aj. - a jiných mezinárodních organizací (EU). V závěru se zamýšlí nad vztahem sankcí, mezinárodního humanitárního práva a mezinárodněprávní ochrany lidských práv. - Pozn.

Ivana Machoňová Schellongová

Ochrana lidských práv před negativními následky činnosti nadnárodních korporací a firem : dilemata mezinárodního společenství

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 23, (2015) č. 5, s. 64-74

Přehled o snahách mezinárodního společenství omezit negativní vliv činností korporací a firem na lidská práva. Příspěvek se věnuje jak dobrovolným iniciativám, tak snahám o sjednání právně závazného instrumentu na poli OSN. Těžištěm příspěvku jsou Principy OSN týkající se firem a lidských práv připravené profesorem Harvardské univerzity Johnem Ruggiem a schválené v r. 2011 Radou OSN pro lidská práva za všeobecné podpory vlád a korporátního sektoru. Autorka seznamuje s povahou a obsahem Principů, rozebírá také implementaci Principů na národní a mezinárodní úrovni. Krátce informuje o výsledcích studie z r. 2015 zaměřené na implementaci principů (nadanárodními) korporacemi. Upozorňuje na silící hlasy po přijetí právně závazné smlouvy, která by jasně vymezila odpovědnost států/firem v oblasti porušování lidských práv, stanovila pravidla mezinárodní spolupráce a usnadnila přístup obětí ke spravedlivému zadostiučinění. - Pozn.

Aleš Pecka

Proces RIA a jeho využití v legislativním procesu v ČR : současný stav a nové výzvy

Správní právo, Sv. 48, (2015) č. 7-8, Legislativní příl. č. 3-4/2015, s. 466-478

Proces hodnocení dopadů regulace (RIA, regulatory impact assessment) se stal povinnou součástí legislativního procesu na úrovni vlády v ČR od listopadu 2007. Jeho cílem je podporovat systematický přístup při zkvalitňování právního prostředí v ČR prostřednictvím evidence a vyhodnocování dopadů nově připravované legislativy a současně vyvarování se zbytečné, přílišné zatěžující regulace či přijímání regulace s nezamýšlenými dopady. Autor se detailněji zabývá pojetím RIA a analyzuje, zda jsou v ČR stanoveny předpoklady pro efektivní naplňování regulatorního cyklu v praxi a jaká je aktuální situace s využitím RIA v legislativním procesu. Problematiku dokumentuje prostřednictvím údajů o návrzích zákonů, věcných záměrů zákonů a návrhu nařízení a o Závěrečných zprávách RIA za r. 2014. - Pozn. -- Viz také příspěvek Jak zlepšit kvalitu hodnocení dopadů regulace (RIA) na s. 455-465 této Legislativní přílohy.

Jan Molín

Profesní odpovědnost daňově poradenských společností

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2015, č. 3, s. 47-54

Příspěvek se zabývá některými principy právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob, která byla do českého právního řádu zavedena v r. 2012, a ukazuje, jak se tato právní úprava může dotýkat činnosti daňově poradenských společností. Podrobněji rozebírá pojem trestného činu a otázku zavinění, vysvětluje pojem pachatel trestného činu a širší souvislost tzv. trestné součinnosti se zaměřením na profesní odpovědnost daňově poradenských společností i právní pojetí tzv. odpovědnostního

vztahu. Následně se věnuje zániku trestní odpovědnosti právnických osob a trestním sankcím předjímaným zákonem č. 418/2011 Sb. a jejich možné aplikaci na zkoumané společnosti. - Pozn.

Folkert Graafsma ... [et al.]

Proposal for improved access to investigation files in EU trade defence instrument proceedings
Návrh na zlepšení přístupu k vyšetřovacím spisům v řízení o nástrojích na ochranu obchodu EU

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 1, p. 3-14

V říjnu 2015 vyzvala skupina právních firem spolu s Asociací zahraničního obchodu (Foreign Trade Association) Evropskou komisi ke zvýšení transparentnosti projednávání případů dumpingu. Právníci Evropské unie vytýkají omezený přístup k informacím označeným jako důvěrné a k údajům, které jsou základem pro výpočty např. dumpingových marží. Součástí článku je návrh pravidel, jak transparentnost zvýšit (rozšíření přístupu k informacím a zároveň zaručení, že se k informacím nedostanou neoprávněné osoby). Při návrhu byl brán ohled i na dokument "Obchod pro všechny" (Trade for All) vydaný jednotkou DG Trade v říjnu 2015. - Pozn.

Graham Baldock

The perception of corruption across Europe, Middle East and Africa

Vnímání korupce v Evropě, na Středním východě a v Africe

Journal of financial crime, Vol. 23 (2016), No. 1, p. 119-131

Autor shrnuje výsledky výzkumu týkajícího se vnímání korupce mezi zaměstnanci nadnárodní společnosti. Dotazník vyplnilo celkem 36 osob (z téměř 200 oslovených) z různých zemí a regionů. V rámci šetření bylo například zjišťováno vnímání rozdílu mezi úplatkem a platbou za urychlení vyřízení určité služby/procesu (facilitation payment), jak je vnímání korupce ovlivněno prostředím v dané zemi, jaký sektor je podle respondentů nejvíce zkorumpovaný (veřejný, soukromý či neziskový), zda v zemi původu respondentů existuje systém ochrany osob, které korupci nahlásily, a zda bylo respondentům poskytnuto dostatečné školení v této oblasti. -- Další příspěvky k tématu korupce viz str. 4, 102, a 132.

Statistika. Demografie. Sociologie

Norbert Räth, Albert Braakmann

Bruttoinlandsprodukt 2015

Hrubý domácí produkt v roce 2015

WISTA, Jg. 2016, Nr. 1, S. 9-32

Spolkový statistický úřad v Německu předkládá přehled předběžných výsledků souhrnných národohospodářských účtů právě ukončeného roku 2015 (stav k lednu 2016). HDP se sleduje ve fázi tvorby a ve fázi užití. Z hlediska vývojového (ve vztahu k předchozímu roku) zaznamenal HDP v roce 2015 nárůst o 1,7 %. Byla tak již druhým rokem překonána průměrná hodnota růstu HDP za posledních deset let, která se pohybuje kolem 1,3 %. Počet zaměstnaných se meziročně zvýšil o 0,8 % (tj. o přibližně 329 tisíc osob), přičemž produktivita práce na pracující osobu vzrostla o 0,9 %. Hybnou silou hospodářského růstu byla vedle výrobních odvětví a služeb také spotřeba domácností a státu, která oproti roku 2014 vzrostla o 1,9, respektive 2,8 %. - Pozn.

Deutsche Bundesbank

Der Einfluss alternativer Indikatoren der preislichen Wettbewerbsfähigkeit auf den realen Güterexport = The impact of alternative indicators of price competitiveness on real exports of goods and services

Vliv alternativních indikátorů cenové konkurenceschopnosti na reálný export zboží

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 1, S. 13-31

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 1, p. 13-29

Empirická analýza indikátorů cenové konkurenceschopnosti a vlivu změn v cenové konkurenceschopnosti na zboží export Německa ve srovnání s ostatními rozvinutými ekonomikami. Autoři docházejí k závěru, že relativní změna cen sice s dlouhodobým vývojem exportu úzce souvisí, nicméně neexistuje dlouhodobá souvislost mezi indikátory založenými na indexu spotřebitelských cen

a objemem vývozu. Rovněž kvalita prognóz na bázi indexů výrobních a spotřebitelských cen není vysoká, tudíž jsou jako ukazatele cenové konkurenceschopnosti vhodnější šířeji pojaté agregáty (zejm. deflátor celkového odbytu, deflátor HDP nebo výše jednotkových mzdových nákladů). Součástí analýzy je také metodologická podkapitola popisující postup při odhadu vývoje exportu a posouzení kvality prognóz, kterých bylo docíleno pomocí různých indikátorů. - Pozn.-- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Jitka Řezníčková

Evropští senioři se stát od státu liší

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 1, s. 22-23

Autorka podrobně rozebírá demografické charakteristiky, jako jsou podíl 65 a víceletých na celkovém obyvatelstvu a index ekonomické závislosti, u jednotlivých zemí EU a porovnává jejich aktuální vývoj. Uvádí dvě varianty indexu ekonomické závislosti a index věkové závislosti, grafy přináší jejich hodnoty pro r. 2014. Dále informuje o Statistickém atlase Eurostatu (je uveden odkaz). -- Viz i další příspěvky v tematické příloze Senioři pojednávající o nárůstu počtu seniorů, výstavbě bytů pro seniory a ekonomické aktivitě ve vyšším věku v ČR na s. 19-29.

Bruce D. Meyer, Wallace K.C. Mok, and James X. Sullivan

Household surveys in crisis

Průzkumy domácností jsou v krizi

The journal of economic perspectives, Vol. 29 (2015), No. 4, p. 199-226

Průzkumy domácností jsou významným zdrojem statistických údajů, jejich výpovědní hodnota však v poslední době klesá: domácnosti jsou čím dál méně ochotné se průzkumů účastnit, nechtějí odpovídat na určité otázky a odpovídají nepřesněji. Autoři hodnotí kvalitu průzkumů domácností v USA na základě jejich porovnání s údaji z úředních zdrojů a potvrzují existenci chyb v měření. Konkrétně jde o údaje o transferech domácnostem, kdy z průzkumů domácností vyplývá nižší počet domácností, které transfery dostávají, než jaká je skutečnost podle dat úřadů. Dále autoři diskutují o tom, proč kvalita údajů klesá - podle nich je nejpravděpodobnějším vysvětlením přílišné zahlcení domácností různými průzkumy. Kvalita dat z průzkumů by se dala zlepšit jejich větším propojením s úředními údaji (např. záznamy daňových úřadů, aj.). - Pozn.

By Robert C. Feenstra, Robert Inklaan, and Marcel P. Timmer

The next generation of the Penn World Table

Nová generace Penn World Table

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 10, p. 3150-3182

Penn World Table (PWT) je nástroj, který se již více než 40 let používá ke srovnávání velikosti reálného HDP mezi různými zeměmi. V článku jsou popsány hlavní změny, kterými se liší 8. verze tohoto nástroje od předchozích verzí (od 8. verze převzaly vývoj nástroje univerzity, kde autoři působí). Hlavními změnami je odlišný způsob měření HDP (výdajová vs produkční metoda), odlišný způsob porovnávání z časového hlediska a zavedení měřitek kapitálu a produktivity. Součástí článku jsou dále tři konkrétní příklady, jak novou verzi PWT využít. - Pozn.

Účetnictví

Andreas Haaker

Anmerkungen zur Übernahme des IFRS 9 "Financial Instruments" in das EU-Recht

Poznámky k přejímání IFRS 9 o finančních nástrojích do práva EU

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 7, S. 366-370

Problematika mezinárodních účetních standardů (IFRS) a jejich přijetí do legislativy Evropské unie. Autor rozebírá standard IFRS 9, který má hodnotit jednotlivé finanční nástroje z hlediska jejich příspěvku ke stabilitě finančního systému. IFRS 9 má zároveň nahradit standard IAS 39. Podle autora nicméně nový standard neredukuje přílišnou složitost svého předchůdce a pracuje s pochybným konceptem reálné hodnoty (fair value), který pomýjí zásadu opatrnosti a předpokládá situaci stálého dostatku likvidity na trhu. Naprosté upuštění od transpozice IFRS 9 do unijního práva je však

vzhledem k délce prací na IFRS 9 také problematické. Jako východisko proto autor v první řadě navrhuje: 1) vyjmutí finančních nástrojů založených na vlastním kapitálu podniku z povinného hodnocení podle principu reálné hodnoty; 2) posuzování únosnosti dluhové služby podle zásady opatrnosti nezávisle na výchozí solventnosti a dopadu změn v solventnosti daného subjektu. Příspěvek byl přednesen na expertním slyšení před Hospodářským a měnovým výborem Evropského parlamentu dne 1.12.2015. - Pozn.

Ivo Žilka

Dokumentace k převodním cenám očima účetnictví

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2015, č. 3, s. 35-39

Po stručném shrnutí teoretického pohledu na převodní ceny (ceny mezi spojenými osobami) autor informuje o aktuální situaci problematiky převodních cen v ČR a zejména o její dokumentaci. Zaměřuje se na dokumenty, které v souvislosti s převodními cenami poplatník povinně vytváří či vyplňuje (dle zákona č. 90/2012 Sb.): zpráva o propojených osobách, samostatná příloha k daňovému přiznání a zejména dokumentace k převodním cenám. Autor rozebírá, jaké důkazní prostředky jsou potřebné pro zdůvodnění převodních cen a vytvoření dokumentace, kde tyto údaje získat a které je možno získat z účetnictví. Zdůrazňuje, že účetnictví poskytuje velice cenné informace ohledně srovnatelných transakcí, které mohou být klíčové k obhájení ceny, a to s vynaložením malého množství nákladů, případně alespoň údaje o závislých transakcích, které bude možné následně srovnat s externími informacemi.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 23, (2016) č. 1

Přehled a podstata hlavních změn v zákonu o účetnictví od 1. ledna 2016 (s. 13-20); Změny ve vyhlášce pro podnikatele účinné od 1. ledna 2016 - vyhláška č. 500/2002 Sb. (s. 20-24); Oceňování zásob vlastní činnosti ve světle nové účetní legislativy (s. 24-27); Přehled o změnách vlastního kapitálu (s. 28-29); Také přemýšlíte, jak sestavit první konsolidovanou účetní závěrku a koho se povinnost konsolidovat týká? (s. 29-32); Vyjádření auditora k výroční zprávě (s. 32-33); Nová právní úprava jednoduchého účetnictví (s. 34-36); Aktuální problémy daní a daňové profese: rozhovor s Petrou Pospíšilovou, prezidentkou Komory daňových poradců ČR (s. 38-42).

Účetnictví v praxi

Sv. 16, (2016) č. 2

Sestavujeme účetní závěrku za rok 2015 (s. 8-13); Splátkový a platební kalendář v kontrolním hlášení k DPH (s. 26-28); Daňová kontrola (dokončení) - práva a povinnosti kontrolovaného subjektu, ukončení kontroly, místní šetření (s. 29-32); Právní úprava DPH v roce 2016 (s. 35).

Veřejná správa

Lukáš Glaser, Miroslav Mocek

K systémové podjatosti ve veřejné správě

Správní právo, Sv. 48, (2015) č. 7-8, s. 420-436

Příspěvek se z pohledu praxe kriticky zabývá problematikou tzv. systémové podjatosti ve světle usnesení Nejvyššího správního soudu ČR (č.j. 1 AS 89/2010-119), které zaujalo nový postoj k otázce systémové podjatosti úředníků územních samosprávných celků. Autoři nejprve stručně komentují vývoj názorů soudů na systémovou podjatost a upozorňují na obecné důsledky přijatého řešení. Poté komentují tři reálné nejznámější případy rozhodované správními soudy ve sledované oblasti. Dále se zabývají pojmem zájem včetně jeho významu a uplatnění ve veřejné správě a upozorňují na některé negativní důsledky přijatého řešení pro praxi. Naznačují také možné legislativní řešení problému. - Pozn.

Radek Jurčík

Kvalifikace dodavatelů a další aspekty vztahující se k účasti podnikatelů ve veřejných zakázkách podle návrhu nového zákona o zadávání veřejných zakázek v roce 2016

Obchodní právo, Sv. 25, (2016) č. 1, s. 14-22

Důležitými zákazníky pro podnikatelský sektor jsou zadavatelé veřejných zakázek, kteří poptávají podstatnou část dodávek, služeb a stavebních prací realizovaných podnikateli. Ve stavebnictví je podíl veřejných investic klíčový. Aby se podnikatel mohl ucházet v postavení dodavatele o veřejnou zakázku, musí splnit podmínky, které u veřejných zakázek stanovuje zadavatel na základě pravidel obsažených v právní úpravě veřejných zakázek. Cílem článku je tato pravidla srovnat se stávajícími pravidly a zhodnotit, zda nová právní úprava veřejných zakázek, kterou vláda ČR předložila na konci října 2015 do Poslanecké sněmovny v podobě zcela nového návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek (sněm. tisk č. 637), vychází z nových směrnic EU. - Pozn.

Vojtěch Příkopa

Seriál o státní službě, díl osmý: rušení služebních předpisů

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 46-51

Prováděcím předpisem zákona o státní službě č. 250/2014 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o státní službě, byla mimo jiné do soudního řádu správního přidána nová úprava řízení o zrušení služebního předpisu. Autor přináší analýzu této změny. Po počáteční stručné charakteristice služebních předpisů zaměřuje pozornost na jejich novou právní úpravu v zákoně o státní službě a především na navazující a zcela nové řízení před správním soudem o jejich rušení. Charakterizuje úpravu a povahu řízení a jeho účastníky, věnuje se přezkumu zákonnosti služebního předpisu správním soudem a upozorňuje na některé problematické body nové úpravy v soudním řádu správním. - Pozn.

Ústavní soud: k protiústavnosti zákona o státní službě

Správní právo, Sv. 48, (2015) č. 7-8, Legislativní příl. č. 3-4/2015, s. 479-488

Příspěvek z rubriky "Ze soudních rozhodnutí" přináší základní informace a komentář k nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 30.6.2015, sp. zn. ÚS 21/14, k protiústavnosti zákona o státní službě. Tímto nálezem se ruší ustanovení § 17 odst. 3 věty čtvrté zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, a ve zbývajících částech se návrh zamítá, jelikož ÚS neshledal návrh na zrušení zákona č. 234/2014 Sb. důvodným.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 21, (2016) č. 1

Rozpočty krajů a obcí v roce 2016 - predikce vývoje daňových příjmů, aktuální změny v RUD a u transferů (s. 10-12); Zákon o zadávání veřejných zakázek: připravované legislativní změny (s. 14); Zprávy Ministerstva financí pro finanční orgány obcí a krajů (s. 16-17); Dodání pozemků v roce 2016 - změny u DPH při dodání nemovitých věcí, zdanitelný převod pozemku (s. 30-31); Finanční zdroje evropských fondů jako prostředek pro spolupráci obcí a firem - dotační období 2014-2020 (s. 40-41); Úvěry, zápůjčky a ostatní obdobná právní jednání obce (s. 72-73).

Veřejné finance. Rozpočet

Ruth Berschens, Jan Hildebrand

Angriff auf die Stabilität : angeführt von Frankreich und Italien versuchen viele EU-Staaten, die Defizitregeln weiter aufzuweichen

Útok na stabilitu : pod vedením Francie a Itálie se pokouší mnoho států EU o další změkčení rozpočtových pravidel

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 43 (2.3.2016), S. 6

Italská vláda premiéra Mattea Renziho prosazuje na unijní úrovni možnost odpočtu nákladů spojených s migrací od deficitu státního rozpočtu, čímž by došlo ke zmírnění fiskálních pravidel plynoucích

z Paktu stability a růstu. Expanzivnější rozpočtovou politiku v rámci EU požaduje také francouzský ministr hospodářství Emmanuel Macron. Německý spolkový ministr financí Wolfgang Schäuble tyto návrhy kritizuje. V případě pokračování sporu mezi státy EU o rozpočtová pravidla se naopak Schäuble hodlá zasazovat za vznik nové a na Evropské komisi nezávislé unijní instituce, která by dohlížela na dodržování Paktu stability a růstu v jednotlivých členských státech. -- K vývoji v přístupu německé vlády k rozpočtovým potížím Řecka viz článek na s. 7.

Jan Hildebrand

Die Milliarden-Last : die Kosten der Krise

Miliardová zátěž : náklady krize

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 35 (19.2.2016), S. 3, 6

Pro příští čtyři roky zatím německá spolková vláda počítá s dodatečnými výdaji ve výši 54,3 miliard eur. Drtivá většina těchto prostředků půjde na investice a sociální zabezpečení spojené se zvýšenou imigrací. Rozpočtový plán pro rok 2017 předpokládá náklady na zabezpečení a integraci imigrantů ve výši 10,7 miliard eur. Díky rezervám z roku 2015 ale bude nejspíše dodrženo plánované vyrovnané saldo státního rozpočtu. Podle prognózy ministerstva financí by však v roce 2018 měl již stát hospodařit opět s deficitem kolem 6,5 miliard eur. Ministerstvo financí rovněž oznámilo, že v příštích letech nebude ostatním resortům poskytovat mimořádné prostředky na zvýšení platů a nově utvořená místa. -- Zvýšeným výdajům německých obcí v souvislosti s uprchlickou krizí se věnuje rozhovor na s. 7.

Antoine Bozio ... [et al.]

European public finances and the Great Recession : France, Germany, Ireland, Italy, Spain and the United Kingdom compared

Evropské veřejné finance a Velká recese : porovnání situace Francie, Německa, Irska, Itálie, Španělska a Spojeného království

Fiscal studies, Vol. 36, (2015) No. 4, p. 405-430

Studie přináší porovnání hospodářských trendů v době poslední finanční krize a změn v oblasti zdanění a dávek, které byly zavedeny v reakci na krizi, v šesti státech EU (Francie, Německo, Irsko, Itálie, Španělsko, Velká Británie). Autoři nejprve shrnují dopady finanční krize na HDP na hlavu, zaměstnanost a míru nezaměstnanosti, vývoj veřejných financí a fiskální pozice. Dále srovnávají procesy fiskální konsolidace uskutečněné v jednotlivých zemích do konce r. 2014 a zaměřují se na jejich rozsah a skladbu. Hodnotí také reformy prováděné v pokrizovém období, zejména s ohledem na jejich schopnost zvýšit účinnost veřejných opatření (oblast tax design, veřejných výdajů a dalších strukturálních změn). Zdůrazňují, že jasným zlepšením ve zkoumaných zemích bylo zavedení nezávislejších a transparentnějších hospodářských a fiskálních předpovědí. Na druhé straně byla fiskální konsolidace také příležitostí k zlepšení efektivity daňového systému, čehož v mnoha zemích nebylo dosaženo. - Pozn. -- V dalších příspěvcích zvláštního čísla European public finances and Great Recession je jednotlivě zpracována problematika vývoje veřejných financí v porovnávaných zemích.

Francesco Figari and Carlo V. Fiorio

Fiscal consolidation policies in the context of Italy's two recessions

Opatření fiskální konsolidace v souvislosti se dvěma hospodářskými poklesy v Itálii

Fiscal studies, Vol. 36, (2015) No. 4, p. 499-526

Itálie prošla dvojitou Velkou recesí - po období počátku celosvětové finanční krize se v důsledku dluhové krize projevil další vážný hospodářský pokles v r. 2011. Odezva italské vlády byla zpočátku minimální, ale od počátku dluhové krize v r. 2011 byly uskutečněny výraznější kroky s cílem vypořádat se s rozpočtovými problémy. Autoři příspěvku nejdříve analyzují makroekonomický dopad finanční krize, zaměřují se na italský národní důchod a vývoj na trhu práce. Detailně rozebírají stav italských veřejných financí před krizí, hodnotí, jak je finanční krize postihla a jaká byla následná fiskální odezva. Dále shrnují opatření fiskální konsolidace, reformu v oblasti daní a dávek a hodnotí její distribuční dopad. Zaměřují se také na změny v oblasti výdajů na veřejné zboží a veřejné služby a další strukturální reformy prováděné v období 2011-2012. Autoři podtrhují, že střednědobý výhled je stále nejistý, přestože přijatá opatření pomohla k ozdravení veřejných financí a k jejich větší udržitelnosti. - Pozn. -- Viz také další příspěvky zvláštního čísla European public finances and Great Recession, které mapují situaci v některých dalších západoevropských zemích.

S. Bešenov, I. Rozmainskij

Gipoteza finansovoj nestabil'nosti Chajmana Minski i dolgovoj krizis v Grecii

Hypotéza finanční nestability od Hymana Minského a dluhová krize v Řecku

Voprosy ekonomiki, Sv. 2015, No. 11, s. 120-143

Příspěvek přináší analýzu dluhové krize v Řecku pomocí hypotézy finanční nestability, kterou zpracoval americký ekonom Hyman Minsky. Jeho hypotéza umožňuje pochopit, jak se ekonomika endogenně stává "finančně křehkou" a tedy náchylnou ke krizím. Autoři rozebírají, jak chování veřejného a soukromého sektoru řecké ekonomiky způsobilo její dluhovou krizi. Na příkladu 36 vybraných řeckých společností se ukazuje, že v letech 2001 až 2014 většina těchto firem přešla na křehké typy financování. Zvláštní pozornost je věnována negativním důsledkům úsporné politiky v Řecku. - Pozn.

Tereza Matušková

Proporcionalita odvodu za porušení rozpočtové kázně příjemcem dotace

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 86-95

Jedním z institutů, jenž v souvislosti s dotacemi činí velké aplikační obtíže, je odvod za porušení rozpočtové kázně. Jelikož si správní soudy uvědomují závažnost vyměření tohoto odvodu a jeho negativní důsledky pro příjemce dotace, začaly prosazovat ideu, že ne každé porušení povinností příjemce ospravedlňuje odvod ve výši celé poskytnuté dotace. Požadují, aby rozhodování finančních úřadů odpovídalo zásadě proporcionality. Autorka v článku upozorňuje na problematické aspekty v judikatuře Nejvyššího správního soudu ČR ohledně použití principu proporcionality (přiměřenosti) při rozhodování o odvodu za porušení rozpočtové kázně a jeho výši. Zdůrazňuje, že judikatura v této oblasti začíná působit dosti zmateně a nepřehledně, byť se vesměs vyvíjí ve prospěch příjemců dotací. - Pozn.

Francisco Martí and Javier J. Pérez

Spanish public finance through the financial crisis

Španělské veřejné finance po dobu finanční krize

Fiscal studies, Vol. 36, (2015) No. 4, p. 527-554

Španělské veřejné finance byly navzdory předkrizovým fiskálním přebytkům a nízké míře veřejného zadlužení pod značným tlakem v průběhu nedávné finanční krize. Autoři nejprve analyzují makroekonomický dopad finanční krize, zaměřují se na španělský národní důchod a trh práce. Detailně rozebírají, jak se proměňovala situace španělských veřejných financí od předkrizového období až po překonání krize, hledají důvody výrazného fiskálního zhoršení a analyzují, jaká byla fiskální odezva na krizi. Hodnotí také opatření zavedená v období 2010-2014 (daňová reforma, změny v oblasti sociálních dávek, snižování veřejných výdajů, strukturální fiskální reformy pro oblast fiskálních pravidel, veřejných výdajů a penzijního systému) se střednědobými i dlouhodobými následky pro španělskou fiskální udržitelnost. - Pozn. -- Viz také další příspěvky zvláštního čísla European public finances and Great Recession, které mapují situaci v některých dalších západoevropských zemích.

The budget that didn't bark : the Brexit debate

O rozpočet nejde : debata o brexitu

The Economist, Vol. 418, (2016) No. 8976, p. 26

V souvislosti s debatou o případném odchodu Británie z Evropské unie se zdůrazňuje skutečnost, že tentokrát se překvapivě nevyjednává o penězích. Euroskeptici mají sice za to, že Británie platí za své členství příliš mnoho, ale je to jen mýtus. Příspěvek Británie do rozpočtu EU je oproti jiným zemím skromný. I po odchodu z unie by Británie musela do rozpočtu přispívat, protože EU vymáhá peníze za přístup k jednotnému trhu (nyní se to týká Norska a Švýcarska).

Tobias Buck, Jim Brunsten

Yawning budget hole awaits Spain's new PM

Nového španělského premiéra čeká zející rozpočtová díra

Financial Times, Vol. 2016, No. 39087 (15.2.2016), p. 3

Podle poslední prognózy Evropské komise vykáže Španělsko za loňský rok rozpočtový deficit ve výši 4,8 % a v letošním roce ve výši 3,6 %. Žádná jiná země eurozóny na tom není z tohoto hlediska hůř,

čímž se obraz Španělska opět pokazil. Země však měla jen malou šanci, že splní cíl stanovený Bruselem, protože je od prosince bez řádné vlády a roztržštěný parlament je daleko více levicový než ten předchozí. Ať ze současných koaličních jednání vzejde jakákoliv vláda, bude pro ni obtížné uskutečnit další úsporná opatření.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 3

Starosta Krakova: Obávám se snížení rozpočtu. Již nyní doplácíme na platy i vzdělávání úředníků - pohled na problematiku financování měst a obcí očima polského starosty (s. 24-26); Země tulipánů řídí Unii - Nizozemsko převzalo předsednictví v Radě EU (s. 27-28).

Zdravotnictví

OCDE

Quel avenir pour les dépenses de santé?

Jak budou v budoucnu vypadat výdaje na zdravotnictví?

Problemes économiques, No. 3127 (2016), p. 5-14

Predikce vývoje výdajů na zdravotnictví a dlouhodobou péči v zemích OECD a BRIICS (Brazílie, Rusko, Indie, Indonésie, Čína, Jihoafrická republika) včetně faktorů ovlivňujících tyto výdaje. V zemích OECD by mohly do roku 2060 veřejné výdaje na zdravotní péči dosáhnout až 14 % HDP (oproti současným 6 %), v zemích BRIICS je predikován nárůst na úroveň 10 % HDP. Příčinou tohoto vývoje je stárnutí populace, očekávaný nárůst chronicky nemocných osob i vývoj cen dlouhodobé péče. - Pozn. -- Situací a trendy ve zdravotnictví (např. elektronizace a zavádění nových technologií) se zabývají i další články v časopise (str. 15, 25, 33 a 38).

By Silvia Helena Barcellos and Mireille Jacobson

The effects of Medicare on medical expenditure risk and financial strain

Účinky programu Medicare na riziko výdajů na léčbu a finanční zátěž

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 7 (2015), No. 4, p. 41-70

Autorky zkoumají, jak americký program Medicare chrání proti riziku výdajů spojených s léčbou u osob ve věkových kategoriích 50-64 let a 65-80 let a jaké jsou společenské náklady tohoto programu. Výše výdajů, které pacienti musí hradit z vlastní kapsy (out-of-pocket expenditures), významně klesá u osob ve věku 65 let. Riziko finančních problémů spojených s nutností hradit léčbu se také snižuje. Dále autorky určují společenské náklady a porovnávají je s přínosy, které vyplývají ze snížení rizika výdajů na zdravotní péči ve věku 65 let. Zjišťují, že přínosy plynoucí ze snížení rizika dosahují do výše pouhých 18 % ročních společenských nákladů tohoto programu. - Pozn.

Životní prostředí

Cesare Costantino, Emanuela Recchini

Environmental-economic accounts and financial resource mobilization for implementation of the Convention on Biological Diversity

Environmentálně-hospodářské účetnictví a uvolňování finančních zdrojů pro realizaci Úmluvy o biologické rozmanitosti

Statistika, Vol. 52, (2015) No. 4, p. 17-28

Úmluva o biologické rozmanitosti (Convention on Biological Diversity, CBD) se řadí k nejvýznamnějším mezinárodním úmluvám v oblasti ochrany životního prostředí. Statistické informace vhodné pro rozhodování a monitorování míry dosažení stanovených cílů jsou významným bodem procesu realizace CBD. Finanční stránka biodiverzity je z pohledu úmluvy důležitá a zahrnuje finanční zdroje uvolněné celosvětově a výdaje vynaložené ve všech zemích, které se k CBD zavázaly. Na základě Strategického plánu pro biodiverzitu do r. 2020 by národní účetnictví mělo zahrnovat také měnové

agregáty týkající se biodiverzity. Příspěvek popisuje aktuální implementační proces a uvolňování finančních zdrojů pro realizaci úmluvy a následně se zaměřuje na používaná statistická data o finančních zdrojích. Je zdůrazněn potenciál integrovaných environmentálně-hospodářských účtů (SEEA) a účtů úhrnných výdajů na ochranu životního prostředí (EPEA, ReMEA) jako statistických nástrojů vhodných pro uvedené zjišťování. - Pozn.

By Christoph Böhringer, Jared C. Carbone, and Thomas F. Rutherford

The strategic value of carbon tariffs

Strategický význam uhlíkových daní

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 8 (2016), No. 1, p. 28-51

Jedním z hlavních problémů mezinárodních debat týkajících se ochrany životního prostředí je otázka, jak přimět ke snížení emisí rozvojové země. Autoři se v této souvislosti zabývají uhlíkovou daní uvalenou na dovoz zboží, jehož výroba je spojena s vysokými emisemi uhlíku. K přijetí opatření na regulaci emisí může vést i pouhá hrozba touto daní. Státy, na jejichž zboží byla daň uvalena, se však mohou uchýlit k zavedení protiopatření. Autoři tuto situaci zkoumají pomocí numerického modelu, který předpokládá existenci skupiny (koalice) zemí, jež se zavázala snížit emise, a ukazují, jak ke spolupráci přimět i země, které členy koalice nejsou (konkrétně Čínu a Rusko). - Pozn.

Životní úroveň

Michaela Brázdilová, Petra Švarcová

Income inequality by highest attained education in the Czech Republic

Příjmová nerovnost v ČR dle nejvyššího stupně dosaženého vzdělání

Statistika, Vol. 52, (2015) No. 4, p. 5-16

Významným ukazatelem pro stanovení životní úrovně je úroveň příjmů a jejich nerovnost ve společnosti. Rozložení příjmů výrazně ovlivňuje míru ohrožení chudobou. Autoři provádějí detailní analýzu příjmové nerovnosti v České republice na základě dat za r. 2012 (EU-SILC 2013). Vzhledem k tomu, že vzdělání je faktorem, který nejvíce ovlivňuje úroveň příjmů, je hlavním předmětem jejich zájmu spojitost mezi příjmovou nerovností a mírou chudoby u skupin lidí rozčleněných dle nejvyššího stupně jejich dosaženého vzdělání. Nejdříve zjišťují míru chudoby a hodnotu příjmové nerovnosti v rámci každé skupiny a dále analyzují hodnotu příjmové nerovnosti úhrnně pro všechny skupiny. Identifikují, které skupiny lidí přispívají k nerovnosti příjmů nejvýrazněji a které zase nejméně ze všech. Zároveň také porovnávají jednotlivé vzdělanostní skupiny mezi sebou (Theilův index) a sledují vývoj situace v rámci jednotlivých skupin v čase (2005-2013).

Ostatní

Michaela Kleňhová

České školství očima OECD

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 1, s. 32-33

Statistický pohled na úroveň vzdělanosti obyvatel ČR a její porovnání s dalšími vyspělými zeměmi dle stavu v letech 2014-2015. Autorka vychází z výsledků publikovaných v ročence OECD "Education at a glance 2015". Upozorňuje na skutečnost, že v zemích OECD došlo ke značnému mezigeneračnímu posunu v úrovni vzdělanosti a že ČR zatím nedosáhla v podílu obyvatel s terciárním vzděláním průměru zemí OECD. Dále autorka charakterizuje obecné trendy ve vývoji míry nezaměstnanosti a výši příjmů u jednotlivých skupin obyvatelstva dle vzdělanostní úrovně.

By Barney Jopson and Sam Fleming

Lessons to last a lifetime

Poučení na celý život

Financial Times, Vol. 2016, No. 39099 (29.2.2016), p. 7

Ke konci roku 2015 dosáhl dluh na studentských půjčkách v USA 1,2 bil. USD, což je více než trojnásobek částky dosažené před deseti lety. Největší břemeno nesou ti absolventi, kteří si to mohou dovolit nejméně: chudší Američané, kteří si vzali menší půjčky na zaplacení výuky na méně

prestižních institucích. Federální zákony zakazují, aby studentské dluhy byly vypořádány prostřednictvím bankrotu, takže dluhy mohou zatěžovat osobní finance řadu let. Ve voličské skupině do 35 let je otázka studentských dluhů druhou nejvýznamnější v letošních prezidentských volbách.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 6

Vládcí obchodu s nemovitostmi: realitní byznys v ČR - pohled na vlivné realitní kanceláře (s. 8-13); Evidence tržeb od A do Z: spuštění EET (s. 22-25) a Elektronická evidence skončí u Ústavního soudu: pravicová opozice zvažuje stížnost, koalice je přesvědčena, že má právo plnit svůj program (s. 26-27); Jak padá tygr - komentář J. Hrstkové k poklesu brazilské ekonomiky (s. 36); Kodrcavý čínský nový normál: čínský přechod od růstu taženého exportem na model založený na službách a spotřebě domácností je mnohem kodrcavější, než někteří lidé očekávali - komentář prof. Stiglitze ke stavu čínské ekonomiky (s. 38-39).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 7

Daňové příznání: jak na daně za rok 2015 - podrobný návod, jak postupovat při vyplňování příznání k dani z příjmů fyzických osob za r. 2015 (mimořádná příl. s. 27-67) a komentář Přiznejte se, že nerozumíte příznání (s. 68); Jaký dluh už je příliš velký: existuje pro domácnosti určitý "bezpečný" poměr dluhu k příjmu nebo pro vlády k DPH? Ano, nelze ale přesně říct, o jaký poměr se jedná - pohled R. Skidelskyho (s. 70-71); Jeden správce budov ušetří státu miliony: nakupování nemovitostí od státu se zjednoduší. Prodeje nepotřebných státních budov a pozemků bude hromadně zajišťovat jen jeden úřad - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (s. 72-73); Revoluce ve financování politických stran se nekoná: dceřiné firmy politických stran se pod kontrolu státu nedostanou (s. 74-75).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 8

Mí lidé mají méně peněz než pražský strážník, říká o platech ve státní sféře šéf CzechInvestu Karel Kučera - rozhovor o činnosti CzechInvestu (s. 12-15); Ministerstvo chce zdvojnásobit počet daňových kontrolorů - samovyměření daní a očekávané změny v činnosti finanční správy (s. 16-17); Raketa sestřelila naděje na byznys: české firmy uvažovaly o misi do KLDR. Kvůli sankcím však obchod zamrzne - pohled na zahraniční obchod ČR s KLDR (22-23); Speciál Investice 2016 - rok plný rizik, zpomalení akciových trhů, FANG a BARF, ropné bankroty, čekání na silnou korunu, investování prostřednictvím private equity fondů (s. 28-35); Místo neschopenky zdravotní volno: ČSSD navrhuje pět placených dní na zotavenou všem zaměstnancům. Podnikatelé chtějí jasná pravidla, aby se volno nezneužívalo (s. 40-42).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 9

Kam pojedou letos Češi na dovolenou - kolaps dovolených v některých destinacích kvůli strachu z terorismu a pohybu imigrantů, pohled na vybrané země (s. 6-9) a Nemůžeme jen sedět doma a neriskovat - rozhovor k tématu s ředitelem CK zejména o Tunisku (s. 10-12); Snížení dluhu není jen Babišova zásluha: státní dluh za poslední dva roky klesl. Jak je to při deficitním rozpočtu možné? - pohled na správu dluhu ČR (s. 14-15); Vládní priority export nezměnily: vývoz do vzdálených zemí je však vyšší, než statistiky uvádějí, protože Německo slouží českým firmám jako "pézetka" (s. 30-33); Jedna velká firma, nebo tisíc trafikantů? - komentář L. Niedermayera k problémům s výběrem daní ze zisku (s. 38); Půjčte, komu chcete, pak za něj i plaťte - k plánům na částečné přenesení odpovědnosti za nesplácené úvěry na věřitele (s. 42-43); Logika minusových sazeb - pohled MICHLiQ (A. Michla) (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 6**

Nemocný naftalínový muž: ruská ekonomika upadá a rychle se blíží tristnímu stavu, v jakém byla za Jelcina (s. 10-13); Adieu, Schengen, adieu, EU: vystoupení Británie z Unie by nebylo přijato jen tak se smutným pokývnutím hlavy, ale jako nepřátelský akt - jak se Zámečnick dívá na hrozbu brexitu (s. 18-19); Banka k nezaplacení: ČSOB chce po státu dalších dvacet miliard kvůli sporům o dědictví IPB (s. 28-32); 13 klíčů k Bílému domu - model A. Lichtmana, na jehož základě se úspěšně předpovídají výsledky voleb (s. 47); Daňová rozbuška: slovenská vládnoucí strana Smer údajně inkasovala peníze z podvodů s DPH. Namočení jsou i ministři (s. 48-49); Velké perské oči: iránská vláda i západní firmy jsou natěšeny na obnovení vzájemného obchodu. Jisté však nemá nikdo nic (s. 52-53); Strašák v centru Evropy: všichni, kdo zavedli speciální bankovní daň, oslabili výkon celé ekonomiky - komentář T. Hollmanna k sektorovému zdanění v Polsku, Maďarsku, Rakousku a v ČR (s. 60-61).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 7**

Londýnský realitní rekord - mediánová cena bytu či rodinného domu v jednotlivých londýnských čtvrtích k lednu 2016 (s. 9); Velký bratr A. B. šikanuje - finanční úřady lustrují soukromí podnikatelů, kauza registrace k DPH (s. 10-14); Kudy dál, když cesta je zarůbaná? - makroekonomický komentář M. Zámečnicka k budoucímu hospodářskému růstu hlavních ekonomik (s. 18-19 a názor na s. 17); Mexická reconquista: po pěti letech se role otáčejí: mexičtí podnikatelé investují miliardy do iberské ekonomiky (s. 41); Tak jsme dorostli, vážení: ekonomický historik Robert J. Gordon přišel s provokativním tvrzením, že už se budeme mít jenom hůř. A nikdo mu to nedokáže vyvrátit - kniha Vzestup a pád amerického růstu a "vyčerpání" digitální revoluce (s. 52-53).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 9**

Mlčení pandy: neprůhledná vlastnická struktura CEFC komplikuje čínské investice v Česku (s. 10-13); Demokracie neboli krach Evropy: skutečným nebezpečím je, že Evropané se řítí do propasti a skončí tam - komentář bývalého řeckého ministra financí J. Varufakise (s. 15) a reakce M. Zámečnicka Varufakis vrací Evropě étos: nové panevropské hnutí bude hrát zcela marginální politickou roli (s. 16-17); Nejsem žádný král: odborářský boss Středula není troškař a příští rok chce minimálně desetiprocentní zvýšení platů (s. 30-31); Ministerstvo partajních známostí: služební zákon po roce selhává (s. 32-33); Žalář nejtemnější - pohled na situaci českého vězeňství a přeplněnost věznic (s. 37 a 38-39); Junckerův plán nás nespasí: ztráty určitě mít budeme. Nikdo neví, kolik to bude, říká ředitel Evropského fondu pro strategické investice Wilhelm Molterer (s. 46-47); Nekomplikujeme podnikání: snažíme se eliminovat prostor pro podvody, hájí se Generální finanční ředitelství proti nařčení, že ztěžuje život podnikatelům - reakce na výtky ohledně registrace k DPH (s. 54-55); Nová pravidla pro poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů: Poslanecká sněmovna má na své 42. schůzi projednávat návrh nového zákona o spotřebitelském úvěru (s. 63).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 28 (10.2.2016)**

Hypotéky se nečekaně zlevňují: konkurenční boj bank pokračuje, úroky jdou pod dvě procenta (s. 1); Zaměstnávat cizince bude snadnější, slibuje koalice - aktivita státu v otázce zaměstnávání zahraničních dělníků (s. 4); Daňová politika v zemi půllitrů - komentář D. Klimeše k plánům na snížení DPH z točeného piva (s. 8); Řetězce a potravináři se znovu utkají o ceny a kvůli novele přeplší tisíce smluv - dopady schválené novely zákona o významné tržní síle (s. 13); Burzy pod tlakem: akcie jsou nejnižší od r. 2013 - k dalšímu poklesu světových burz (s. 14); Ropné zisky padají, ale akcionáři zkrátka nepřijdou - k dividendové politice některých významných ropných koncernů (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 31 (15.2.2016)**

Levné peníze zahřívají trh realit - rekordní poptávka po komerčních nemovitostech v ČR a jejich zdražování (s. 1) a ČNB varuje před vznikem bubliny na realitním trhu (s. 14); Británie na odchodu?: David Cameron dokončuje vyjednávání lepších podmínek pro Británii v EU. Pokud Britům nebudou stačit, hrozí, že země z Unie odejde - riziko brexitu (s. 2); Roste pravděpodobnost, že USA letos

sklouznou do recese, varují burzovní analytici (s. 13); Rusnok připouští záporné sazby - budoucí guvernér centrální banky k možnému zavedení negativních úrokových sazeb v ČR (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 32 (16.2.2016)

Berní úřady mohou ještě přitvrdit: šéf finančních úřadů hájí důsledné kontroly při registraci k DPH (s. 1) a Na firmy musíme být přísní - rozhovor s generálním ředitelem GFŘ M. Janečkem o problematice dobrovolné registrace k DPH a boji proti fiktivním firmám (s. 6); Visegrád položil na stůl plán B pro uprchlickou krizi - politický pohled zemí V4 na ochranu evropských hranic (s. 3 a následný komentář na s. 8); Schäuble chce mýtné pro malé nákladáky i autobusy - plánované změny v německém mýtném systému (s. 15); Popularita fondů obchodovaných na burze dál stoupá, spravují již přes tři biliony dolarů - ETF fondy (s. 21).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 37 (23.2.2016)

Daňové triky velkých korporací mají v Česku odhalit speciální týmy - vznik zvláštních týmů právníků a kontrolorů, kteří se zaměřují na problematiku převodních cen mezi tuzemskými dceřinými firmami a jejich zahraničními matkami, na finančních úřadech (s. 4); Placení účtů přes mobil raketově roste - rozvoj mobilních aplikací bank, smartbanking v ČR (s. 13); Zájem o zlato roste, zlákal i George Sorose: cena zlatého kovu může podle expertů růst hlavně kvůli výkyvům na akciových i dalších trzích (s. 18).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 38 (24.2.2016)

Češi se topí ve velkých dlužích: nový zákon: firmy přestanou půjčovat velmi zadluženým lidem - k plánu na převzetí odpovědnosti za hromadění dluhů věřiteli (s. 1) a Cesta z dluhové pasti - pohled také na možné změny v oddlužení (s. 10-11); Školy čeká změna: peníze dostanou za odučené hodiny, ne za počet žáků - k připravované novele zákona o financování škol od r. 2018 (s. 3); Stát chce mladým opět půjčovat na bydlení - speciální půjčky ze Státního fondu rozvoje bydlení (s. 6 a komentář na s. 8).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 42 (1.3.2016)

Šéfové si určí docházku sami: nejdůležitější chystané změny v zákoníku práce (s. 1); Berní úředníci řeší, kde se vzalo 45 tisíc opozdílů, kteří nepodali hlášení k DPH - pohled M. Janečka na premiéru kontrolního hlášení (s. 3); Skotsko chce zůstat v EU, i kdyby Británie odešla (s. 5); Banky hlásí rekordní vklady: podle statistik mají české banky spolu s belgickými nejvyšší přebytek vkladů v Evropě. Růst navíc zrychluje dobrý stav české ekonomiky (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 48 (9.3.2016)

Příprava úniku daní bude zločin: Sobotkova vláda přitvrzuje v boji proti daňovým únikům - potrestání přípravy krácení daně (s. 1 a komentář na s. 9); Spoření na důchod má přilákat víc lidí. Stát zajistí, že neprodělají - k úvahám o zavedení zákonné garance před znehodnocením úspor (s. 5); Vyslání pracovníka do ciziny má být pro firmy dražší. Unii čeká další konflikt (s. 7); Čínu tíží obrovská hora dluhů. A dále poroste - pohled na situaci čínských státních podniků a rozpočtovou politiku vlády (s. 14).

Poradce veřejné správy [PVS]

Sv. 9, (2016) č. 2

Dodatečné přiznání k DPH a následné kontrolní hlášení (s. 14-17); Dodání nemovitě věci - volitelný způsob zdanění od 1.1.2016 (s. 24-26); Zdanění důchodů v roce 2016 (s. 27-29); Veřejné zakázky zadávané obcí (1.) (s. 60-63).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 14 (2016), č. 2

Změny daňových a souvisejících předpisů od roku 2016 - dokončení (s. 3-7); Jednoduché účetnictví - rekapitulace (s. 14-18).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....	62
Daně	62
Ekonomické vědy. Ekonomie.....	63
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	63
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	64
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	65
Podnik a podnikání	65
Pojišťovnictví. Sociální péče	65
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé.....	66
Právo	66
Statistika. Demografie. Sociologie	69
Účetnictví.....	69
Veřejná správa	70
Veřejné finance. Rozpočet.....	70
Ostatní	70

Daně

28378

Miloslav Hnátek, David Zámek

Daňové a nedaňové náklady 2016

Praha : ESAP : Grada, 2016, 230 s.

Správné uplatňování nákladů v základu daně z příjmů. Základní předpisy a příklady. Publikace je koncipována přehlednou heslovitou formou podle jednotlivých dílčích okruhů zpracovávané problematiky (od hesla automobil, přes daňové odpisy, náhradu škody, paušální výdaje až po poslední heslo zmařená investice). - 1. vyd. - ISBN: 978-80-905899-2-6 (brož.)

28356

Hana Marková

Daňové zákony : úplná znění platná k 1.1.2016

Praha : Grada, 2016, 288 s.

Úplná znění všech daňových zákonů ve znění k 1.1.2016. Přehled novelizací, které byly přijaty během roku 2015, je společně se stručným komentářem uveřejněn v úvodu publikace. Novelizovaný text je zobrazen odlišným typem písma. Významné novely uvozují navíc odborné komentáře u jednotlivých zákonů. - 24. vyd. - ISBN: 978-80-271-0022-4 (brož.)

E-9571

Elektronická evidence tržeb : fámy a fakta o chystané legislativě

[Praha] [S.l.] [2015], 27 s. : il.

Informační brožura určená veřejnosti obsahuje podstatné informace o prosazovaném zákonu o elektronické evidenci tržeb. Přehledně vysvětluje, koho se evidence týká, které tržby se budou evidovat, průběh online hlášení, jak se připravit na registraci a kde hledat další informace a podporu.

28363

Milan Lošťák, Petr Pelech

Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2015

Olomouc : ANAG, 2015, 335 s.

Hlavní změny a základní principy ročního zúčtování za rok 2015. Příklady zdaňování v průběhu roku 2015 a po jeho skončení. Příklady provedení závěrečného ročního zúčtování záloh na daň. Přehled slev na dani a nezdanitelných částí základu daně za rok 2015. Postupy při vyplnění tiskopisů včetně řešení nestandardních (přeplatky a nedoplatky) postupů při jejich vzniku. Přehled legislativy. Odpovědi na nejčastější dotazy z praxe. - 20. aktualiz. vyd. - Tabulka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro roční období 2015. - ISBN: 978-80-7263-985-4 (brož.)

E-9570

Ministerstvo financí ČR

Rozšířením systému reverse charge proti daňovým únikům : sborník daňové konference Ministerstva financí za podpory International Fiscal Association, ČR

Praha : Ministerstvo financí ČR 2015, 59 s.

Sborník příspěvků z daňové konference, která se uskutečnila na Ministerstvu financí v prosinci 2015. Tématem bylo efektivní řešení v boji proti daňovým únikům v oblasti DPH a především uplatnění metody přenesení daňové povinnosti (reverse charge). Názvy příspěvků: Přenos daňové povinnosti - hodně pro a málo proti (J. Čapek); Vývoj právní úpravy mechanismu reverse charge (H. Štulajterová, R. Prachařová); Vývoj použití mechanismu reverse charge v EU (H. Zídková); VAT gap a jeho struktura (Z. Hrdlička); Metoda přenesení daňové povinnosti v prostředí harmonizované DPH (M. Hrdinková); Implementace režimu přenesení daňové povinnosti (B. Mattauschová); Reverse charge v DPH - možnosti a omezení (P. Toman); Může být přenesení daňové povinnosti u DPH cestou k zavedení rovné daně? (L. Minčič). - (brož.)

28324

OECD

Taxation of SMEs in OECD and G20 countries**Zdanění malých a středních podniků v zemích OECD a G20**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, c2015, 149 s. : tab., grafy, rámečky
Zpráva zkoumá zdaňování malých a středních podniků, daňovou politiku, správu daní a zjednodušující opatření pro malé a střední podniky v 39 zemích OECD a G20. Jednotlivé kapitoly se týkají role malých a středních podniků v domácích ekonomikách, zdanění příjmu, daňových preferencí a daňové povinnosti malých a středních podniků. - Příl. - ISBN: 978-92-64-24346-0 (brož.)

28380

Miloslav Hnátek

Zcela legální daňové triky : pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory

Praha : ESAP 2016, 213 s.

Optimální a zákonné cesty k minimalizaci daňového zatížení pro plátce daně z příjmů fyzických osob. Výpočet daňové povinnosti fyzické osoby. Zdanitelné příjmy fyzické osoby a příjmy osvobozené od daně. Pojistné na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a podnikatelů. Zdaňování příjmů seniorů a studentů. Uplatňování nákladů v rámci podnikání. Přehledný výklad problematiky doplňují tipy na postupy a příklady optimálního zdanění. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-905899-3-3 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28323

César Hidalgo

Why information grows : the evolution of order, from atoms to economies**Proč informace rostou : evoluce řádu, od atomů k ekonomikám**

[S. l.] : Allen Lane the Penguin Press, 2015, xxi, 232 s. : Obr., grafy, rámečky

Co je hospodářský růst? A proč se historicky vyskytoval jen na pár místech? Přešlé snahy odpovědět na tyto otázky se soustředily na instituce, geografii, finance a psychologii. Profesor Massachusettského technologického institutu (MIT) César Hidalgo tvrdí, že k úplnému pochopení povahy hospodářského růstu potřebujeme přesáhnout sociální vědy a obrátit se k vědě o informacích, sítích a komplexnosti. Vysvětluje, že růst ekonomik je hluboce propojen s růstem řádu či informací. Ekonomiky jsou tvořeny sítěmi lidí a společnost je kolektivním počítačem. Problém hospodářského rozvoje je ve skutečnosti problémem učinění těchto sítí silnějšími. - Pozn. - ISBN: 978-0-241-00355-8 (váz.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

28379

Michael Lewis ; [přeložil Aleš Drobek]

Jako blesk : vzpoura na Wall Street

Praha : Dokořán 2015, 248 s.

Americký žurnalista M. Lewis se v této knize zaměřuje na tzv. vysokofrekvenční obchodování, tedy obchodování prostřednictvím strojů a algoritmů na burzách. Ve své knize popisuje praktiky tzv. vysokofrekvenčních obchodníků. Ti si přes počítače dovedou v elektronických obchodních systémech zajistit náskok v řádu miliontin sekund, neustále příkazy mění a snaží se předběhnout ostatní obchodníky. Jsou ochotni investovat do co nejrychlejšího spojení s burzami, protože rychlost rozhoduje o zisku a ztrátě. Tento způsob obchodování však dokáže způsobit na trhu propad jako za hospodářské krize. Lewis předkládá příběh skupinky obchodníků z Wall Street, kteří založili vlastní burzu deklarující pravidla obchodování tak, aby reagovala na nové techniky vysokofrekvenčního obchodování. - 1. vyd. - Flash boys (orig.). - ISBN: 978-80-7363-683-8 (váz.)

28366

Tomáš Cipra

Riziko ve financích a pojišťovnictví : Basel III a Solvency II

Praha : Ekopress 2015, viii, 515 s. : il.

Práce si klade za cíl představit nejdůležitější teoretické přístupy k měření a analýze rizika, které jsou důležité v kontextu regulatorních systémů ve financích a pojišťovnictví, a dále popsat konkrétní metodiky, které se pro regulaci ve financích a pojišťovnictví v praxi aplikují, tj. především pro oblast financí Basel III (s novými pravidly postupně fázovanými do období let 2013-2018 a s úplnou implementací od 1. ledna 2019) a pro oblast pojišťovnictví Solvency II (s účinností od 1. ledna 2016). Více z obsahu jednotlivých kapitol: Riziko, jeho regulace a systematické řízení včetně historického přehledu; Pravděpodobnostní rozdělení; Kopuly a další míry závislosti v kontextu analýzy rizika; Statistiky a modelové techniky využívané při analýze rizika; Finanční časové řady používané k modelování volatility; Extremální hodnoty; Deterministické a stochastické metody měření rizika; Rizika se specifickým přístupem; Obecné principy regulace finančních rizik a Basel I, II; Regulatorní metodika Basel III pro banky v EU; Regulace pojišťoven a předchozí metodika Solvency I; Regulatorní metodika Solvency II pro pojišťovny v EU. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-87865-24-8 (váz.)

28367

Jitka Veselá, Martin Oliva

Technická analýza na akciových, měnových a komoditních trzích

Praha : Ekopress 2015, 246 s. : il.

Technická analýza je jedním z nejstarších analytických postupů pro studium vývoje kurzů investičních instrumentů. Jedná se o již několika stoletími prověřený způsob pro analýzu vývoje kurzů instrumentů, který je postaven na praktických zkušenostech obchodníků na finančních trzích. Publikace podává podrobný a komplexní pohled na problematiku podstaty a využití technické analýzy na akciových, měnových a komoditních trzích. Obsahuje kapitoly: Principy a východiska technické analýzy; Charting (grafy, standardizované formace a vzory, trendová analýza, pokročilé grafické metody); Indikátory technické analýzy (trendové, cenové, objemové, sentiment indikátory a indikátory širě a výkonnosti trhu); Backtesting a optimalizace automatických obchodních systémů. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-87865-22-4 (brož.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28328

International Monetary Fund

World economic outlook. October 2015., Adjusting to lower commodity prices**Světový hospodářský výhled. Říjen 2015., Adaptační na nižší ceny komodit**

Washington : International Monetary Fund, 2015, xvii, 208 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce

Hospodářské předpovědi a analýzy problémů hospodářské politiky členských zemí MMF, globální ekonomiky a rozvoje mezinárodních finančních trhů v letech 2015-2016 (z října 2015). K posilování globálního růstu a k odhadu vývoje cen komodit. Detailnější analýzy hospodářských vyhlídek a růstu jednotlivých světových regionů. Dále pohled na vývoj reálných úrokových sazeb ve světě a faktorů, které ho ovlivňují, a na vývoj v oblasti úspor. Následuje analýza vnějších faktorů ovlivňujících růst rozvíjejících se trhů po globální finanční krizi a jejich porovnání s vnitřními faktory přispívajícími k dynamice růstu. Pokles cen komodit. Měnové kurzy a obchod. Statistická příloha shrnuje historická data a odhady pro roky 2015-2016 i střednědobé scénáře na období 2017-2020. - Pozn., příl. - ISBN: 978-1-51352-073-5 (brož.)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

28326

International Monetary Fund

Balance of payments statistics yearbook : 2015**Statistická ročenka platební bilance : 2015**

Washington : International Monetary Fund, c2015, xxxvi, F-xxviii, S-xxviii, 1127 s. : tab.

Podrobné, tabulkově uspořádané údaje o platební bilanci a mezinárodní investiční pozici (IIP) jednotlivých zemí z celého světa v letech 2007-2014. Nově jsou ve statistice zahrnuty údaje za Bermudy, Marshallovy ostrovy, Nepál, Palau, Svatého Tomáše a Princův ostrov, Seychely a Tádžikistán. První část (World and regional tables) obsahuje tabulky shrnující mezinárodní transakce a údaje o komponentech platební bilance podle geografických i hospodářských regionů ve zmiňovaných letech. Součástí druhé části (Country tables) jsou statistická data jednotlivých zemí a jurisdikcí o roční platební bilanci a IIP. - Příl. -- Tříjazyčný úvod. - ISBN: 978-1-51353-527-2 (brož.)

28327

International Monetary Fund

Global financial stability report : navigating monetary policy challenges and managing risks. April 2015**Zpráva o globální finanční stabilitě : vypořádání se s výzvami měnové politiky a řízení rizik. Duben 2015**

Washington : International Monetary Fund, 2015, xiii, 146 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Hodnotí hlavní rizika, kterým čelí globální finanční trhy, za účelem rozpoznání systémové zranitelnosti. Tato zpráva se zabývá zvyšováním politické síly a snižováním rizik, mezinárodním bankovníctvím po krizi, řízením aktiv a finanční stabilitou. - Pozn. -- Příl. -- Slovníček pojmů. - ISBN: 978-1-49837-293-0 (brož.)

Podnik a podnikání

28354

Ervín Perthen

Správa a vymáhání pohledávek v praxi

Praha : Wolters Kluwer 2015, xi, 79 s. : formuláře

Cílem publikace je nastínit obecně platný postup, jak by měl běžný podnikatel postupovat při správě pohledávek od jejich vzniku až po případné vymáhání, aby byl postup co nejefektivnější. Práce analyzuje možné postupy správy a vymáhání pohledávek, srovnává úspěšnost těchto postupů a doporučuje pro praxi vhodná řešení. Úvod přináší klasifikaci pohledávek a vymezení pojmů. Následují informace o prevenci, tedy předcházení vzniku problémových pohledávek. Navazující kapitoly uvádějí možnosti postupu vůči dlužníkům v prodlení, jak v předsoudní, tak i v procesní fázi vymáhání pohledávek. V závěru práce jsou vyvozena obecně platná doporučení. - Vyd. 1. - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7478-952-6 (brož.)

Pojišťovnictví. Sociální péče

28365

Eva Ducháčková

Pojištění a pojišťovnictví

Praha : Ekopress, 2015, 305 s. : il.

Knihla seznamuje se základními principy fungování komerčního pojištění. Objasňuje jednotlivé pojmy užívané v komerčním pojištění a vysvětluje vztahy v rámci komerčního pojištění a pojišťovnictví jako specifické finanční odvětví ekonomie. Více z obsahu: pojem riziko v rámci pojistné teorie, základní členění komerčního pojištění, obecné přístupy ke stanovení pojistného a pojistných plnění, význam technických rezerv, zajištění a pojem solventnost pojišťoven, pojistný trh, vývojové trendy na

pojistných trzích a základní pojistné produkty. - 1. vyd. - Základní pojmy. - ISBN: 978-80-87865-25-5 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28360

Eva Hofmannová

Cestovní náhrady podle zákoníku práce s komentářem a příklady : od 1.1.2016

Olomouc : ANAG, 2016, 247 s.

Základní principy cestovních náhrad jsou popsány v úvodu publikace. Následuje znění sedmé části zákoníku práce č. 262/2006 Sb., doplněné komentářem a příklady z praxe. Obsahem komentáře jsou druhy cestovních náhrad, paušalizace cestovních náhrad, záloha a její vyúčtování, cestovní náhrady poskytované podle mezinárodní smlouvy nebo na základě dohod o výměně zaměstnanců aj. - 10. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7263-988-5 (brož.)

Právo

28375

Ivan Chalupa, David Reiterman, Václav Holý

Obchodní korporace : obecná část.V, Základy soukromého práva

V Praze : C.H. Beck 2016, xviii, 165 s.

Učebnice práva obchodních korporací. Výklad je rozčleněn do těchto částí: Charakteristika obchodní korporace; Právní úprava obchodních korporací; Založení a vznik obchodní korporace, jednání před vznikem obchodní korporace; Specifika jednočlenné obchodní korporace; Vklad; Základní kapitál; Podíl; Orgány obchodní korporace; Podnikatelská seskupení; Neplatnost, zrušení, likvidace a zánik obchodní korporace. Příklady v textu. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-577-0 (brož.)

28372

Josef Šilhán

Právní následky porušení smlouvy v novém občanském zákoníku

V Praze : C.H. Beck 2015, xxiv, 535 s.

Problematika porušení smlouvy a právních následků z toho plynoucích patří ke klíčovým oblastem závazkového práva. Hlavním cílem práce je analyzovat současnou právní úpravu porušení smlouvy a utřídit a strukturovat jednotlivé následky porušení dle právně relevantních kritérií. Zahrnuty jsou výklady ohledně náhrady škody, úroků z prodlení, smluvní pokuty, práv z vadného plnění, odstoupení od smlouvy, nemožnosti plnění i dalších významných zákonných i smluvních nástrojů, včetně judikatury. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-544-2 (brož.)

28353

Pavel Molek, Jitka Stráská

Přehled rozhodnutí ve správním soudnictví 2003-2013

V Praze : C.H. Beck, 2015, xxxi, 714 s.

Výběr správních judikátů klíčových rozhodnutí správních soudů publikovaných ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v letech 2003-2013. Odkazy na judikáty s vysvětlující právní větou a někdy i stručným komentářem jsou rozčleněny do kapitol: Řízení před správními soudy; Správní proces; Daňové právo procesní; Daňové právo hmotné: daně a poplatky; Cla; Sociální zabezpečení; Služební poměr; Pracovní právo; Azyl; Cizinecké právo; Státní občanství; Stavební právo; Opatření obecné povahy; Ochrana životního prostředí; Přestupky a jiné správní delikty; Živnostenské právo; Hospodářská soutěž; Ochranné známky a právo duševního vlastnictví; Poskytování dotací; Cenné papíry; Samospráva; Ostatní veřejná správa; Svobodný přístup k informacím; Rozhlasové a televizní vysílání; Shromažďovací a sdružovací právo; Politické strany; Volby a referenda; Kompetenční spory; Rozhodování tzv. "konfliktního senátu"; Kárná řízení. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-296-0 (brož.)

15392/73

Ústavní soud České republiky

Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 73, ročník 2014 - II. díl

v Praze : C.H. Beck, 2015, 1031s. +1 CD ROM

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a stanoviska Ústavního soudu. Každý nález je opatřen výstižným názvem a právní větou umožňující rychlou a věcnou orientaci. V tomto díle nálezy č. 49 až 132 a usnesení č. 7 až 11 z roku 2014. - Vyd. 1. - CD ROM s věcným rejstříkem zahrnuje veškeré vydané svazky, tj. od č. 1 do č. 73. - ISBN: 978-80-7400-593-0 (váz.)

28373

Lukáš Potěšil, David Hejč, Filip Rigel, David Marek

Správní řád : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2015, xx, 796 s.

Komentované znění zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (naposledy č. 250/2014 Sb.). Komentář je založen na využití judikatury ke správnímu právu a jejích konkrétních závěrů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-598-5 (váz.)

28347

Lenka Bahýřová, Tomáš Kocourek, Vojtěch Vomáčka

Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí : komentář

V Praze : C.H. Beck 2015, xvii, 289 s.

Komentované znění zák. č. 100/2001 Sb., zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, obsahuje podrobný výklad platné právní úpravy, s důrazem na zohlednění judikatury (zejména správních soudů a Soudního dvora EU). Posuzování vlivů na životní prostředí je specifickým právním postupem, jehož cílem je mj. získat odborný podklad pro vydání rozhodnutí ve vztahu k činnostem, jež mohou mít dopady na životní prostředí a veřejné zdraví v daném území. Komentář je doplněn četnými přílohami. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-589-3 (váz.)

28376

Adam Furek, Lukáš Rothanzl, Tomáš Jirovec

Zákon o svobodném přístupu k informacím : komentář

V Praze : C.H. Beck 2016, xvii, 1238 s.

Komentované znění zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších zákonů (poslední zapracovaný zákon č. 222/2015 Sb.). Výklad zákona s ohledem na praktické problémy doplňují odkazy na související předpisy, právní výklady a judikatorní aplikace a interpretace. Znění prováděcích předpisů. Komentář vychází z právního stavu k 31.10.2015. - Vyd. 1. - Vzory úkonů povinných subjektů podle zákona. - ISBN: 978-80-7400-273-1 (váz.)

28364

Zdeněk Schmied, Ladislav Trylč

Zákoník práce 2016 : se stručným komentářem k jednotlivým oblastem právní úpravy : ve znění zásadních změn provedených novelami k 1.10.2015 a 25.11.2015

Olomouc : ANAG, 2016, 167 s.

Úvodní komentář ke změnám v roce 2015, ve kterém byl zákon dvakrát novelizován. Platné znění zákoníku k 1.1.2016 je rozděleno do jednotlivých ucelených částí, k nimž je připojen stručný souhrnný komentář. - 12. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7263-987-8 (brož.)

28374

Lukáš Vymazal

Zástavní právo v novém občanském zákoníku

Praha : Wolters Kluwer 2015, 501 s.

Podrobný komentář úpravy zástavního práva v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, a to včetně použitelné judikatury. Text publikace je strukturován do tematických kapitol, které rozebírají tato témata: pojem zástava, zásady a rozsah zástavního práva, zajištěný dluh, právní důvody a způsoby vzniku zástavního práva, zastavení cizí věci, práva a povinnosti ze zástavního práva, výkon zástavního

práva, zakázaná ujednání, zánik zástavního práva, zástavní právo k podílu v korporaci, zástavní právo k cennému papíru a k pohledávce. Právní stav publikace je k 1.4.2015. - 2. dopl. a uprav. vyd. - Přehled judikatury k jednotlivým kapitolám knihy. - ISBN: 978-80-7478-996-0 (brož.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28370/1116

Cestovní náhrady. Mzdové a platové předpisy : redakční uzávěrka 4.1.2016

28370/1109

Daň silniční. Daň z nemovitých věcí. Daň z nabytí nemovitých věcí : velká novela zákona o dani z nemovitých věcí od 1.1.2016 : redakční uzávěrka 1.1.2016

28370/1112

Daň z přidané hodnoty 2016 : přenesení daňové povinnosti a kontrolní hlášení od 1.1.2016 : směrnice Rady EU o společném systému DPH, pokyny a sdělení MF a GFR : redakční uzávěrka k 1.1.2016

28370/1113

Daně z příjmů 2016 : zákon o daních z příjmů a zákon o rezervách, vyhlášky, pokyny a sdělení MF, přehled smluv o zamezení dvojího zdanění : redakční uzávěrka 4.1.2016

28370/1114

Katastr nemovitostí. Zeměměřičství. Pozemkové úpravy a úřady : změny zákonů a vyhlášek : redakční uzávěrka 4.1.2016

28370/1108

Oceňování : zákon a vyhláška o oceňování majetku : velká novela oceňovací vyhlášky od 1.1.2016 : redakční uzávěrka 1.1.2016

28370/1119

Ochrana spotřebitele : velká novela zákona o ochraně spotřebitele : Česká obchodní inspekce, technické požadavky na výrobky, zákon o potravinách, obecná bezpečnost výrobků, služby informační společnosti, spotřebitelský úvěr : redakční uzávěrka 11.1.2016

28370/1117

Účetnictví 2016. Kontrola : obce, kraje, hl. město Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, fondy, další vybrané účetní jednotky, kontrolní řád, finanční kontrola, přezkoumávání hospodaření : redakční uzávěrka 11.1.2016

28370/1111

Účetnictví podnikatelů. Audit : novelizovaný zákon, vyhláška a standardy od 1.1.2016 : redakční uzávěrka k 1.1.2016

28370/1110

Vzorový účtový rozvrh, rozvaha a výsledovka 2016 : syntetické účty ke směrné účtové osnově, provázanost účtové osnovy s rozvahou a výsledovkou

Statistika. Demografie. Sociologie

28355

Magdalena Jáchymová Královcová

Emil Lederer, sociolog a ekonom

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky 2015, 159 s. : il.

Studie podrobně mapuje životní osudy sociologa a ekonoma E. Lederera (1882 v Plzni - 1939 v USA), které ovlivnily jeho vědeckou práci. Ve stěžejní části práce autorka představuje Ledererovo sociologicky nejvýznamnější dílo "Masový stát: hrozba beztržní společnosti", hlavní myšlenky knihy, ohlasy atd. Následně jej srovnává s prací "Původ totalitarismu" H. Arendtové. Potvrzuje existující domněnky, že Ledererův text mohl být pro Arendtovou nepřiznanou inspirací. Poslední část práce představuje Ledererovo pojetí nových středních tříd i jeho další výzkumy ekonomické teorie (problémy nezaměstnanosti, technický pokrok a hospodářské cykly) na pomezí ekonomie a sociologie. - Přílohy a obrazové přílohy. - ISBN: 978-80-88018-04-9 (brož.)

28325

edited by Benjamin Powell

The economics of immigration : market-based approaches, social science, and public policy**Ekonomie imigrace : tržně založené přístupy, sociální věda a veřejná politika**

New York : Oxford University Press, 2015, viii, 249 s. : tab., grafy

Sborník příspěvků amerických autorů shrnuje dosavadní výzkum dopadů imigrace na ekonomiku dané země a na příjmy rodilých občanů a zároveň samotných imigrantů. Předkládá několik politických platform pro budoucnost imigrace. - ISBN: 978-0-19-025879-5 (brož.)

Účetnictví

28385II

Marta Ženíšková, Jana Pilátová

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2016. Doporučený účtový rozvrh 2016

Praha : Svaz účetních, 2016, 64 s.

Přehled změn v sociálním a zdravotním pojištění v roce 2016 (pojištění zaměstnanců i osob samostatně výdělečně činných). Doporučený účtový rozvrh pro podnikatele pro účetní období započaté v roce 2016 s obsahovou náplní jednotlivých syntetických účtů ve vazbě na definici položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v návaznosti na právní předpisy účinné od 1.1.2016. Pravidelná rubrika "Stanoviska k dotazům" je věnována odpisování dlouhodobého hmotného majetku a zveřejnění účetní závěrky společenství vlastníků jednotek od r. 2016. - ISBN: 978-80-87367-64-3 (brož.)

28361

Hana Kovalíková

Zákon o účetnictví 2016 : jednoduchý průvodce v každodenní praxi

Olomouc : ANAG, 2016, 182 s.

Publikace obsahuje úplné znění zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších zákonů, doplněné komentářem. Dále obsahuje znění vyhlášky č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Následují přehledy účetních zásad, sestav a vnitřních směrnic a příklady účetních knih, účetní evidence, dokladů a smlouvy na zpracování účetnictví dodavatelským způsobem. - 4. aktualiz. vyd. - Slovník pojmů. - ISBN: 978-80-7263-986-1 (brož.)

Veřejná správa

E-9572

Evropský veřejný ochránce práv

Evropský kodex řádné správní praxe

Strasbourg Office for Official Publications of the European Communities 2015, 23 s. : il.

Informační brožura shrnuje zásady veřejné služby, kterými se mají řídit úředníci EU, a přináší znění Evropského kodexu řádné správní praxe. Kodex se týká všech úředníků a ostatních zaměstnanců EU, pro které platí služební řád a pracovní řád, pokud jde o jejich vztahy k veřejnosti. - ISBN: 978-92-9212-711-4 (brož.)

28358

Josef Vedral

Kontrolní řád : komentář

Praha : POLYGON 2015, 254 s.

Zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, nabyt účinnosti 1.1.2014 a nahradil zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Komentář podává podrobný výklad jednotlivých ustanovení kontrolního řádu. Zabývá se i vztahy k dalším součástem právního řádu, které s právní úpravou kontroly nějak souvisejí. Tam, kde je to možné, navazuje výklad podávaný k jednotlivým ustanovením na zkušenosti s aplikací předchozího zákona o státní kontrole a porovnává předchozí a stávající úpravu. V těchto případech komentář rovněž odkazuje na soudní judikaturu k předchozí právní úpravě. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7273-175-6 (váz.)

Veřejné finance. Rozpočet

283571

Ministerstvo financí

Státní rozpočet České republiky na rok 2016 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 9. prosince 2015

Praha : Ministerstvo financí ČR, leden 2015, 2 sv. : il.

Materiál zahrnuje dva svazky. Svazek I. obsahuje: Zákon č. 400 ze dne 9. prosince 2015 o státním rozpočtu ČR na rok 2016; Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 998 z 36. schůze 9. prosince 2015; Usnesení vlády ČR ze dne 23. září 2015 č. 748; Makroekonomický rámec na rok 2016; Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2016; Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti; Tabulková část. Svazek II. obsahuje strukturu rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví. - Čj. MF-56043/2015/11-1101. - (brož.)

Ostatní

28368

Věra Höppnerová

Begleiter durch die deutsche Grammatik : učebnice německé gramatiky s cvičeními a klíčem

Praha : Ekopress 2015, 401 s. : il.

Učebnice je užitečnou pomůckou pro každého, kdo si chce zopakovat, doplnit, popř. rozšířit své znalosti německé mluvnice. Výklad je stručný a srozumitelný. Mluvnické jevy jsou nacvičovány v souvislých textech nebo ve cvičeních dějově či tematicky spjatých. Učebnice je určena širokému spektru uživatelů a studující zde najde i novinové články, obrázkové příběhy, reklamní letáčky, křížovky, anekdoty, přísloví a mnoho dalších originálních textů. - 5. vyd, v Ekopressu 1. vyd. - Klíč ke cvičením. - ISBN: 978-80-87865-11-8 (brož.)

28371

Jan Klíma

Dějiny Guineje-Bissau

Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2015, 249 s. : il., mapy, fot.

Historie západoafrického státu vklíněného mezi Senegal a Guineu odráží potíže a zvláštnosti svého regionu. Násilné prosazování portugalského koloniálního režimu tu trvalo mnoho staletí a nedosáhlo úplného úspěchu. Publikace nabízí nejen výklad konfliktní historie, ale mapuje i bohatství kultur místních populací a pravý africký kolorit obyvatel Guineje-Bissau. Závěrečná kapitola se zaměřuje na rozvoj vzdělanosti a kultury státu a vztahy mezi ČR a Guineou-Bissau. - Vyd. 1. - Dodatky: chronologický přehled významných událostí, představitelů. - ISBN: 978-80-7422-376-1 (váz.)

28359

Jan Rychlík, Bohdan Zilynskij, Paul Robert Magocsi

Dějiny Ukrajiny

Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2015, 524 s. : il., fot.

Knih z edice Dějiny států přibližuje dějiny Ukrajiny od počátků až do současnosti (poslední zachycené údaje jsou z února 2015). Závěrečná kapitola sleduje vývoj vztahů Čechů a Ukrajinců přednostně z českého hlediska. - Vyd. 1. - Chronologický přehled událostí, panovníků a státních představitelů na území Ukrajiny. - ISBN: 978-80-7106-409-1 (váz.)

28369

Radim Martynek, Jiří Pondělníček, Zuzana Stolarská

Písemná komunikace v praxi : úprava obchodních a úředních písemností v 21. století

Praha : VOX 2015, 303 s. : il.

Obsahem první části příručky nazvané "Etiketa a normy v písemném styku" je seznámit s pravidly pro graficky správnou úpravu textů vytvářených textovými procesory a se zásadami formální úpravy obchodních a úředních písemností. Tato část se opírá o normu ČSN 01 6910, související normy, zákony, vyhlášky, znalosti a zkušenosti autora. Její součástí jsou také pravidla společenského chování v písemném styku. Další část "Pravidla českého pravopisu a stylistika v každodenní praxi" nejen přehledně představuje důležité oblasti českého pravopisu, ale také upozorňuje na jevy, které jsou problematické a v nichž se chybí. V části o stylistice jsou představeny zásady i současná doporučení pro správnou a vhodnou stylizaci úředních a obchodních písemností. Poslední část "Jak správně psát dopisy k nejrůznějším příležitostem" obsahuje zdvořilostní fráze, vybrané tematické formulace a konkrétní vzory dopisů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-87480-41-0 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>